

Die Ernährungswirtschaft Gospodarka Wyżywienia

Mitteilungsblatt der Zentralkammer für die Gesamtwirtschaft im G.G. Hauptgruppe Ernährung u. Landwirtschaft
Wiadomości Centralnej Izby dla Ogólnej Gospodarki w G.G. Główny Oddział Wyżywienia i Rolnictwa.

Bezugspreis monatlich Zł 3.10 zuzüglich Trägerlohn bzw. Postzustellgebühren. Erscheint jeweils zum 3. und 20. eines Monats. Bei höherer Gewalt oder sonstigen Einwirkungen besteht für den Verlag keine Verpflichtung für eine Ersatzlieferung. Anzeigebedingungen: 1 mm Höhe und 22 mm breite Zeile 30 Gr. Grundschrift Nonpareille, Textspalte 1 mm Höhe und 94 mm Spaltenbreite Zł 4.—. Ermäßigte Grundpreise laut Preisliste Nr. 1. — Briefanschrift: Agrarverlag, Krakau, Nürnbergstraße 5a. — Telefon 116 79 und 116 80.

Prenumerata monatlich Zł 3.10 plus opłata za dostawę wzgl. za przesyłkę pocztową. Uchazuje się 3 i 20 każdego miesiąca. W wypadku wyższej sily czy innych wpływów wydawniczo nie ma obowiązku dawać odszkodowania. Wzunki ogłoszeń: wiersz 1 mm wys. i 22 szor. 30 gr. Pismo podstawowe Nonpareille, szpalta tekstowa 1 mm wys. i 94 szer. Zł 4.—. Zniżona ceny ogłoszeń w Cenniku Nr. 1. — Adres: Wydawnictwo Rolnicze, Krakau, Nürnbergstraße 5a. — Telefon: 116 79 i 116 80.

Nr. 17

5. 9. 1942

Jahrgang / rok II

Kann sich Europa selbst ernähren? Czy Europa może się sama wyżywić?

Von Dipl.-Landwirt Dr. F. Lorz, Krakau

Wir bringen, erstmals beginnend in dieser Folge, den Abdruck des Buches unseres Hauptschriftleiters: „Kann sich Europa selbst ernähren?“; zu beziehen durch den Agrarverlag, Krakau, Nürnbergstraße 5a, zum Preise von 3,20 Zł zuzüglich Nachnahmegebühren, ein Thema, das heute eines der aktuellsten zu nennen ist, weil die Ernährungsfrage in einem totalen Kriege neben den militärischen Entscheidungen genau so bedeutend ist.

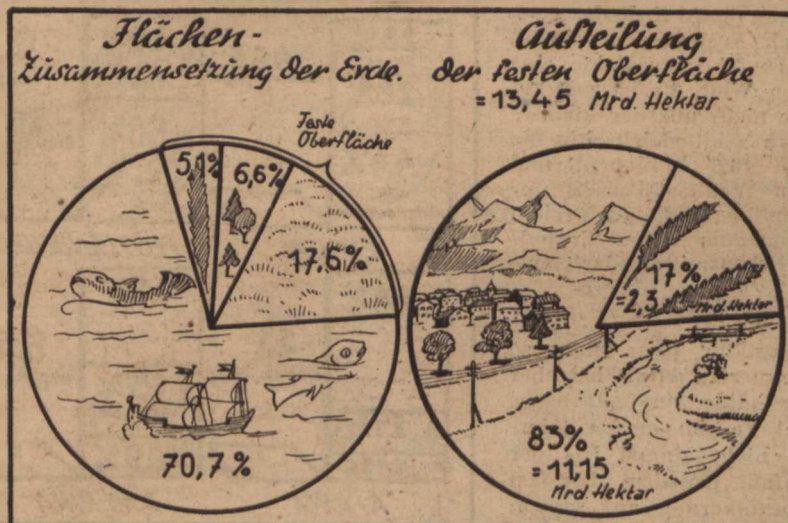
Die Frage, ob Europa sich selbst ernähren kann, ist eine solche des verfügbaren Nahrungsraumes. Dort, wo landwirtschaftliche Kulturflächen bei einer relativ geringen Bevölkerungsdichte in überreichem Maße zur Verfügung stehen, kann man es sich leisten, wenig Nahrungsmengen von der Einzelfläche, z. B. vom Hektar, zu ernten. Gebiete Europa und Asien, die beide äußerst dicht besiedelt sind, müssen von der Flächeneinheit unerhört hohe Erträge herausholen, um den Lebensmittelbedarf ihrer Völker sicherzustellen. Wie ungerecht in der Welt die Nahrungsflächen verteilt sind und wie wenig landwirtschaftliche Nutzfläche von der gesamten Erdoberfläche überhaupt für die Ernährung der gesamten Weltbevölkerung zur Verfügung steht, zeigen nachstehende Bilder 1 und 2.

Die Erdoberfläche umfaßt über 70% Wasser-

Poczynając od niniejszego numeru będziemy dawali stopniowo przedruk książki naszego redaktora naczelnego pt.: „Czy Europa może się sama wyżywić“. Książkę samą można nabyć przez Wydawnictwo Rolnicze, Kraków, ul. Juliusza Lea 5a, po cenie Zł. 3,20, oraz opłaty przesyłki za zaliczeniem. Temat w książce rozwinięty należy uważać za jeden z najaktualniejszych, ponieważ w czasie wojny totalnej problem wyżywienia jest tak samo ważny, jak rozstrzygnięcia charakteru militarnego.

Zagadnienie samodzielnego żywienia się Europy jest kwestią stojącą do dyspozycji przestrzeni uprawnej. Tam, gdzie dany jest ponaddostatni obszar gleby ornej, objętej przez gospodarkę rolniczą, nastawioną na stosunkowo małe zagęszczenie zaludnienia, można sobie pozwolić na małe zbiory produktów żywnościowych z jednostki powierzchni, np. z hektara. Takie jednak kontynenty, jak np. Europa i Azja, które są gęsto zaludnione, muszą wydobyc z jednostki powierzchni niesłychanie wysokie zbiory, ażeby mogły zabezpieczyć zapotrzebowanie na środki żywności swoich narodów. Jak niesprawiedliwy jest podział ziemskiej przestrzeni żywienia i jak mało obszarów użytkowych spośród powierzchni na całej kuli ziemskiej stoi do dyspozycji żywienia ludzkości, wykazują poniżej tablice 1 i 2.

Powierzchnia ziemi składa się więc w 70%

Repartition powierzchni ziemi

Podział lądu stałego

Bild — rys. 1

fläche in Form der Meere, 17,6% Steppengebiete und an landwirtschaftlicher Nutzfläche zur Erzeugung von Lebensmitteln für die gesamte Bevölkerung der Welt nur $\frac{1}{30}$ der Erdoberfläche, das sind 5,1%, während 6,6% auf die Wald-

z powierzchni wód w postaci mórz, w 17,6% z obszarów stepowych, a obszarów użytkowanych rolniczo dla produkcji artykułów żywnościowych dla całej ludzkości tylko $\frac{1}{20}$ swojego obszaru, tj. 5,1%; na lasy przypada 6,6%. Lądowe części skorupy ziemskiej stanowią więc zaledwie 30% powierzchni całego globu. Z lądu stałego na same drogi, rzeki, miasta i góry przypada znowu 83%, a tylko 17%, t. zn. mniej niż $\frac{1}{5}$ służy jako przestrzeń wyżywienia.

Udział poszczególnych kontynentów w powierzchni lądu stałego i zaludnieniu:

Jeżeli się bierze pod uwagę poszczególne kontynenty, to największą część lądu stałego, bo okrągło jedną trzecią, mają do swojej dyspozycji Ameryka i Azja, podczas gdy na kontynent afrykański przypada tylko $\frac{1}{5}$, tj. 22% stałej powierzchni globu ziemskiego. Powyższe trzy kontynenty są, z wyjątkiem Azji, stosunkowo rzadko zaludnione, mogą więc ze swej przestrzeni uprawnej, niezbędnej do produkcji potrzebnych artykułów żywnościowych wyżywić swoją ludność. Azja natomiast, mimo że obejmuje jedną trzecią całego obszaru lądu stałego, jest o tyle w gorszym położeniu, że na tym kontynencie żyje więcej, aniżeli połowa wszystkich mieszkańców ziemi (1,1 miliarda), a zbiory rolnicze są tu bardzo niskie, częściowo najniższe na całej kuli ziemskiej. Dlatego klęski głodowe w Chinach, Syberii i Tybecie nie należą do rzadkości, tym

bardziej, że ludność Azji znajduje się w trakcie stałego wzrostu. Jeżeli chodzi o stosunek gęstości zaludnienia do obszaru, to jedynie Australia stanowi wyjątek na całym świecie. Australia obejmując $\frac{1}{20}$ lądu stałego kuli ziemskiej jest nie tylko najmniejszym kontynentem ziemi, lecz ma równocześnie najmniejszą ilość mieszkańców (6,6 milionów), stanowiącą 0,2% ogółu mieszkańców całego globu ziemskiego. W wyniku takiego stanu rzeczy przestrzeń uprawna tej części ziemi wystarcza w dostatecznie dużym stopniu na pokrycie zapotrzebowania na środki żywnościowe.

Europa musi wykarmić najwięcej ludzi

Jeżeli chodzi o produkcję dóbr rolniczych, położenie Europy nie jest wprawdzie tak korzystne jak Afryki i Ameryki, jest ono jednak korzystniejsze niż Azji. Pomimo, że Europa kontynentalna (bez Anglii i Rosji) nie obejmuje nawet $\frac{1}{10}$ całego lądu stałego ziemi, a przy

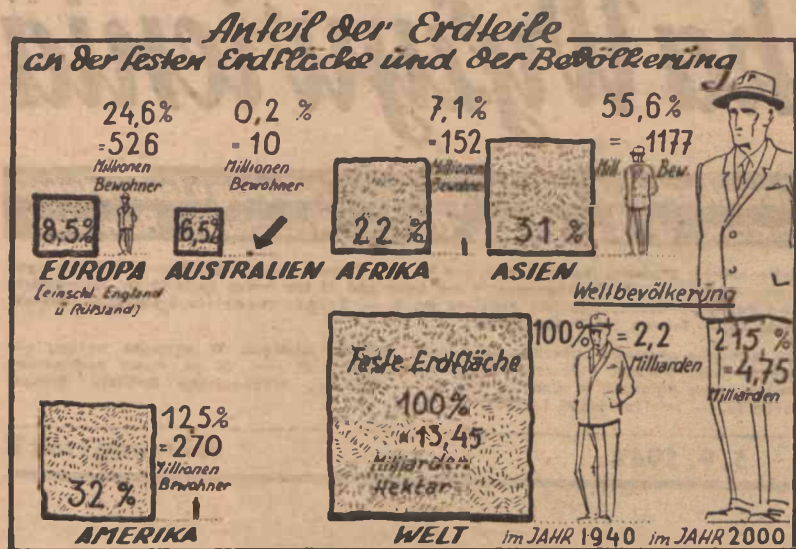

Bild — rys. 2

Udział części świata w powierzchni lądu stałego i zaludnienia

flächen entfallen. Die feste Erdoberfläche beträgt also knapp 30% der gesamten Erdoberfläche. Von dieser festen Erdoberfläche sind allein 83% Straßen, Flüsse, Städte und Gebirge und nur 17%, das ist knapp $\frac{1}{5}$, dienen als Ernährungsfläche.

Wenn man die einzelnen Erdteile betrachtet, so haben die größte Landfläche mit rund $\frac{1}{3}$ der gesamten festen Erdoberfläche der amerikanische und der asiatische Kontinent zur Verfügung, während Afrika nur rund $\frac{1}{5}$, das sind 22% Anteil an der festen Erdoberfläche besitzt. Diese drei Erdteile sind mit Ausnahme von Asien relativ dünn besiedelt, können also mit ihrem Ernährungsraum, der zur Erzeugung der benötigten Nahrungsmittel unerlässlich ist, auskommen. Bei Asien liegen die Dinge — obwohl dieser Erdteil $\frac{1}{3}$ der festen Erdoberfläche umfaßt — deshalb schwieriger, weil auf diesem Drittel mehr als die Hälfte der gesamten Einwohner der Welt (1,1 Milliarden) wohnt und die landwirtschaftlichen Erträge in diesem Erdteil sehr niedrig, teilweise die niedrigsten der Welt sind. Hungersnöte sind in China, Sibirien und Tibet deshalb keine Seltenheit, zumal die Bevölkerung dieses Erdteiles noch ständig wächst. Lediglich Australien macht in Bezug auf Fläche und Bevölkerungsdichte eine Ausnahme in der ganzen Welt. Es ist mit gut $\frac{1}{20}$ der festen Erdoberfläche nicht nur der kleinste Erdteil der Welt, sondern zählt gleichzeitig die geringste Einwohnerzahl (6,6 Millionen) und nimmt an der gesamten Weltbevölkerung nur mit einem Prozentsatz von 0,2 teil. Folglich reicht der notwendige Nahrungsraum dieses Erdteils immer zur Deckung des Lebensmittelbedarfs aus.

Europa hat die meisten Esser

Europa ist erzeugungsmäßig zwar nicht so günstig wie Afrika und Amerika daran, hat aber immer noch versorgungsmäßig eine günstigere Lage als Asien. Obwohl Festlandeuropa (ohne England und Rußland) nicht einmal $\frac{1}{30}$ der festen Erdoberfläche umfaßt, trotzdem aber fast $\frac{1}{4}$ der gesamten Weltbevölkerung auf seinem Erdteil ernähren muß, hat es doch wesentlich höhere landwirtschaftliche Erträge aufzuweisen als Asien. Das ist auch der Grund, weshalb trotz

Bodenbenützung der 5 Erdteile

Bild — rys. 3

Nutzung der gründe in 5 teile der welt

eines mehrjährigen Krieges Hungerkatastrophen, wie sie im asiatischen Erdteil schon in Friedenszeiten auftraten, in Europa nie in Erscheinung treten können.

Daß Europa die fortschrittlichste und leistungsfähigste Landwirtschaft der Welt hat ist aus Bild 3 ersichtlich, denn die landwirtschaftliche Nutzfläche beträgt hier allein 44 %, während die amerikanische unter der asiatischen und der afrikanischen liegt und noch zahlenmäßig unterboten wird von der australischen. Die so viel gerühmte kolonisationsfähige Fähigkeit der Amerikaner wird also durch die geringe landwirtschaftliche Kulturfläche Amerikas schon widerlegt. Wenn man Festland-Europa allein — das ist Europa ohne Rußland und ohne England — zu Grunde legt, haben wir sogar 60 %, also mehr als die Hälfte der europäischen Gesamtfläche als landwirtschaftliche Nahrungsfläche zur Verfügung. Dafür hat Australien mit $\frac{1}{3}$ seiner Gesamtfläche das größte Steppengebiet aller Erdteile. An 2. Stelle folgt Afrika mit 68 %, und an 3. Stelle steht Asien mit 61 % Steppengebieten. Festland-Europa hat die größte Bevölkerungsdichte in der Welt, da die russischen Gebiete, die sehr dünn besiedelt sind, bei dieser Berechnung außerhalb jeder Betrachtung stehen. 70 Einwohner je qkm müssen in Festland-Europa bei einer sehr hohen — 60 %igen — landwirtschaftlichen Nutzfläche ernährt werden, während Asien nur gut 28 Einwohner je qkm, allerdings bei einer nur 20 %igen landwirtschaftlichen Nutzfläche, aufzuweisen hat. Dabei muß beachtet werden, daß die Erträge Asiens außerdem noch wesentlich niedriger als die europäischen liegen. In Asien hat wiederum die größte Bevölkerungsdichte Japan, in Europa sind es Holland und Belgien, an 3. Stelle steht Deutschland. Daraus ist zu entnehmen, daß der Kampf um den Nahrungsraum in diesen beiden Erdteilen von diesen wachsenden Völkern geführt werden muß, um die Ernährung der beiden Kontinente ganz aus der eigenen Erzeugung sicherstellen zu können.

tym musi wyżywić na swoim obszarze prawie 1/4 mieszkańców naszej planety, to jednak wykazuje znacznie wyższe zbiory płodów rolnych aniżeli Azja. To też jest przyczyną, że mimo wieloletniej wojny nigdy Europy nie nawiedzą klęski głodowe tych rozmiarów, jakich świadkiem był kontynent azjatycki już w czasie pokoju.

Z zestawień tabeli 3 wynika, że Europa ma najbardziej postępowe i najbardziej wydajne gospodarstwo rolne na świecie, albowiem obszar użytków rolnych wynosi tu aż 44 %. Odsetek użytków rolnych Ameryki stoi poniżej azjatyckich, a obszary rolne Australii są stosunkowo jeszcze mniejsze od afrykańskich. Tak bardzo cłaśławione zdolności kolonizatorskie Amerykanów już w znikomym obszarze użytków rolnych znajdują zaprzeczenie. Jeżeli weźmie się za podstawę samą Europę kontynentalną, to znaczy Europę bez Anglii i Rosji, to otrzymamy 60 % gleby ornej, t. j. więcej aniżeli połowę całego obszaru naszego kontynentu. Zato największy obszar stepowy posiada Australia, stepy bowiem zajmują $\frac{3}{4}$ całego obszaru tej części ziemi. Na drugim miejscu znajduje się Afryka z 68 %, a na trzecim Azja z 61 % terenów stepowych. Europa kontynentalna jest najgęściej zaludniona, przy czym obszary rosyjskie, niezwykle rzadko zaludnione, nie mogą tu wchodzić w rachubę. Europa kontynentalna przy swoim bardzo wysokim odsetku użytków rolnych (60 %) wykazuje 70 mieszkańców na 1 km², podczas gdy Azja ma na 1 km² tylko 28 mieszkańców; dysponuje też zato tylko 20 % obszarów uprawy rolnej. Należy przy tym zważyć, że zbiory w Azji są znacznie niższe od europejskich. W Azji znowu najgęściej zaludnionym krajem jest Japonia, w Europie Holandia i Belgia, a na trzecim miejscu stoją Niemcy. Stąd wynika, że właśnie owe narody, rozwijające się, muszą prowadzić walkę o przestrzeń wyżywienia obu części ziemi, które muszą się utrzymać z własnej produkcji.

Prämienaktion im Rahmen der Ernteerfassung Akcja premiowa w ramach ujęcia zbiorów

Von Franz Leinfelder, Krakau

Es ist die natürliche Folge eines jeden Krieges, daß das Erzeugungsvolumen von Waren gewerblicher Herkunft für den zivilen Bedarf zu Gunsten von Erzeugnissen für die Landesverteidigung wesentlich zusammenschumpft. In besonderem Maße trifft dies bei gewerblichen und industriellen Erzeugnissen für die Bedürfnisse der Landwirtschaft zu. Diese können zu Gunsten der Kriegswirtschaft nicht mehr in dem Umfange hergestellt werden, wie sie die Landwirtschaft aufzunehmen in der Lage wäre, sodaß hier eine ausgesprochene Mangellage in Erscheinung tritt.

Der Landwirt, der versuchen würde, sich die für seinen Betrieb notwendigen Erzeugnisse der gewerblichen und industriellen Wirtschaft unter allen Umständen zu beschaffen, würde sich gezwungen sehen, seine eigenen Erzeugnisse zu strafbar überhöhtem Preise abzusetzen, damit er die finanziellen Mittel erhielte, die für ihn notwendigen Erzeugnisse der gewerblichen Wirtschaft erwerben zu können. So würden beträchtliche Mengen land- und ernährungswirtschaftlicher Erzeugnisse der öffentlichen Bewirtschaftung entzogen werden. Sie würden bei der ordnungsgemäßen Durchführung der Versorgung der Bevölkerung des Generalgouvernements fehlen.

Aus diesen Erwägungen heraus hat die Hauptabteilung Ernährung und Landwirtschaft im Einvernehmen mit der Hauptabteilung Wirtschaft in der Regierung des Generalgouvernements bereits in den vergangenen beiden Jahren eine Prämienaktion zur Erleichterung der Erfassung land- und ernährungswirtschaftlicher Erzeugnisse durchgeführt.

Naturalnym następstwem każdej wojny jest przesunięcie się produkcji przemysłowej w kierunku zaspokojenia potrzeb związanych z obroną kraju i równoczesne ograniczenie zaopatrzenia ludności cywilnej. Fakt ten daje się wybitnie odczuć w zaopatrzeniu rolnictwa w produkty przemysłowe i rękodzielnicze. Przemysł pracujący dla potrzeb wojennych nie może produkować ich w takim zakresie, w jakim rolnictwo byłoby je w stanie wchłonić; w następstwie tego zauważyć można wybitne nieraz braki.

Rolnik, usiłujący zakupić za wszelką cenę niezbędne dla swego gospodarstwa wyroby przemysłowe, byłby zmuszony do sprzedaży swych produktów po nadmiernie wygórowanych cenach (co podlega zresztą karze), aby móc uzyskać środki finansowe na nabycie koniecznych artykułów przemysłowych. W ten sposób znaczne ilości produktów rolnych i artykułów żywnościowych znikłyby z oficjalnego rynku zbytu, a brak ich odbiłby się ujemnie na przeprowadzaniu planowego zaopatrzenia w żywność ludności Generalnego Gubernatorstwa.

Wobec powyższego Główny Wydział Wyżywienia i Rolnictwa w porozumieniu z Głównym Wydziałem Gospodarki w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa rozpoczął już w obu ubiegłych latach akcję premiową celem ułatwienia skupu produktów rolnych i artykułów żywnościowych. Akcję tę, noszącą w roku skupu 1940/41 wydatne cechy improwizacji, rozbudowano już w roku 1941/42, w roku zaś 1942/43 osiągnęła ona poziom konieczny do zdecydowania o powodzeniu zaplanowanej akcji skupu.

Die im Erfassungsjahr 1940/41 stark improvisierte Aktion wurde bereits im Erfassungsjahr 1941/42 weiter ausgebaut und gelangt nun im Erfassungsjahr 1942/43 zu jener Bedeutung, die als mitentscheidend für den Erfolg der durchzuführenden Erfassungsmaßnahmen anzusehen ist.

Der Prämienaktion liegt der Gedanke zu Grunde, daß der Landwirt, der seine Erzeugnisse bei den amtlichen Erfassungsstellen abliefern, auf dem Wege über den Prämienchein die für die Aufrechterhaltung seiner Wirtschaft notwendigen Bedarfsartikel und auch Genußmittel bevorzugt zugeteilt erhält. Es handelt sich dabei um eine wertmäßig auf Zloty oder mengenmäßig auf eine Mengeneinheit lautende Bezugsberechtigung, die es dem Landwirt ermöglicht, die Waren zu normalen Preisen einzukaufen.

Für die Durchführung der Prämienaktion im laufenden Erfassungsjahr sind die Voraussetzungen gegeben, daß der Landwirt nur dann in die Lage versetzt wird, überhaupt Eisen und Eisenwaren, Bekleidung, Leder und sonstige notwendige Artikel sowie Genußmittel zu normalen Preisen und auf legalem Wege zu erwerben, wenn er entsprechende Mengen seiner Erzeugnisse bei den amtlichen Erfassungsstellen abliefern. Dadurch schafft die Prämienaktion, unbeschadet eines etwa ausübenden Zwanges, einen natürlichen Anreiz für den Landwirt, seine Produkte bei der für ihn zuständigen Erfassungsstelle abzuliefern. Andererseits dagegen gelangen durch die Prämienaktion begehrte Erzeugnisse der gewerblichen Wirtschaft nur in den Besitz von solchen Landwirten, die ihrer Ablieferungspflicht der Allgemeinheit gegenüber nachgekommen sind. So erhalten z. B. im Bereich des gesamten Generalgouvernements Kleidungsstücke und Stoffe nur die Ablieferer von Getreide, Hülsenfrüchten, Ölfrüchten, Flachs und Hanf und Schafwolle und in den Gebirgskreisen der Distrikte Krakau und Galizien die Ablieferer von Milch, Eisen und Eisenwaren werden nur gegen Prämienchein „K“ und „V“ ausgegeben. Ersterer ist erhältlich für die Ablieferung von Kartoffeln im Gesamtbereich des Generalgouvernements und letzterer bei der Ablieferung von Schlachtvieh in den Gebirgskreisen der Distrikte Krakau und Galizien. Die für die Instandhaltung der Pferdegeschirre und des Schuhzeuges der landwirtschaftlichen Arbeitskräfte unbedingt benötigten Leder-mengen erhält der Landwirt über den Prämienchein „V“ bei Ablieferung von Schlachtvieh und Prämienchein „ZV“ bei Ablieferung von Zuchtvieh. Beleuchtungsmittel wie Petroleum und Kerzen, Waschmittel wie Haushaltsseife und Waschpulver, erhält der Landwirt nur bei Ablieferung von Getreide aller Art, Hülsenfrüchten, Ölfrüchten und Milch. Der Milch-Ablieferer erhält ferner noch zusätzlich Haushaltsartikel aus Porzellan, Ton oder Steingut oder sonstige Gegenstände des täglichen Bedarfs bevorzugt zugeteilt. Wer Eier und Geflügel abgibt, erhält die Berechtigung, in bestimmten Mengen Zucker zu erwerben.

Darüberhinaus stehen große Mengen Genußmittel wie Trinkbranntwein und Zigaretten zur Verfügung, die, nach den von der Hauptabteilung Ernährung und Landwirtschaft herausgegebenen Durchführungsbestimmungen, an die Ablieferer zusätzlich zu den oben angeführten Erzeugnissen der gewerblichen Wirtschaft als Prämienware ausgegeben werden.

Jeder Ablieferer erhält bei den amtlichen Erfassungsstellen mit der Ablieferungsbescheinigung, entsprechend der abgelieferten Art und Menge seiner Produkte, Prämien-scheine ausgestellt. Für die Ausgabe der Prämienwaren sind von jeder Kreishauptmannschaft in ihrem Bereich eine bestimmte Anzahl von Verteilungsstellen bestimmt. Diese Verteilungsstellen sind aus einem Verzeichnis, das bei jeder Erfassungsstelle ausgehängt ist, ersichtlich. Der Inhaber von Prämien Scheinen erhält bei diesen Verteilungsstellen gegen Vorlage der Ablieferungsscheine mit den anhängenden Prämienabschnitten die entsprechenden Prämienwaren ausgefolgt. Die Prämienabschnitte werden von den Verteilungsstellen abgetrennt und dienen dieser als Nachweis der Warenausgabe. Die Prämien Scheine haben

Aktion premiowa opiera się na tej zasadzie, iż rolnik odstawiający swe produkty do urzędowych placówek skupu, otrzymuje w postaci premii przydział artykułów niezbędnych do utrzymania swego gospodarstwa. Podstawę stanowi tutaj uprawnienie do nabycia, przewartościowane na złote lub pewną jednostkę ilościową; uprawnienie to umożliwia rolnikowi nabycie towarów po normalnej cenie.

Przy przeprowadzaniu akcji premiowej w roku bieżącym postawiono warunek, że rolnik otrzyma możliwość nabycia po normalnych cenach i na legalnej drodze żelaza, wyrobów żelaznych, odzieży, skóry oraz innych potrzebnych ar-

Czytajcie

FACHOWE
KSIĄŻKI
ROLNICZE

WYDAWNICTWO
ROLNICZE

KRAKAU,
NURNBERGSTR. 5 a

tykułów tylko po odstawieniu odpowiednich ilości swych produktów do urzędowych placówek skupu. Akcja premiowa, nie ograniczając ewentualnego zastosowania środków przymusowych, zachęca rolników do odstawienia swych produktów do właściwych placówek skupu, z drugiej zaś strony przyczynia się do tego, iż wyroby przemysłowe dostają się w posiadanie tych tylko rolników, którzy wobec ogółu wypełnili swój obowiązek odstawy. Tak więc na całym obszarze Generalnego Gubernatorstwa odzież i materiały na ubranie otrzymują tylko ci, którzy odstawili zboże, płody strączkowe i oleiste, len, konopie oraz wełnę, w górskich powiatach Okręgu Krakowskiego i Galicji również i ci, którzy dostarczyli mleko. Żelazo i wyroby żelazne wydaje się wyłącznie na kwity premiowe „K“ i „V“. Pierwszy z nich otrzymuje się na obszarze całego Gen. Gub. wzamian za odstawę ziemniaków, drugi zaś w górskich powiatach Okręgu Krakowskiego i Galicji za odstawę bydła rzeźnego. Skórę niezbędną do utrzymania uprzęży oraz na obuwiu pracowników rolnych otrzymuje gospodarz przy odstawie bydła rzeźnego na podstawie kwitu premiowego „V“, przy odstawie zaś bydła do celów hodowlanych na podstawie kwitu „ZV“. Artykuły oświetleniowe jak naftę i świece oraz środki do prania jak mydło i proszek do prania wydaje się rolnikom tylko po odstawieniu wszelkiego rodzaju zboża, owoców strączkowych, oleistych i mleka. Dostawca mleka otrzymuje ponadto wyroby porcelanowe, gliniane i kamionkowe oraz inne rzemiosła codziennego użytku. Za odstawę jaj i drobiu przysługuje prawo nabycia określonych ilości cukru.

Do dyspozycji stoją jeszcze znaczne ilości używek, jak wódka i papierosy; wydaje się dostawcom w myśl postanowień przejściowych Głównego Wydziału Wyżywienia i Rolnictwa jako dodatkowe premie do wymienionych powyżej wyrobów przemysłowych.

Urzędowe placówki skupu wydają każdemu dostawcy łącznie z potwierdzeniem odstawy również i kwity premiowe, odpowiednio do rodzaju i ilości odstawionych produktów. Do wydania towaru premiowego utworzono na terenie każdego starostwa powiatowego pewną ilość placówek rozdzielczych. Placówki te wyszczególnione są w spisie, wywieszonym w każdej placówce skupu. Posiadacz kwitów premiowych otrzymuje w placówkach rozdzielczych za przedłożeniem pokwitowania z odstawy z dołączonymi do

nur in den Kreisen Gültigkeit, in denen sie ausgestellt wurden. Auf jedem Prämienabschnitt ist als Gültigkeitsbereich die Kreishauptmannschaft angegeben. Es ist auch besonders darauf zu achten, daß Prämien Scheine mit dem Ablieferungsschein vorgelegt werden; vorher abgetrennte Prämienabschnitte werden von den Verteilungsstellen nicht eingelöst.

Die Verteilungsstellen sind mit Prämienwaren genügend versorgt. Soweit die Transportverhältnisse es zulassen, werden die Bestände laufend ergänzt. Die Ausgabe von Prämienwaren wird dauernd überwacht. Prämienwaren dürfen nur als solche für die vorgesehenen Zwecke ausgegeben werden; mißbräuchliche Verwendung wird als Sabotage regierungsseitiger Maßnahmen mit aller Strenge bestraft. Desgleichen wird bestraft, wer Prämien Scheine fälscht oder sich mittels gefälschter Prämien Scheine in den Besitz von Waren setzt oder zu setzen versucht, die ihm nicht auf Grund abgelieferter Mengen land- und ernährungswirtschaftlicher Erzeugnisse zustehen.

Bei dem Einsatz der Erzeugnisse der gewerblichen Wirtschaft als Prämienware ist, soweit irgend möglich, auf die Bedürfnisse der Landwirtschaft im gesamten Bereich des Generalgouvernements Rücksicht genommen. Für die Erfassung der einzelnen landwirtschaftlichen Produkte sind die Prämienwaren so eingesetzt, daß jeder Landwirt, ob er nun im Distrikt Lublin reiner Getreideanbauer ist, oder in den Gebirgskreisen nur Viehzucht und Milchwirtschaft betreiben kann, die Möglichkeit hat, die in seinem Betrieb benötigten Erzeugnisse der gewerblichen Wirtschaft auf dem Wege über den Prämien Schein zu normalen Preisen zu erwerben. So wird durch die Prämienaktion neben dem Hauptzweck, die Erfassungsaufgabe zu erleichtern, auch eine gerechte Verteilung aller für Landwirtschaft bestimmten gewerblichen Erzeugnisse erreicht.

nego kwitami premiowymi odpowiedni towar premiowy. Placówki rozdzielcze odbierają kwity premiowe, służące im następnie jako dowód wydania towaru. Kwity premiowe ważne są w tych tylko powiatach, w których zostały wystawione. Na każdym kwicie premiowym podane jest Starostwo Powiatowe, w obrębie którego kwit posiada swą ważność. Zważać należy, aby kwity premiowe przedkładać no razem z pokwitowaniem odstawy; placówki rozdzielcze nie przyjmują oderwanych poprzednio odcinków premiowych. Wszystkie placówki rozdzielcze są dobrze zaopatrzone w towary premiowe. Zapasy uzupełniać się będzie bieżąco w miarę, jak zezwolą na to warunki transportu. Wydawanie towarów premiowych podlega stałej kontroli. Towary premiowe wydawać wolno tylko stosownie do przewidzianych celów, nadużycia uważać się będzie za sabotaż rządzeń rządowych i podlegają surowym karom. Karze podlegać będzie również każdy, kto podrabia kwity premiowe, oraz kto przy pomocy podrobionych kwitów wchodzi lub usiłuje wejść w posiadanie towaru nie przysługującego mu na podstawie odstawionych ilości produktów rolnych i artykułów żywnościowych.

Przy przydzielaniu artykułów przemysłowych jako towaru premiowego należy — o ile to możliwe — brać pod uwagę potrzeby rolnictwa na terenie całego Gen. Gub. Przydział towarów premiowych przeprowadza się w ten sposób, iż każdy rolnik bez względu na to, czy uprawia tylko zboże w Okręgu lubelskim, czy też zajmuje się hodowlą bydła i gospodarką mleczną w powiatach górskich, posiada możliwość nabycia w drodze premii potrzebnych mu w gospodarstwie wyrobów przemysłowych po cenach normalnych. Tak więc akcja premiowa, obok głównego celu polegającego na ułatwieniu skupu, wypełnia również zadanie sprawiedliwego rozdziału wszelkich wyrobów przemysłowych, przeznaczonych do użytku rolnictwa.

Die Pelztierzucht des Ostens Hodowla zwierząt futerkowych na Wschodzie

Von Henry Jensen, Pressereferent der Abteilung Ernährung und Landwirtschaft, Warschau

Die Nachfrage nach Pelzwerk ist während der letzten Jahrzehnte dauernd gewachsen. Diese Tatsache ist umso beachtlicher, als bei ständiger Steigerung des Verbrauches das Aufkommen an Fellen aus freier Wildbahn ständig abnimmt.

Die Begründung des immer geringer werdenden Bestandes an Pelzwerk mag verschiedenen Ursprungs sein; sicher ist, daß in hohem Maße die fortschreitende Zivilisation verantwortlich zu machen ist, die sich keine Gedanken über Nützlichkeit oder natürliche Einschränkungen macht, ganz gleich, wie der Tierbestand ist.

Natürgemäß muß dieser ständig anziehende Verbrauch zur Schädigung der Pelzträger führen der bedenklich ist, ganze Arten überhaupt eingehen ließ, wobei es gleichgültig ist, um welche Pelze es sich handelt. Auch gebietsmäßig ist kein Neuland zu erfassen. So ist es heute dahingekommen, daß wirkliche Pelze kaum noch vorhanden sind; der Rest kommt als „gezüchteter Pelz“ auf den Markt.

Bei der nordamerikanischen Ernte 1935 betrug der Wildfellanteil nach der Hudson Bay Company doch noch 7%; es wird behauptet, daß keines dieser Felle an Qualität den gezüchteten gleich oder nahe kam, die Welternte stammt heute an diesen Fellen wohl nur noch aus Zuchten.

Nerze, Nutria, Blaufüchse kommen in großem Maße aus den Farmen. Zu beachten ist ferner, daß besonders wertvollen Pelzen, wie Chinchilla, Zobel, ein reichlicheres Erscheinen dann erst spürbar sein kann, wenn die Zuchten durchgearbeitet und auf einen größeren Stand gebracht sind.

Selbstverständlich kann sich eine nennenswerte Zucht nur da ausbreiten, wo die natürlichen Verhältnisse gegeben

W. In den letzten Jahrzehnten, wuchs stetig die Nachfrage nach Pelzwerk. Diese Tatsache ist umso beachtlicher, als bei ständiger Steigerung des Verbrauches das Aufkommen an Fellen aus freier Wildbahn ständig abnimmt.

Die Begründung des immer geringer werdenden Bestandes an Pelzwerk mag verschiedenen Ursprungs sein; sicher ist, daß in hohem Maße die fortschreitende Zivilisation verantwortlich zu machen ist, die sich keine Gedanken über Nützlichkeit oder natürliche Einschränkungen macht, ganz gleich, wie der Tierbestand ist.

Natürgemäß muß dieser ständig anziehende Verbrauch zur Schädigung der Pelzträger führen der bedenklich ist, ganze Arten überhaupt eingehen ließ, wobei es gleichgültig ist, um welche Pelze es sich handelt. Auch gebietsmäßig ist kein Neuland zu erfassen. So ist es heute dahingekommen, daß wirkliche Pelze kaum noch vorhanden sind; der Rest kommt als „gezüchteter Pelz“ auf den Markt.

Bei der nordamerikanischen Ernte 1935 betrug der Wildfellanteil nach der Hudson Bay Company doch noch 7%; es wird behauptet, daß keines dieser Felle an Qualität den gezüchteten gleich oder nahe kam, die Welternte stammt heute an diesen Fellen wohl nur noch aus Zuchten.

Nerze, Nutria, Blaufüchse kommen in großem Maße aus den Farmen. Zu beachten ist ferner, daß besonders wertvollen Pelzen, wie Chinchilla, Zobel, ein reichlicheres Erscheinen dann erst spürbar sein kann, wenn die Zuchten durchgearbeitet und auf einen größeren Stand gebracht sind.

Selbstverständlich kann sich eine nennenswerte Zucht nur da ausbreiten, wo die natürlichen Verhältnisse gegeben

sind; d. h. klimatische und landschaftliche Voraussetzungen; die vorhandenen Ländereien dürfen anders nicht verwertbar sein. Gegeben ist dies einmal in den Nordstaaten der USA. und in Kanada, in denen sich die Pelztierzucht fast industriell entwickeln konnte, teilweise noch in Skandinavien. Ganz besonders sind jedoch die genannten Voraussetzungen im europäischen Osten vorhanden. Die riesige „verlaufene“ Größe dieses Landes bietet klimatisch und ökologisch vielfaches. Man stelle sich allein den andauernden Wechsel des Bodens und der Vegetation von Norden nach Süden, das Sumpfland der Tundra, den Waldreichtum des Taigagebietes, in dem viele Pelztierarten leben, das Gebiet der Krim und des Kaukasus vor. In all diesen Strecken findet eine rechte Pelztierzucht ihren Boden, denn Klima und Bodenbeschaffenheit machen keine Schwierigkeiten. Ein Überschneiden für andere Ausnutzungsgebiete liegt auch nicht vor, schon nicht wegen der geringen Besiedlung.

Natürliche Bedingungen

Die besondere Lage und Eignung dieses Landes für die Pelztierzucht war den Sowjets genau bekannt, wurde in ihren Fünfjahresplänen genannt, kam aber trotz aller Regierungsmaßnahmen niemals so recht zur Entfaltung.

Wirtschaftlich gesehen kommt der Zucht der Reichtum an Bodenschätzen verschiedenster Art zugute, nämlich notwendige Produkte als Fütterungsgrundlage, besonders der in den vielen Gewässern vorhandene Fischreichtum, der wegen Fehlens ordentlicher Verkehrsmittel meistens lokal verbraucht werden muß. Das Weiße Meer hat zeitlich größte Mengen Robben, Seehunde, deren Fleisch entsprechend bearbeitet, das beste Fütterungsmittel allein für Blaufüchse abgibt.

In den südlicheren Gegenden sind die vegetabilen Futtermittel genügend vorhanden, die dort wegen Fehlens eines notwendigen geordneten Wirtschaftsablaufes einfach verderben.

Als Verbraucher kommt in erster Linie die Pelztierzucht in Betracht, sie kann naturgemäß nur da aufgebaut werden, wo eine volkswirtschaftliche Berechtigung vorhanden ist, wo also die Fütterungsbasis liegt, die anderen Zwecken noch nicht dient.

Ein weiterer Vorteil, der im Ostgebiet bei dem wirtschaftlichen Ausbau der einzelnen Zuchtbetriebe wichtig ist, liegt in der einfachen Materialbeschaffung für die Einrichtung der Pelztierfarm, vor allem Bauholz. Diese Frage ist in dem weiten russischen Boden leicht lösbar.

Es gibt hier einige Besonderheiten von Pelztieren, den Feh, den weißen oder russischen Iltis, den russischen oder Silberbisam, der seit Jahren unter Naturschutz stand. Im Ural finden wir den sibirischen Zobel, die wertvollen kaukasischen Marder, den europäischen Nerz und in den südöstlichen Steppengebieten zwischen Schwarzen Meer und Kaspi-See den Murmel. Es sind weiter zu nennen Susliki, Petschaniki, Hermelin und Wiesel, Schneehasen, nicht zu übersehen die Karakulschafe, dazu kommen die eingeführten Zuchttierpelze wie Silberfuchs, amerikanischer Nerz, Waschbär, Marderhund und Skund und die ebenfalls eingeführten, aber ausgesetzten oder in freie Wildbahn verpflanzten Pelztierarten.

Pelztierarten

Die aus Kanada verpflanzten Bisamratten haben sich hier so entwickelt, daß sie zu einem hohen Bestand gekommen sind.

Als Verpflanzungsgebiet für Biber kommen entsprechend der Herkunft des Pelzträgers aus Sumpf- und Wasserflächen Amerikas weite Landstriche mit Sümpfen und offenen Gewässern in Frage, klimatisch so gelegen, daß sie im Winter gar nicht oder nur kurz zufrieren. Im Winter ernährt sich der freilebende Sumpfbiber meistens von den Wurzelstöcken der Sumpfpflanzen. Bei Einfrieren der Wasseroberfläche auf längere Zeit kann der Sumpfbiber,

zaistnieją naturalne warunki, a więc odpowiednie warunki terenowe i klimatyczne. Z braku tychże, nie da hodowla pożądaných rezultatów. — Warunki takie istnieją w niektórych północnych stanach Ameryki Północnej, w Kanadzie, gdzie hodowla zwierząt futerkowych osiągnęła poziom prawie przemysłowy oraz częściowo także w Skandynawii. Szczególnie zaś do tych celów, nadają się warunki panujące na europejskim Wschodzie. — Olbrzymie przestrzenie tych obszarów, stwarzają przeróżne możliwości w tym kierunku. — Wystarczy sobie tylko wyobrazić ciągłe zmiany terenowe i roślinne na północy i południu, począwszy od bagnistej tundry oraz bogatych w lasy tajg, w których żyje wiele zwierząt futerkowych, do Krymu i gór Kaukazu. — Wszystkie te tereny, nadają się szczególnie do hodowli zwierząt futerkowych, gdyż panujący tam klimat jak i właściwości terenowe, nie stwarzają w tym kierunku żadnych trudności. — Również z uwagi na skąpe zaludnienie tych przestrzeni, nie zachodzi obawa, by hodowle te przeszkodzić mogły innym dziedzinom gospodarczym.

Warunki naturalne

Szczególnie korzystne położenie tych obszarów, nadających się do hodowli futer, znane było dokładnie bolszewikom, którzy wspominali o tym w swych „piatiletkach”. Jednakowoż nie doprowadzili oni mimo licznych zarządzeń administracyjnych, do należytego rozkwitu tego przemysłu.

Z gospodarczego punktu widzenia, korzystać będzie hodowla z bogactw naturalnych różnego rodzaju, a mianowicie z odpowiednich produktów, stanowiących podstawę karmową. — Zaliczyć tutaj należy liczne rybne jeziora i rzeki, które z braku odpowiednich urządzeń komunikacyjnych, tylko lokalnie eksploatowane być muszą. — Morze Białe obfituje obecnie w największe ilości fok oraz psów morskich, których mięso odpowiednio preparowane stanowi najlepszą paszę dla lisów niebieskich.

Natomiast więcej na południe położone obszary, zasobne są w pokarmy roślinne, które z braku uregulowania stosunków gospodarczych, ulegają zniszczeniu.

Mogą być one zużytkowane w pierwszym rzędzie przez hodowle zwierząt futerkowych. — Hodowla ta rozwinąć się może oczywiście tam, gdzie istnieje gospodarcza podstawa, a więc pasza, której do innych celów zużytkować jeszcze nie można.

Łatwość wystarania się o odpowiedni materiał do urządzenia fermy zwierząt futerkowych, a przede wszystkim o budulec, stanowić będzie dalszą korzyść, jaką dają nam pod względem gospodarczym tereny wschodnie. — Rozwiązanie tej kwestii, nie przedstawia na rosyjskich terenach żadnych trudności.

Spotykamy tutaj jeszcze rzadkie okazy zwierząt futerkowych jak np. wiewiórkę syberyjską, tzw. białego lub rosyjskiego tchórza, następnie rosyjskiego lub srebrnego piżmowca, który od lat znajdował się pod ochroną. — Na Uralu żyje syberyjski sobol, oraz drogocenna kaukazka kuna, zaś na stepach pomiędzy Morzem Czarnym a Jeziorem Kaspijskim spotykamy świstaka. — Dalej wspomnieć należy o suslikach, peczanikach, gronostajach i łasicach, zającach śnieżnych oraz barankach karakułowych. — Nie można pominąć również sprowadzonego w celach hodowlanych lisa srebrnego, szopa, kuny oraz skanka, żyjących obecnie w stanie dzikim lub zdziczałym.

Różne zwierzęta futerkowe

Sprowadzone z Kanady szczury piżmowe rozumnożyły się do tego stopnia, że spotyka się je w wielkich ilościach.

Jako tereny hodowlane dla bobrów wchodzi w rachubę rozległe przestrzenie jezior i wód otwartych odpowiadające ich krajowi pochodzenia, a więc moczarom i przestrzoniom wodnym Ameryki. Wody te winny posiadać odpowiednie warunki klimatyczne, tj. nie powinny wcale zamarzać lub tylko na krótki okres czasu. W wypadku bowiem, gdyby powierzchnia wody na dłuższy czas zamarzała, nie dostałby się bóbr do swego pożywienia, albowiem w przeciwieństwie do szczura piżmowego, nie bu-

der nicht wie die Bisamratte sich große Erdbäue mit unter Wasser mündenden Ausgängen anlegt, nicht mehr an das Futter gelangen; er geht ein. So geschah das am Unterlauf des Syr-Daja. Befriedigendere Ergebnisse zeigten Aussetzungen von Nutria im Delta des Kubanflusses im Nordkaukasus. Die Zucht der Nutria findet besonders guten Boden in der Ukraine, im Kaukasus, wegen des reichlichen Vorhandenseins von Fütterungspflanzen, zum anderen wegen der günstigeren winterlichen Verhältnisse.

Biber

Ein weiteres Betätigungsfeld für den Biber liegt am Oberlauf des Don, in der Umgebung der Stadt Woronesch. Dort ist ein mit einer Beobachtungsstation verbundenes Schutzgebiet von etwa 2000 Hektar. Der Bestand an Bibern ist klein, aber als Basis für einen ordnungsgemäßen Aufbau durchaus beachtlich. Der Biber vermehrt sich unter für ihn günstigen Umständen sehr schnell, d. h. wenn er ruhig leben kann. Auch mit diesem im Pelzhandel sehr geschätzten Tier gibt es im Ostraum die besten Aussichten.

Die westliche Grenze des sibirischen Zobel ist das Uralgebirge. Der Uralzobel ist geringer in der Güte als der Burgusin- und andere Zobel auf der anderen Seite des Baikalsees, gilt aber doch als der beste westsibirische Zobel.

Füchse

Silberfüchse leben hier von Natur aus nicht freilebend. Aus der Paarung von Alaska-Silberfüchsen und europäischen Rotfüchsen entstehen die wertvollen Kreuzfüchse. Die Silberfuchszucht ist besonders im Nordwesten des Ostraumes durch klimatische Verhältnisse günstig. Da die Füchse einen ziemlich hohen Fleischverbrauch haben, der mit sonst nicht verwertbaren Mitteln gedeckt werden kann, ist eine gewisse Nähe von Siedlungen und Städten notwendig.

Im hohen Norden und Osten des europäischen Ostraumes finden wir Blau- und Weißfüchse. Ein anderer Fischfresser der Nerz, bietet bei seinem geringen Raumbedarf, verbunden mit kleinen Anlagekosten, leichter Pflege und einfacherer Ernährung günstige Zuchtaussichten, als Hauptfutter gilt ebenfalls der Fisch.

Andere Pelztier

Über den weißen oder russischen Iltis, der in der Ukraine und im Kaukasus lebt, ist zu sagen, daß er für die Landwirtschaft besondere Vorteile bietet. Er ist Vertilger von schädlichen Nagern, Mäusen, Ratten und Zieseln, in den Steppengebieten also der beste Helfer zur Einschränkung dieser Schädlinge. Die Zucht ist mehr im Süden aufzubauen.

Wegen seiner Haltbarkeit und seines guten Wärmeschutzes ist das im hohen Norden vorkommende Fell des Vielfraßes geschätzt, gegen die Zucht sind allerdings aus wirtschaftlichen Gründen Einwände zu erheben.

Die älteste Zucht der Pelzgewinnung, die des Karakuls, hat sich in der südlichen Ukraine, in Teilen der Krim und des Kaukasus wegen der klimatischen und landschaftlichen Vorteile besonders herausgestellt, die Sowjets haben hier erhebliche Zuchten aufgestellt. Die dort einheimischen Schafrassen, wie das Malitzschaf u. a., zeigten sich für eine Kreuzungszucht geeignet und brauchbar.

Das Karakulschaf stellt futtertechnisch nicht so große Ansprüche, Kraftfutter wird nur gering gebraucht, da es das für die Weidehaltung bedeutsame absolute Schaffutter ausnutzt.

Wir sind oder waren ein Volk „ohne Raum“. Wenn der neugewonnene weite Ostraum einmal völlig frei sein wird für unsere wirtschaftlichen Unternehmungen, werden auch die Pelztierzuchten hier aufgenommen werden müssen, die, wie unsere Ausführungen zeigen, durchaus günstige Vorbedingungen finden.

duje on wielkich budowli z wyjściami pod wodą się znajdującymi. W tym wypadku musiałyby zginąć, jak to się stało z osiedlami bobrów w dolnym biegu rzeki Syr-Daria. Zadowolające wyniki dały kultury nutrii w delcie rzeki Kubań oraz na północnym Kaukazie. Hodowla nutrii znalazła szczególnie korzystne warunki na Ukrainie, na Kaukazie, a to z powodu obfitości roślin służących jako pokarm, jak również z powodu korzystnych warunków panujących w czasie zimy.

Bobry

Korzystnymi terenami dla rozwoju hodowli bobrów, są okolice górnego biegu Donu w pobliżu miasta Woroneż. Tam to znajduje się teren ochronny o obszarze około 2000 hektarów, zaopatrzonej w stację obserwacyjną. Wprawdzie ilość bobrów nie jest wielką, jednak stanowi ona dostateczną podstawę do należytego rozwoju hodowli. Bóbr bowiem, w razie sprzyjających warunków, rozmnaża się bardzo szybko, zwłaszcza zaś gdy pozostawia się go w spokoju. Jeśli więc chodzi o te niezwykle cenione na rynkach zbytu futerka, to tereny wschodnie stwarzają jak najlepsze perspektywy.

Góry Uralu stanowią zachodnią granicę terenów, na których żyje sobol syberyjski. Pod względem jakości ustępuje sobol uralski miejsca innym gatunkom soboli, jak np. Burgusin i innym, pojawiającym się po drugiej stronie jeziora Bajkał. Należy on jednak do najlepszych soboli zachodnio-syberyjskich.

Lisy

Lisy srebrne nie żyją tutaj w stanie dzikim. Z krzyżowania srebrnych lisów z Alaski z europejskimi rudymi lisami powstały cenne lisy krzyżaki. Hodowla lisów srebrnych znajduje szczególnie korzystne warunki klimatyczne w północno-zachodniej połaci terenów wschodnich. Z uwagi na to, że lisy srebrne konsumują stosunkowo wiele pożywienia mięsnego, na które składać się powinny nie nudające się do innych celów odpadki, konieczne jest, by hodowle te znajdowały się w pobliżu osad ludzkich lub miast.

Na dalekiej północy oraz wschodzie europejskich terenów wschodnich spotykamy lisy niebieskie oraz białe. Żywiąca się li tylko rybami wydra daje wielkie możliwości należytej i ułatwionej hodowli, z uwagi na niewielką przestrzeń potrzebną do jej założenia, łatwe pielęgnowanie, uproszczoną paszę oraz niewielkie koszty hodowlane. Podstawę bowiem pożywienia stanowi ryba.

Inne zwierzęta futerkowe

Żyjący na Ukrainie oraz na Kaukazie, biały lub rosyjski tchórz, stanowi wielką korzyść dla gospodarstw rolnych. Tępi on szkodniki, a mianowicie różne gryzonie, myszy, szczury oraz susły, żyjące na stepach, a więc jest najlepszym pomocnikiem w usuwaniu tych szkodników. Hodowlę tych zwierząt należy rozwinąć więcej na południu.

Szczególnie cenione jest futro rosomaka, występującego na dalekiej północy, a to z powodu jego trwałości i ciepła. Jeśli chodzi o hodowlę tego gatunku, to nasuwa ona z punktu widzenia gospodarczego wiele zastrzeżeń.

Najstarsza hodowla zwierząt futerkowych, a mianowicie owiec karakulów, rozwinęła się na południowej Ukrainie, w pewnych częściach Krymu oraz Kaukazu, gdzie panują wyjątkowo korzystne warunki klimatyczne i terenowe. Z tego powodu założyły tam Sowjeti liczne i poważne hodowle. Rodzime rasy owiec, jak np. owca tzw. Malic, nadały się korzystnie do krzyżowania.

Gdy ogromne obszary wschodnie kiedyś zupełnie się otworzą dla naszych przedsięwzięć gospodarczych, to również i hodowle zwierząt futerkowych zostaną odpowiednio uwzględnione, zwłaszcza że, jak to z naszych rozważań wynika, istnieją po temu odpowiednie warunki i założenia.

Das Lebendrupfen der Gänse

Skubanie gęsi na żywo

Von Referent Paul Westphal, Krakau

Man kann diese Frage, ob das Lebendrupfen der Gänse angebracht ist, unbedenklich mit „Ja“ beantworten. In den Federn unseres Geflügels, vorwiegend von Gans und Ente, haben wir ein wertvolles Füllmaterial für Betten.

Wohl gelten die Brust- und Bauchfedern des Schwanes und der Eiderente als das wertvollste Füllmaterial, aber auch unsere Gänse und Enten liefern eine sehr gute und elastische Ware. Jene Federn, welche die Gans sommerüber verliert oder die man durch leichtes Rupfen von ihr gewinnt, nennt man lebende Federn. Sie werden höher als die von toten Tieren bewertet, die man von ihnen nach dem Schlachten rupft. Man unterscheidet folgende Arten: Flaum-, Deck-, Schwung- und Schwanzfedern.

Naturgemäß ist jedes Gänseküken mit Vollendung der 10. Lebenswoche voll befiedert. Anschließend setzt die erste Mauser ein. Die Gänse verlieren nach und nach die gesamten Federn und haben mit rund 16 Wochen ein zweites vollständig neues Federnkleid. Nach der 16. Woche wiederholt sich derselbe Vorgang und die Tiere bekommen ihr Winterkleid. Die Federn fallen den Tieren auf der Weide und in Übernachtungsställen einzeln aus und sind daher verloren.

Bei der ersten Mauser verliert die Gans etwa 80 g Federn, bei der zweiten Mauser etwa 120 g Federn und Daunen.

Hierdurch entsteht ein Gesamtverlust an Federn und Daunen je Gans von rd. 200 g. Wertmäßig beträgt dieser Verlust nach den hier bestehenden Preisen für Rupf I, welcher je kg 8,40 Zloty beträgt, je Gans 1,68 Zloty. Aus obigen Zahlen ergibt sich, daß es dringend notwendig ist, daß die Gänse lebend gerupft werden. Irgendwelche Schädigungen beim Lebendrupfen konnten nie festgestellt werden, wenn das Rupfen rechtzeitig und sachgemäß durchgeführt wird. Wie schon oben angegeben, sind die Tiere das erstmal nach Vollendung der 10., das zweitemal nach Vollendung der 16. Lebenswoche zu rupfen. Werden die Gänse zu andern Zeitpunkten gerupft, entstehen selbstverständlich schwere Schädigungen für die Tiere. Denn vorher sind die Federn noch nicht ausgereift, d. h. sie befinden sich noch im Wachstum. Die Kiele sind voller Blut und stecken fest in der Haut. Es werden daher leicht beim Rupfen Stücke aus der Haut herausgerissen, wodurch den Tieren Schmerzen entstehen und sie auch im Wachstum zurückbleiben. Auch werden die Tiere durch solche Prozedur geschwächt und sind daher anfälliger für Krankheiten, abgesehen davon, daß eine unreife Feder einen viel geringeren Wert als eine richtig ausgewachsene hat. Ebenso falsch ist es auch, die Gänse vollständig nackt zu rupfen, wie es leider in einigen Gebieten des Generalgouvernements üblich ist. Man sieht oftmals Tiere herumlaufen, denen man nur die Federn an Hals, die Schwanzfedern und die Handschwingen gelassen hat. Sonst sind sie vollständig kahlgerupft. Die Tiere lassen dann die Flügel hängen, oftmals schleifen dieselben sogar bis auf den Boden, die Haut ist rot-blau, weil die Gänse frieren, sie ziehen den Hals ein und sind so schwach, daß sie beim Laufen taumeln. Man sieht ihnen ohne weiteres an, daß sie stark mitgenommen sind. In diesem Zustand ist das Geflügel selbstverständlich sehr anfällig für Krankheiten. Es ist kein Zufall, daß gerade in Gegenden, wo die Gänse auf diese barbarische Weise gerupft werden, jedes Jahr im Spätsommer Seuchen in recht erheblichem Umfange auftreten. Wo dagegen die Tiere sachgemäß gerupft wurden, konnte ich noch niemals feststellen, daß dieselben irgendwelche Schäden davontrugen. Sie sind munter und zeigen besten Appetit, kurzum, es besteht in keiner Weise ein Unterschied zwischen gerupften und ungerupften Tieren.

Na pytanie, czy należy skubać gęsi na żywo należy bez zastrzeżeń dać odpowiedź twierdzącą. Z upierzenia hodowanego przez nas drobiu, przede wszystkim gęsi i kaczek, otrzymujemy wartościowe pierze do napełniania nakryć i poduszek do spania. Wprawdzie za najlepsze pierze do napełniania poduszek uchodzą pióra z piersi i brzuchów (puch) łabędzia i kaczki edredonowej, ale także i nasze gęsi i kaczki dostarczają bardzo dobrego i elastycznego materiału. Pióra, które gęsi gubią w ciągu lata, lub które otrzymuje się z lekkiego oskubywania w tej porze, nazywamy pierzem żywym. Cenione są one bardziej, aniżeli pióra pochodzące z ptaków martwych, skubanych po ich ubiciu. Rozróżniamy następujące rodzaje pierza: puch, podskub, pióra skrzydłowe (lotki) i ogonowe (sterówki).

W naturalnym przebiegu rzeczy każda gąska posiada po 10 tygodniu życia pełne upierzenie. Następuje wtedy pierwsze pierzenie się. Gęsi gubią stopniowo całe upierzenie i po okraǳo 16 tygodniach mają upierzenie całkowicie nowe. Po szesnastym tygodniu życia powtarza się ten sam proces i ptaki otrzymują swoje upierzenie zimowe. Pióra wypadają ptakom na pastwisku i w miejscach gdzie nocują stopniowo i marnują się przez to całkowicie.

Przy pierwszym pierzeniu się gęś gubi około 80 g pierza. Przy drugim gubi około 120 g pierza i puchu.

Przez to powstaje razem strata okraǳo 200 g na jedną gęś. Jeżeli chodzi o wartość pieniężną, strata ta wynosi, licząc po obecnie obowiązujących cenach za 1 kg podskubu I. gatunku 8,40 zł — na gęś 1,68 zł. Z powyższych cyfr wynika jasno, jak konieczną jest rzeczą skubać gęsi na żywo. Potrzeba ta jest usprawiedliwiona tym bardziej, że nie zauważono nigdy jakichkolwiek uszkodzeń, spowodowanych przy skubaniu na żywo, jeżeli tylko skubanie przeprowadzono we właściwym czasie i w należyty sposób. Jak już wyżej wspomniano, pierwszy raz należy skubać ptaki po ukończonym 10 tygodniu, a drugi raz po ukończonym 16 tygodniu życia. Gdyby się skubało gęsi w innym czasie, spowodowałoby się oczywiście ciężkie uszkodzenia, albowiem przed upływem wymienionych terminów pióra nie są jeszcze dojrzałe, t. zn. znajdują się jeszcze w stadium rośnięcia. Pnie piór są jeszcze napełnione krwią i tkwią mocno w skórze. Dlatego przy skubaniu w takim czasie wrywa się kawałki skóry, przyczyniając ptakom bólu. Ptaki nie rosną dobrze po takich zabiegach, poza tym marnieją i stają się podatniejsze do ulegania chorobom, nie mówiąc już o tym, że niedojrzałe pióra mają o wiele mniejszą wartość, aniżeli dojrzałe. Tak samo błędne jest oskubywanie gęsi zupełnie do naga, jak to niestety jest w zwyczaju w pewnych okolicach Generalnego Gubernatorstwa. Widzi się często ptaki, którym pozostawiono pióra tylko koło szyi, na ogonie i na skrzydłach, poza tym są zupełnie gołe. Ptakom obwisają wtedy skrzydła a niekiedy wloką się aż po ziemi, skóra jest czerwono-siną, bo gęsi marzną. Gęsi takie wciągają szyję i są tak słabe, że często zataczają się w biegu. Już na pierwszy rzut oka widzi się, że są bardzo osłabione. W tym stanie oczywiście drób łatwo ulega chorobom. Nie jest wcale rzeczą przypadku, że właśnie w okolicach, gdzie gęsi skubie się w opisany wyżej barbarzyński sposób, występują zarazy drobiu każdego lata w bardzo wielkich rozmiarach. Tam natomiast, gdzie skubanie drobiu odbywa się w należyty sposób, nie można było nigdy stwierdzić, ażeby skubanie ptakom w jakikolwiek sposób zaszkodziło: są wesole i wykazują jak najlepszy apetyt, słowem nie można zauważyć różnicy pomiędzy skubanym a nieskubanym drobiem.

Chodzi teraz o to, jakie pióra można wrywać przy skubaniu gęsi bez obawy wyrządzenia ptakom szkody.

Welche Federn können nun unbedenklich, ohne die Tiere zu schädigen, gerupft werden?

Es sind dies die Federn an der Brust und am Bauch. Die Federn am Hals und an den Flügeln bleiben stehen. Besonders darf der Rücken auf keinen Fall gerupft werden; denn an dem Rückgrat zwischen den Rippen liegen die Lunge und im hinteren Teil die Nieren. Rupft man diese Federn aus, neigen die Tiere zu Erkältungen. Dadurch entsteht leicht Lungen- oder Nierenentzündung. Die Flügel-federn schützen diese Partien. Bei Regenwetter läuft das Wasser von den Flügel-federn ab. Hinzu kommt, daß diese Federn, da sie zum Füllen von Betten wenig geeignet sind, nur einen sehr geringen Wert haben. Beim Verkauf decken sie nicht einmal die durch die Arbeit entstehenden Kosten.

Am zweckmäßigsten verfährt man beim Rupfen der Gänse folgendermaßen: Den Tieren wird am Nachmittag Gelegenheit gegeben, ein Bad zu nehmen. Anschließend kommen sie in einen mit trockenem Stroh gestreuten Stall. Am andern Morgen werden dann die Tiere, ohne daß sie Futter bekommen haben, gerupft. Man ergreift das Tier, hält mit der linken Hand beide Flügel zusammen, legt es sich mit dem Rücken auf den Schoß und rupft mit Daumen und Zeigefinger der rechten Hand die Federn, anfangend wo der Hals in die Brust übergeht, nach dem Bauch zu, durch leichtes Ziehen aus. Die Federn müssen sich leicht entfernen lassen, sonst muß man noch einige Tage mit dem Rupfen warten. Würde man das Rupfen vom Bauch nach der Brust zu vornehmen, entstünden dem Tier Schmerzen, da die Federn dann ihrem Wuchs entgegengesetzt, herausgezogen werden. Eine geübte Rupferin ist in der Lage, in der Stunde etwa 10 Gänse zu rupfen, wenn sie so verfährt, wie eben angegeben. Nach dem Rupfen erhalten die Tiere Wasser und eine kleine Körnergabe und können dann wieder auf die Weide getrieben werden.

Gänse, die im frühen Frühjahr, also im März oder April, geschlüpft sind, können nach weiteren 6 Wochen unbedenklich ein drittesmal gerupft werden.

Sollen die Gänse zur Mast eingesetzt werden, ist der beste Zeitpunkt 14 Tage nach dem Lebendrupfen.

Es wäre noch darauf hinzuweisen, daß nach der Anordnung über die Bewirtschaftung von Geflügel vom 15. 12. 40 frisch gerupfte Gänse nicht sofort, sondern erst nach 10—14 Tage nach dem Rupfen verkauft werden dürfen.

Otóż są to przede wszystkim pióra na piersi i na brzuchu. Upierzenie na szyi, grzbiecie i skrzydłach należy pozostawić. Szczególnie grzbiecie nie należy w żadnym wypadku skubać, albowiem przy stosie pacieryowym między żebrami znajdują się płuca, a w tylnej części nerki. Jeżeli wyskubie się pierze na grzbiecie, zwierzęta stają się skłonne do zaziębień, z czego łatwo może się wywiązać zapalenie płuc lub nerek. Partie skrzydłowe ochraniają te części. W razie deszczu woda spływa po skrzydłach i upierzeniu okolicznym. Ponadto należy dodać, że upierzenie tych właśnie części nie nadaje się do napełnienia poduszki i ma bardzo małą wartość handlową. Cena jego nie pokrywa nawet kosztów robocizny.

Najcelowiej przeprowadza się skubanie gęsi w następujący sposób:

Ptakom trzeba dać sposobność wykapania się po południu. Następnie należy je umieścić w chlewie suchym, wysłanym świeżą słomą. Rano następnego dnia należy je skubać, nie dając im żadnego pożywienia. Chwyta się ptaka, ujmując się lewą ręką oba skrzydła, kładzie się go na podłokku skubiącego na plecach a prawą ręką skubie się pierze, a mianowicie kciukiem i palcem wskazującym. Zaczyna się tam, gdzie szyja przechodzi w pierś, i idzie dalej aż do brzucha. Pierze wrywa się przez lekkie pociągnięcie. Pióra powinny wychodzić z łatwością; jeżeli tak nie jest, należy ze skubaniem poczekać jeszcze kilka dni. Gdyby się skubanie przeprowadzało w odwrotnym kierunku, od brzucha począwszy ku szyi, sprawiałoby to ptakom ból, ponieważ wrywałoby się pierze nie w kierunku porostu pierza, ale w przeciwnym, można by powiedzieć „pod włos”. Wprawna skubaczka jest w stanie oskubać w ciągu godziny około 10 gęsi, jeżeli oczywiście stosuje się do podanych wskazówek. Po oskubaniu ptaki dostają wodę i małą dawkę ziarna, po czym mogą znowu pójść na pastwisko.

Gęsi, które wykluły się rychłą wiosną, a więc w miesiącu marcu lub kwietniu, mogą być skubane po raz trzeci bez żadnych zastrzeżeń, a mianowicie po upływie 6 tygodni od drugiego skubania.

Gęsi przeznaczone na tuczenie najlepiej zacząć tuczyć po upływie 14 dni po oskubaniu.

W końcu należy zwrócić uwagę jeszcze na to, że zgodnie z rozporządzeniem o gospodarowaniu drobiem z dnia 15. 12. 1940 r. nie wolno sprzedawać świeżo oskubanych gęsi. Sprzedawać je wolno w 10 do 14 dni po oskubaniu.

Die Kunst des Brotbackens Sztuka wypieku chleba

Das selbstgebackene Landbrot ist schon immer besonders beliebt und begehrt gewesen. Allerdings gehörte auch früher eine besondere Kunst dazu, es wohlschmeckend, bekömmlich, gut aussehend und wohlgeraten auf den Tisch zu bringen. Heutzutage stehen für das Brotbacken nur noch hochausgemahlene Mehle zur Verfügung, die beim Backen besonders empfindlich sind. Es gehört also zur Herstellung eines einwandfreien Brotes jetzt noch mehr Kenntnis und Erfahrung der Hausfrau dazu als bisher. Frühestens 14 Tage nach dem Vermahlen ist das heutige Mehl zum Brotbacken zu verwenden. Es sollte allerdings nach 4—6 Wochen verbraucht sein, da es sich zu längerer Aufbewahrung nicht eignet. Genaues Abwiegen und Abmessen des Mehles und aller übrigen Zutaten ist für das Gelingen des Brotes ausschlaggebend. Man kann nicht mehr, wie es manche Hausfrau bisher tat, nach Gefühl oder nach Augenmaß arbeiten. Selbstverständlich soll das Mehl vor dem Backen besonders im Winter angewärmt werden.

Wichtig ist, daß beim Ansäuern selbst nur Roggenmehl verwendet wird. Wenn Weizenbrotmehl mit verbacken

Chleb wiejski, wypieczony we własnym gospodarstwie, cieszył się zawsze uznanem i popytem. Do tego jednak, by chleb taki był smaczny, łatwo strawny, by posiadał apetyczny wygląd i był jednym słowem udany, trzeba było już i dawniej umieć go zrobić. Rozporządzamy dziś wyłącznie mąką o wysokim procencie przemiału, szczególnie wrażliwą przy wypieku chleba. Do wyrobu chleba wolnego od wszelkich wad gospodyni posiadać dzisiaj musi więcej wiadomości i doświadczenia aniżeli dawniej. Mąkę obecną zużytkować można do wypieku chleba najwcześniej w 14 dni po jej zmieleniu. Zużyć ją należy jednakowoż najpóźniej po 4—6 tygodniach, po dłuższym bowiem przechowaniu nie nadaje się już ona do tego celu. Jeśli chcemy, aby chleb dobrze się udał, musimy odważać dokładnie mąkę i wszelkie dodatki. Nie można — jak to czyniła dotychczas niejedna pani domu — brać wszystkiego „na oko”. Mąkę powinno się przed wypiekiem ogrzać; jest to ważne szczególnie w zimie.

Do zakwaszania używać należy wyłącznie mąki żytniej. O ile domieszać mamy pewną część mąki pszennej, usku-

wird, ist dies erst beim Fertigstellen des Teiges hinzuzufügen, da sich das Weizenbrotmehl in der Säuerung anders verhält als Roggenmehl. Gegenüber früheren Gewohnheiten muß zum Sauerteig ungefähr die Hälfte der gesamten Mehlmenge, mindestens aber 40 v. H. verwendet werden. Zum Ansäuern selbst wird ausschließlich Sauerteig, keine Hefe, genommen. Wenn ein Zusatz von Hefe nötig ist, so ist dieser erst beim Fertigstellen des Teiges hinzuzufügen, da Hefe kürzere Zeit zum Treiben benötigt als Sauerteig. Das heutige Mehl verlangt im allgemeinen mehr Treibmittel als früher. Auf dem Lande wird häufig die einzelne Sauerteigstufe zu lange ausgedehnt, besonders wenn über Nacht gesäuert werden muß. Keine Sauerteigstufe sollte bei dem hochausgemahlten Mehl länger als 6—7 Stunden dauern. Als Zuguß kann Wasser, Buttermilch, dicke Magermilch oder Molke verwendet werden. Ein Zusatz von gekochten, geriebenen Kartoffeln erhöht die Bindigkeit, hält das Brot länger frisch und dient zur Streckung der Mehlvorräte. Auf 10 kg Mehl kann man mit etwa 3 kg gekochten Kartoffeln rechnen. Der fertige Teig muß fester gehalten werden als bisher. Er muß auch länger und am besten in kleineren Teilen durchgeknetet werden. Da die geformten Brote leicht auseinanderlaufen, ist es zweckmäßig, kleinere Laibe zu formen oder den Teig in Formen zu backen. Der Ofen muß heißer sein, als es bei der Verwendung der bisherigen Mehlsorte notwendig war. Die Backzeit muß je kg Brot um 10—15 Minuten verlängert werden. Während des Backens muß für eine Dampzufuhr durch Bestreichen des Brotes mit Wasser und Auswischen des Backofens gesorgt werden.

teczniamy to dopiero po wyrobieniu ciasta, ponieważ mąka pszenna zachowuje się przy zakwaszaniu inaczej, niż mąka żytnia. Do sporządzenia zakwasu bierze się wbrew dawnemu zwyczajowi, około połowy całej ilości mąki, co najmniej zaś 40 %. Do zakwaszenia ciasta używa się wyłącznie zakwasu, a nie drożdży. O ile dodatek drożdży okaże się konieczny, należy dodać je dopiero po wyrobieniu ciasta, ponieważ do wyrośnięcia drożdże potrzebują mniej czasu aniżeli zakwas. Na wsi prowadzi się zazwyczaj zakwas zbyt długo, zwłaszcza wówczas, gdy ciasto zakwasza się na noc. Przy użyciu mąki o wysokim procencie przemiału prowadzenie każdego poszczególnego stopnia zakwasu nie powinno trwać dłużej niż 6—7 godzin. Dolewać można wody, maślanki, niezbyt chudego mleka lub serwatki. Dodatek ugotowanych i przetartych ziemniaków zwiększa zwieźłość ciasta, utrzymuje chleb w świeżym stanie przez dłuższy przeciąg czasu i zaoszczędza mąki. Na 10 kg mąki dodać można około 3 kg gotowanych ziemniaków. Ciasto wyrobić trzeba mocniej, niż zazwyczaj, należy wymiesić je dłużej, o ile możliwości w mniejszych partiach. Uformowane chleby rozlewają się łatwo, dlatego też lepiej jest formować mniejsze bochenki lub wypiekać ciasto w formach. Piec powinien być bardziej gorący niż przy wypieku chleba z dotychczas używanej mąki, czas trwania wypieku przedłużyć należy o 10—15 minut na każdy kg chleba. Podczas wypieku doprowadzić trzeba parę wodną, zwilżając powierzchnię chleba oraz ścierając piec moką ścierką. Jest rzeczą bardzo ważną, by pozostawić chleb po wypieczeniu, aby mógł dobrze ochłodzić, troskliwie go przechowywać i napocząć go dopiero po 2—5 dniach.

Aufbewahrung von Kartoffeln Przechowywanie ziemniaków

Alljährlich gehen Tausende von Tonnen Kartoffeln durch fehlerhafte Behandlung für die Überwinterung verloren. Bedingung für eine gute Aufbewahrung ist jedoch, daß die Kartoffeln gesund und sauber sind und daß der Aufbewahrungsraum entsprechend warm gehalten wird sowie daß er trocken und luftig ist.

Aus den für die Aufbewahrung bestimmten Kartoffeln sind vorerst die kranken, verletzten, beschädigten und kleinen Knollen auszulesen. Zur Aufbewahrung soll nur gutes Material gelangen, welches durchsortiert und vom Erdbesatz befreit ist und welches Zeit hatte nachzutrocknen, auszudünsten und auszukühlen.

Die optimale Wärme bei Aufbewahrung von Kartoffeln ist $+4^{\circ}$. Bei einer Temperatur von $2-8^{\circ}$ halten sich die Kartoffeln gut, bei Temperaturen unter 0° werden die Kartoffeln süß. Ein Erfrieren der Knollen tritt erst bei einer Kälte von -1 bis -2° ein, und bei einer Temperatur von $+8^{\circ}$ fangen sie an zu faulen. Die Erfahrung lehrt, daß bei Aufbewahrung von Kartoffeln ein weit größerer Schaden durch übermäßige Wärme als durch Frost entsteht.

Um also möglichst geringe Verluste zu haben, muß man die entsprechenden Bedingungen schaffen. Das erreicht man, indem man die Kartoffeln einkellert oder einmietet.

Der Keller ist von allem Unrat zu säubern, zu lüften, auszuweißen und auszuschwefeln; der Kellerboden dagegen ist mit Kalk zu bestreuen. Die Kellertenster sind bis Eintritt der Fröste (ausgenommen die warmen Stunden) Tag und Nacht offenzuhalten. Den Kartoffeln behagt die Kellerluft keineswegs, dagegen sehr ein Zwielicht. Die Kartoffeln dürfen höchstens 70 cm hoch aufgeschüttet werden. Je weniger gut die Kartoffeln, um so dünner muß die aufgeschüttete Schicht sein.

Größere Sicherheit geben die Mieten. Diese sind hier (im Generalgouvernement) hinsichtlich der Aufbewahrung von grundlegender Bedeutung. Sie sind zu errichten an

Rok rocznie tracimy tysiące ton ziemniaków przez błędy w zabezpieczeniu ich na zimę. Warunkami dobrego przechowania są: zdrowe i czyste ziemniaki, odpowiednia ciepłota oraz suchość i przewiewność pomieszczenia.

Z przeznaczonych na ten cel ziemniaków usuwamy kłoby chore, skaleczone, uszkodzone i drobne. Do przechowania idzie tylko materiał wyborowy, przesortowany, oczyszczony z ziemi i poddany po wykopaniu procesowi przeschnięcia, wyparowania i wystudzenia.

Optymalna ciepłota dla przechowywania ziemniaków wynosi $+4^{\circ}$. W temperaturze $2-8^{\circ}$ ziemniaki trzymają się dobrze. Poniżej 0° stają się słodkie, niżej -1 do -2° marną, wyżej $+8^{\circ}$ gniją. Praktyka wskazuje, że większe szkody przy przechowywaniu spowoduje zbyt wysoka temperatura — niż mróz.

Aby więc plon swój przechować z możliwie najmniejszą stratą, musi się stworzyć odpowiednie warunki. Cel ten osiągamy przez piwniczenie lub kopcowanie.

Piwnica winna być oczyszczona z wszelkich odpadków, wywietrzona, wybielona, wysiarkowana, zaś dno posypane wapnem. Dla oszczędzenia pracy i odsiania ziemi stacza się ziemniaki z wozu do piwnicy po ukończeniu ustawionej rynnie z listew. Aż do nadejścia mrozów (z wyjątkiem godzin gorących) okna piwnicy pozostają otwarte dnem i nocą. Ziemniaki nie znoszą piwniczego zaduchu i wymagają półmroku. Wysokość zsypania nie może przekroczyć 70 cm. Im gorszy materiał, tym cieńsza musi być warstwa oraz muszą być zastosowane środki konserwacyjne, jak pył wapienny, karsan lub fortal.

Zawsze jednak lepsze rezultaty dają kopce i one stanowią u nas podstawowy sposób przechowywania ziemniaków.

leicht zu beaufsichtigender Stelle auf einem Gelände mit leichter Hängigkeit, mit durchlässigen Boden und wenn möglich in Nord-Südrichtung (um sie vor Sonne und Frostwinden zu schützen). Wie die Mieten anzulegen und wie dick sie zu bedecken sind (die Haltbarkeit der Kartoffeln hängt hiervon in großem Maße ab), ist aus der Abbildung zu ersehen. Auf den dachartig bis zu 1 m Höhe aufgeschütteten Haufen legt man Stroh auf und bedeckt dieses ohne den First und die unteren Enden leicht mit Erde. Damit kein Regen in die Miete eindringt, wird der First noch zusätzlich mit Stroh bedeckt. Nach 2—3 Wochen sind die Kartoffeln ausgedünstet, ausgetrocknet und abgekühlt. Nachdem die Wärme in der Miete unter $+5^{\circ}$ gesunken ist, wird nach Fortnahme der zusätzlichen Strohecke in den Morgenstunden die Erdschicht verstärkt. Vorher ist jedoch durch den First ein Heubäum zu ziehen, wodurch man einen durch die ganze Miete gehenden Lüftungskanal erhält. Nachher wird eine Schicht Stroh oder Kartoffelkraut aufgetragen und mit Erde bedeckt, welche vor Eintritt der Fröste entsprechend verstärkt, festgestampft und ausgeglättet wird. Zum Abschluß dieser Arbeiten ist noch ein Graben in einer Entfernung von 60 cm um die Miete und Stoßkanten herum auszuheben. Es ist zu beachten, daß zum Einmieten der Kartoffeln keine Vertiefungen nötig sind, daß durch die Sanddecke der Frost leichter durchdringt, daß in nächster Nähe der Mietensohle keine Erde auszuheben ist, daß die Kartoffeln unmittelbar mit Kartoffelkraut nicht zu bedecken sind, weil dadurch die Kartoffelkrankheiten verbreitet werden, daß vor Eintritt der Fröste die Lüftungsöffnungen sorgfältig abzudichten sind, daß bei Auftreten feuchter Stellen oder Senkungen diese Stellen sofort zu öffnen und die schlechten Kartoffeln gründlich zu entfernen sind, und endlich, daß falls das Thermometer eine Wärme von $+8^{\circ}$ anzeigt, die Miete sofort aufzudecken und durchzulüften ist.

Richtig angelegte Kartoffelmiete
Pравильно уложенный копек на земляки

ków. Należy je zakładać w miejscu sposobnym do nadzoru, na powierzchni gruntu przepuszczalnego, w terenie możliwie o pewnym skłonie, z zachowaniem kierunku z północy na południe (w celu uchronienia kopców od słońca i mroźnych wiatrów). Sposób zakładania kopców oraz przeciętną grubość warstw okrycia (od czego głównie zależy trwałość ziemniaków) przedstawia rysunek. Na dachowato ułożony stos o wysokości do 1 m nakłada się słomę i obrzuca lekko ziemią, pozostawiając luki na szczycie i dole. Dla uniknięcia zadeszczczenia okłada się szczyt dodatkowo słomą. Po 2—3 tygodniach ziemniaki się wypoczą, przeschną i wychłodną. Gdy ciepota ich spadnie niżej $+5^{\circ}$, w godzinach rannych uzupełniamy, po zdjęciu słomy dodatkowej, warstwę ziemi. Przedtem przesuwamy szczyt stosu pawaz i w ten sposób tworzymy biegnący na przestrzał kanał wentylacyjny. Jeśli kopujemy materiał nie całkiem pewny, urządzamy drugi kanał zbity z desek śródkiem podstawy kopca. Następnie dajemy warstwę słomy czy łącin i obrzucamy ziemią,

którą przed mrozami uzupełniamy do pożądanej grubości, utłaczamy i dokładnie wygladzamy. Kończymy robotę urządzeniem rowu w odległości mniej więcej 60 cm naokoło kopca, i spustów dla odprowadzenia wody z rowów. Pilnujemy, by myszy nie dziurawiły nam kopca i kontrolujemy ciepłotę wnętrza, zwłaszcza w pierwszych tygodniach, za pomocą stosownego termometru. Pamiętajmy, że do kopcowania nie potrzeba wykopywać zagłębień, że przez okrywą z piasku łatwiej przenika mróz, że nie należy zbyt blisko podstawy kopca podbierać ziemi, że nie wolno okrywać ziemniaków bezpośrednio łęciami, bo to przyczynia się do utrwalania chorób ziemniaczanych, że przed nastaniem mrozów wyloty wentylacyjne trzeba starannie zatkać, że jeżeli pokażą się na kopcach podejrzane zawilgocenia lub zakłębnięcia, miejsca te trzeba rozebrać, ziemniaki przebrać, a złe odrzucić i wreszcie, że gdy termometr okaże ciepłotę $+8^{\circ}$, kopiec musi się odkryć i przewietrzyć.

Richtlinien der Prämiationsaktion Wytyczne akcji premiowej

Für die Durchführung der Prämiationsaktion 1942/43 finden die nachstehenden Bestimmungen Anwendung:

Abschnitt A

Es sind drei Arten der Prämiierung für die Ablieferung landwirtschaftlicher und ernährungswirtschaftlicher Erzeugnisse zu unterscheiden:

- Die Ausgabe von Prämienscheinen, die zum Bezuge bestimmter Prämienswaren berechtigen,
- die Hergabe solcher Prämien, die ohne Prämienscheine bei Ablieferung landwirtschaftlicher Erzeugnisse dem Erzeuger durch die Erfassungsstelle zur Verfügung gestellt werden,
- der Einsatz solcher Waren, gewerblicher Herkunft, deren Auswahl nach Art und Menge ohne starre Festlegung

Przy przeprowadzaniu akcji premiowej w roku 1942/43 znajdują zastosowanie następujące przepisy:

Dział A.

Należy rozróżnić trzy rodzaje stosowania premij za odstawienie produktów rolniczych i gospodarczo-aprowizacyjnych:

- wydawanie zaświadczeń premiowych, uprawniających do zakupu oznaczonych towarów premiowych,
- wydawanie takich premij, które stoją do dyspozycji producenta przy okazji dostarczania przez tego ostatniego produktów rolniczych i które otrzymuje się wprost na placówce skupu bez zaświadczenia premiowego,
- przydział towarów pochodzenia przemysłowego, których wybór jakościowy i ilościowy bez wyznaczania jego

ihrer Prämienwertes dem Ermessen der Distrikte bzw. der Kreishauptmannschaften überlassen ist.

1. Für die Prämierung der Ablieferung von Getreide einschließlich Mais und Futtergetreide, Hülsenfrüchte, Buchweizen und Hirse findet

der Prämierschein A

in der bisherigen Form Anwendung. Er berechtigt zum Bezüge von: Spinnstoffwaren im Werte von 20% des Verkaufserlöses der abgelieferten Menge und $\frac{1}{2}$ Liter Trinkbranntwein je 100 kg der abgelieferten Menge und 1 Liter Petroleum je 100 kg der abgelieferten Menge.

2. Für die Prämierung der abgelieferten Ölfrüchte (Raps, Mohn, Senf, Lein und Hanf) findet

der Prämierschein Ö

in der bisherigen Form Anwendung. Er berechtigt zum Bezüge von:

Spinnstoffwaren im Werte von 20% des Verkaufserlöses der abgelieferten Menge, und $\frac{1}{2}$ Liter Trinkbranntwein je 100 kg der abgelieferten Menge und Petroleum $\frac{1}{2}$ Ltr. je 100 kg der abgelieferten Menge.

Außerdem werden 3 kg Öl, 30 kg Ölkuchen dem Erzeuger gegen Zahlung des Marktpreises als Rücklieferung gewährt.

3. Bei der Prämierung von abgelieferten Vieh ist zwischen Schlachtvieh und Zuchtvieh zu unterscheiden:

a) der in der bisherigen Form beibehaltene

Prämierschein V (für Schlachtvieh)

berechtigt zum Bezüge von: Leder im Werte von 6% und Trinkbranntwein im Werte von 10% und Zigaretten im Werte von 8%, des Verkaufserlöses für das abgelieferte Vieh, in den nachstehend genannten Kreishauptmannschaften des Distrikts Krakau: Debica, Jaroslau, Jasło, Krakau-Land einschließlich Stadt, Krosno, Reichshof, Neu-Markt, Neu-Sandez, Przemyśl, Sanok, Tarnow; des Distrikts Galizien: Drohobycz, Sambor, Kalusz, Kolomea, Stanislaw, Stryj, berechtigt der Prämierschein V außerdem zu Bezüge von:

Eisenwaren im Werte von 10% des Verkaufserlöses für das abgelieferte Vieh.

b) Mit dem neueingeführten Prämierschein ZV erfahren die Zuchtbetriebe im Rahmen der Prämienaktion Berücksichtigung.

Der Prämierschein ZV

berechtigt bei Abgabe von Zuchttieren, jedoch nur von Vartieren, zum Bezüge von:

Leder.

Der Züchter erhält:

1. Für jeden im Mindestalter von 2 Jahren an die Staatl. Gestütsverwaltung verkauften Hengst Leder im Werte von 200 Zloty,

2. für jeden körfähigen oder angehörten privat verkauften Hengst im Mindestalter von 2 Jahren Leder im Werte von 100 Zloty,

3 a. für jedes an einen staatl. Aufzuchthof verkaufte Hengstfohlen im Mindestalter von 4 Monaten Leder im Werte von 25 Zloty,

3 b. im Mindestalter von einem Jahre Leder im Werte von 50 Zloty,

4. für jeden körfähigen oder angehörten Bullen im Mindestalter von 10 Monaten Leder im Werte von 60 Zloty,

5. für jeden körfähigen oder angehörten Zuchteber im Mindestalter von 6 Monaten Leder im Werte von 20 Zloty,

6. für jeden körfähigen oder angehörten Schafbock im Mindestalter von 6 Monaten Leder im Werte von 20 Zloty.

wertigkeit prämierung zależy od uznania Dystryktów względnie Starostw Powiatowych.

1. Do uzyskiwania premij za dostarczenie kontyngentów zboża łącznie z kukurydzą, zbożami pastewnymi, nasionami strączkowymi, tatkarką (gryką) i prosem służy tak jak dotychczas

zaświadczenie prämierung A

w dotychczasowej formie. Uprawnia ono do kupna towarów włókienniczych wartości 20% ceny sprzedaży odstawionych produktów kontyngentowych, a ponadto $\frac{1}{2}$ litra wódki za każde 100 kg odstawionych produktów, oraz 1 litr nafty za każde odstawionych 100 kg.

2. Do uzyskiwania premij za dostarczenie kontyngentów nasion oleistych (rzepak, mak, gorczyca, len i konopie) służy

Zaświadczenie prämierung Ö

w swojej dotychczasowej formie. Uprawnia ono do zakupu towarów włókienniczych wartości 20% ceny sprzedaży odstawionych ilości produktów kontyngentowych, a ponadto $\frac{1}{2}$ litra wódki za każde 100 kg produktów oraz $\frac{1}{2}$ l nafty za każde 100 kg produktów.

Poza tym producentowi wydaje się jako przydział zwrotny 3 kg oleju i 30 makuchów po urzędowo ustalonej cenie maksymalnej.

3. Przy prämierung dostawy kontyngentów bydła należy rozróżnić pomiędzy bydlęm rzeźnym a bydlęm hodowlanym:

a) zaświadczenie prämierung V (za dostawę bydła rzeźnego)

utrzymane w dotychczasowej formie uprawnia do zakupu skóry wartości 6%, a ponadto wódki wartości 10% oraz papierosów wartości 8% ceny sprzedaży dostawionego bydła w następujących powiatach: Okręg Krakowski: Dębica, Jaroslau, Jasło, Kraków powiat oraz miasto, Krosno, Rzeszów, Nowy Targ, Nowy Sącz, Przemyśl, Sanok i Tarnów.

Okręg Galicji: Drohobycz, Sambor, Kalusz, Kołomyja, Stanislawów i Stryj.

Zaświadczenie prämierung V uprawnia dodatkowo do zakupu:

1) towarów żelaznych wartości 10% ceny sprzedaży uzyskanej za dostawione bydło.

2) Przez nowoprowadzone zaświadczenie prämierung ZV zostają w akcji prämierung uwzględnieni również hodowcy i gospodarstwa hodowlane.

Zaświadczenie prämierung ZV.

uprawnia przy dostawie zwierząt hodowlanych, jednakże tylko rozplodników, do zakupu

skóry.

Hodowca otrzymuje:

1. za każdego ogiera w wieku co najmniej 2-letni, sprzedanego Zarządowi Stadniny Państwowej, — skóry wartości 200 zł,

2. za każdego sprzedanego prywatnie ogiera licencjonowanego lub zdatnego do licencjonowania w wieku co najmniej 2-letni — skóry o wartości 100 zł,

3 a. za każde sprzedane do Państwowej Stadniny Hodowlanej źrebię (ogiera) o wieku co najmniej 4-letni miesięcy — skóry o wartości 25 zł.

3 b. w wieku co najmniej 1-go roku — skóry wartości 50 zł,

4. za każdego licencjonowanego wzgl. zdatnego do licencji buhaja w wieku co najmniej 10-ciu miesięcy — skóry wartości 60 zł,

5. za każdego licencjonowanego lub zdatnego do licencji knura rozplodowego w wieku co najmniej 6-ciu miesięcy — skóry wartości 20 zł,

6. za każdego licencjonowanego lub zdatnego do licencji tryka w wieku co najmniej 6-ciu miesięcy — skóry wartości 20 zł.

4. Bei der Prämierung der Ablieferung von Milch dienen als Grundlage für die Berechnung der Höhe der Prämien Fetteinheiten (1 Fetteinheit = 10 g Butterfett).

Der Prämienchein M

berechtigt zum Bezuge von:

Zigaretten, Seife oder Kerzen, Haushaltswaren (Porzellan, Steingut, Ton, Waschbretter, Thermosflaschen usw.), Petroleum, Textilwaren.

b) Bei der Ausgabe der unter 4a angeführten Prämienwaren nach Maßgabe des Prämiencheines M greift folgende unterschiedliche Regelung Platz: Der Prämienchein M berechtigt:

1. in allen Kreishauptmannschaften für die Zeit vom 1. 8. 42 bis 31. 7. 43 zum Bezuge von 20 Zigaretten je 100 Fetteinheiten und zum Bezuge von:

Haushaltswaren, wobei es im Rahmen der vorhandenen Bestände dem Ermessen der Distrikte bzw. der Kreishauptmannschaften überlassen bleibt, Art und Menge der Haushaltswaren je 100 Fetteinheiten zu bestimmen,

2. in allen Kreishauptmannschaften jedoch nur für die Zeit vom 1. 8. 42 bis 30. 11. 42 zum Bezuge von 1 Stück Seife oder Seifenpulver je 100 Fetteinheiten,

3. in allen Kreishauptmannschaften jedoch nur für die Zeit vom 1. 12. 42 bis 30. 4. 43 zum Bezuge von $\frac{1}{2}$ ltr. Petroleum je 100 Fetteinheiten und 1 Kerze je 100 Fetteinheiten,

4. und in den Kreishauptmannschaften (in diesen Kreishauptmannschaften ist der Getreideanbau überhaupt nicht oder nur in geringem Umfange möglich, weshalb den Erzeugern der Bezug von Spinnstoffwaren auf Grund der Milchablieferungen ermöglicht wird); des Distrikts Krakau: Debica, Jaroslaw, Jaslo, Krakau-Land, einschließlich Stadt, Krosno, Reichshof, Neumarkt, Neu-Sandez, Przemysl, Sanok, Tarnow; des Distrikts Galizien: Drohobycz, Kalusz, Kolomea, Sambor, Stanislaw, Stryj zum Bezuge von:

Spinnstoffwaren im Werte von 20 % des Verkaufserlöses für die abgelieferte Milch.

5. Für die Prämierung der Ablieferung von Flachs und Hanf (worunter Flachs- und Hanfstroh mit Samen, roh ohne Samen und bereits geröstet, Hechelflachs, Schwungflachs, Bauernflachswerg, Flachskurzwerg, Hechelhanf, Schwunghanf (Rohhanf) Hanfwerg Hanf-Kurzwerg fallen) findet

der Prämienchein Fl. und H.

Verwendung. Er berechtigt zum Bezuge von: Spinnstoffwaren im Werte von 25 % des Verkaufserlöses der abgelieferten Mengen und Trinkbranntwein im Werte von 25 % des Verkaufserlöses der abgelieferten Mengen.

6. Neuartig und abweichend von dem bisherigen Verfahren vollzieht sich in diesem Wirtschaftsjahre die Prämierung der Ablieferung von Kartoffeln.

Für die Ablieferung von Kartoffeln sind folgende Prämienwaren zu den angegebenen Prämienätzen vorgesehen: Eisen und Eisenwaren im Werte von $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ des Verkaufserlöses für die abgelieferten Kartoffeln, Trinkbranntwein 2 ltr. je Tonne abgelieferter Kartoffeln, Zigaretten 150 Stück je Tonne abgelieferter Kartoffeln.

Wie im einzelnen die Prämierung der Ablieferung von Kartoffeln durchzuführen ist, wird in einer Ergänzung des vorliegenden Erlasses besonders den Abteilungen Ernährung und Landwirtschaft im Amt des Distrikts und den Kreishauptmannschaften bekanntgegeben.

Nachstehend finden diejenigen Prämierungsmaßnahmen Erwähnung, für welche bereits die erforderlichen Voraussetzungen durch entsprechende Anordnungen und Bereitstellungen der betreffenden Prämienwaren geschaffen wurden.

1a. in der Eier-Erfassung erhält der Erzeuger bei Ablieferung von 1 kg Eier $\frac{3}{4}$ kg Zucker und 10 Zigaretten. Zucker und Zigaretten werden durch die Erfassungsstellen gegen Zahlung des Gegenwertes zur Verfügung gestellt.

4. Jako podstawa przy premiowaniu dostawy mleka kontyngentowego służy w celach obliczenia wysokości premii — jednostka tłuszczowa (jednostka tłuszczowa równa się — 10 g tłuszczu masła).

zaświadczenie premiowe M

uprawnia do zakupienia:

papierosów, mydła albo świec, przyborów do gospodarstwa domowego (porcelana, fajans, glina, pralki, termosy, itd.), nafty, towarów włókienniczych,

b) przy wydawaniu wymienionych pod 4a) towarów premiowych na zaświadczenie premiowe M — mają miejsce następujące rozróżnienia:

zaświadczenie premiowe M uprawnia:

1. we wszystkich powiatach w czasie od 1. 8. 1942 do 31. 7. 1943 do zakupienia 20 papierosów za każde 100 jednostek tłuszczowych oraz do zakupu przyborów użytku domowego, przy czym pozostawia się oznaczenie ilości i jakości przydziału towarów użytku domowego za każde 100 jednostek tłuszczowych uznaniu Okręgów wzgl. Starostw powiatowych w zależności od zapasów będących do dyspozycji,

2. we wszystkich powiatach, jednakże tylko w czasie od 1. 8. 1942 do 30. 11. 1942 do zakupu 1-go kawałka mydła albo proszku mydlanego za każde 100 jednostek tłuszczowych,

3. we wszystkich powiatach, lecz tylko w czasie od 1. 12. 1942 do 30. 4. 1943 do zakupu $\frac{1}{2}$ litra nafty za każde 100 jednostek tłuszczowych oraz 1-iej świecy za 100 jednostek tłuszczowych.

4. oraz w powiatach (w niżej wymienionych powiatach uprawa zboża jest w ogóle niemożliwa lub tylko w małym stopniu i dlatego daje się producentowi sposobność nabycia towarów włókienniczych na podstawie dostaw kontyngentów mleka),

Okręgu krakowskiego: Debica, Jaroslaw, Jaslo, Kraków powiat i miasto Krosno, Rzeszów, Nowy Targ, Nowy Sącz, Przemysl, Sanok i Tarnów,

Dystryktu Galicji: Drohobycz, Kalusz, Kołomyja, Sambor, Stanisławów i Stryj, do zakupu towarów włókienniczych wartości 20 % ceny sprzedaży osiągniętej za dostarczone mleko.

5. Przy premiowaniu dostawy kontyngentów lnu i konopi, (przez to rozumie się surową słomę lnianą i konopną, bez nasienia oraz z nasieniem, słomę suszoną, len czesany i trzepany, pakuły krótkie i wyczeski, konopie czesane, trzepane, pakuły i wyczeski konopne) znajduje zastosowanie

zaświadczenie premiowe Fl. i H.

Uprawnia ono do zakupu towarów włókienniczych wartości 25 % ceny sprzedaży dostarczonych ilości, oraz wódki wartości 25 % ceny sprzedaży za dostarczone ilości.

6. W nowy i odmienny od dotychczasowego sposób ułatwia się premiowanie za dostarczenie kontyngentów ziemniaków.

Za dostarczenie ziemniaków przewidziane są następujące towary premiowe według podanych stawek:

Żelazo i towary żelazne wartości $\frac{1}{4}$ do $\frac{1}{2}$ ceny sprzedaży dostarczonych ziemniaków,

2 l. wódki za każdą tonę dostarczonych ziemniaków,

150 sztuk papierosów za każdą tonę ziemniaków.

Sposób przeprowadzania akcji premiowej za dostarczenie ziemniaków kontyngentowych zostanie podany do wiadomości w załączniku do omawianego zarządzenia i to Wydziałowi Wyżywienia i Rolnictwa w Urzędzie Okręgu oraz Starostwom Powiatowym.

Poniżej omówione zostaną szczegóły dotyczące akcji premiowej, które zostały już przygotowane przez odpowiednie zarządzenia i dostarczenie odnośnych zapasów towarów premiowych.

1a. Przy skupie jaj, otrzymuje producent za dostarczenie 1-go kg jaj $\frac{1}{2}$ kg cukru i 10 papierosów.

Tak cukier jak i papierosy wydawane będą przez placówki skupu za zapłatą właściwej ceny.

b) In der Geflügel-Erfassung erhält der Erzeuger bei Ablieferung von Geflügel: je Gans bis $2\frac{1}{2}$ kg Zucker, je Huhn bis $\frac{1}{2}$ kg Zucker.

Die Abteilungen Ernährung und Landwirtschaft im Amt des Distrikts sind angewiesen, die Zuckerprämienätze für die Ablieferung der Gänse zweckentsprechend der Höhe nach zu staffeln. Im Durchschnitt darf der Prämienatz nicht mehr als 2 kg je Gans betragen.

c) Bei Ablieferung von Honig werden dem Imker für: je 1 kg Honig 1. u. 2. Sorte 2 kg Zucker, je 1 kg Honig 3. Sorte $1\frac{1}{2}$ kg Zucker als Prämie gewährt.

2. Bei der Ablieferung von Erzeugnissen der Gartenbauwirtschaft treten nachstehende Prämienätze in Kraft:

a) für Gemüse je dz 20 Stück Zigaretten, je dz $\frac{1}{4}$ kg Konsum-Marmelade;

b) für Kern- u. Steinobst: je dz 100 Stck. Zigaretten, je dz $\frac{1}{4}$ Ltr. Trinkbranntwein, je dz 1 kg Konsum-Marmelade;

c) für Beerenobst aller (auch wildwachsendes Beerenobst), Art und Pilz: je dz 100 Stück Zigaretten, je dz $\frac{1}{4}$ Ltr. Trinkbranntwein, je dz 1 kg Konsum-Marmelade;

d) für Heil- u. Gewürzkräuter: je dz trockene Ware 200 Stck. Zigaretten, je dz trockene Ware 2 kg Konsum-Marmelade.

3. Mit der Ablieferung von Wolle steht dem Schafhalter ein Anspruch auf Belieferung mit Spinnstoffwaren zu:

a) Der Schafhalter erhält für: je 1 kg weiße Wolle Spinnstoffwaren im Werte von 4 Zloty, je 1 kg graue Wolle Spinnstoffwaren im Werte von 3 Zloty, je 1 kg schwarze Wolle Spinnstoffwaren im Werte von 2 Zloty. Der dem Schafhalter bei Ablieferung der Wolle zu zahlende Vorschuß findet hierbei auf die von ihm bezogenen Spinnstoffwaren Anrechnung.

b) Schafhalter mit weniger als 50 Schafen erhalten außer den unter a) genannten Prämien nach der Gemeindeschur auf Wunsch $\frac{1}{4}$ der Schweißwolle zurück.

c) Schafhalter mit weniger als 10 Schafen erhalten außer den unter a) genannten Prämien nach der Gemeindeschur auf Wunsch $\frac{1}{2}$ der Schweißwolle zurück.

1b. przy skupie drobiu otrzymuje producent za dostarczenie 1-nej gęsi do $2\frac{1}{2}$ kg cukru, a za dostarczenie 1-nej kury do $\frac{1}{2}$ kg cukru.

Wydziały Wyżywienia i Rolnictwa w Urzędzie Okręgu otrzymały polecenie celowego regulowania wysokości premii cukrowej za dostawianie gęsi. Przeciwnie stawka premiiowa cukru nie może wynosić więcej aniżeli 2 kg za gęś.

c) przy dostarczeniu miodu otrzymuje pszczelarz premię w wysokości 2 kg cukru za 1 kg I-go i II-go gatunku i $1\frac{1}{2}$ kg cukru za 1 kg miodu III-go gatunku.

2. Przy dostarczeniu produktów ogrodniczych, wchodzi w życie następujące stawki premiowe:

a) za jarzyny za każdy q 20 papierosów, za jarzyny za każdy q $\frac{1}{4}$ kg marmelady.

b) za owoce ziarnkowe i pestkowe: za każdy q 100 papierosów, za każdy q $\frac{1}{4}$ l wódki, za każdy q 1 kg marmelady.

c) za jagody wszelkiego rodzaju (również dziko rosnące) i grzyby:

za każdy q 100 sztuk papierosów, za każdy q $\frac{1}{4}$ l wódki, za każdy q 1 kg marmelady.

d) za zioła lecznicze i korzenie:

za każdy q suszonego towaru 200 sztuk papierosów, za każdy q 2 kg marmelady.

3. Z chwilą dostarczenia wełny, hodowcy przysługuje prawo do przydziału towarów włókienniczych:

a) hodowca owiec otrzymuje:

za 1 kg białej wełny — towarów włókienniczych wartości 4 zł., za 1 kg szarej wełny towarów włókienniczych wartości 3 zł., za 1 kg czarnej wełny towarów włókienniczych wartości 2 zł.

Przysługująca hodowcy owiec przy dostarczeniu wełny zaliczka zostaje zaliczona na poczet zakupionych przez niego towarów włókienniczych.

b) hodowca owiec o stadzie poniżej 50-ciu sztuk otrzymuje poza wymienionymi pod a) premiami, na życzenie $\frac{1}{4}$ część wełny potnej po ukończeniu gminnej strzyży owiec.

c) hodowcy mający mniej aniżeli 10 owiec otrzymają poza wymienionymi pod a) premiami na życzenie połowę wełny potnej po ukończeniu strzyży w Gminie.

Bekämpfung des Schleichhandels Zwalczanie handlu pokątnego

Zur wirksamen Bekämpfung des Schleichhandels hat die Generaldirektion der Ostbahn in Krakau eine Verordnung für den Verkehrsdienst erlassen, nach der die Beförderung folgender landwirtschaftlicher Erzeugnisse überwacht wird: Getreide (Roggen, Weizen, Gerste, Hafer, Buchweizen, Hirse usw.), Getreideerzeugnisse (Mehl, Grieß, Graupen, Grütze usw.), Hülsenfrüchte (Erbsen, Bohnen, Linsen, Wicken, Lupinen usw.), Ölsaaten (Raps, Rübsen, Leinsaat, Senf, Mohn, Hanf usw.), Butter und sonstige Speisefette), Vieh (Rindvieh, Schweine, Schafe), Fleisch und Fleischerzeugnisse, unverarbeiteter Tabak und Kartoffeln. Wenn Handgepäck und Traglasten, von welchen ein Reisender in besonders gekennzeichneten Wagen 3. Klasse insgesamt 50 kg mit sich führen darf, offensichtlich Erzeugnisse der vorgenannten Art enthalten, oder wenn der begründete Verdacht besteht, daß solche Erzeugnisse mitgeführt werden, ebenso wenn Reisegepäck oder Expreßgut offensichtlich Schleichhandelsgut enthält, so haben die Bahnsteigschaffner diese Personen zurückzuweisen und die Verständigung der Polizeiwache zu veranlassen. In allen Fällen ist dafür zu sorgen, daß der Reisende bzw. Auflieferer bis zum Eintreffen der Polizei nicht mit dem Gut verschwindet. Butter darf nur an die Distriktsstellen der Landwirtschaftlichen Zentralstelle, im Distrikt Galizien nur an die Zentralmolkerei Masło Sojus in Lemberg zum Versand gebracht werden. Bei Aufgabe von le-

Celem skutecznego zwalczania handlu pokątnego Generalna Dyrekcja Kolei Wschodniej w Krakowie wydała rozporządzenie dla służby ruchu, dotyczące kontroli nad przewozem następujących produktów rolnych: Zboże (żyto, jęczmień, owies, gryka, proso itd.), przetwory zbożowe (mąka, grysik, krupy, kasza itd.), rośliny strączkowe (groch, fasola, soczewica, wyka, łubin itd.), rośliny oleiste (rzepak, siemię lniane, gorczyca, mak, konopie itd.) masło i inne tłuszcze jadalne, bydło (bydło rogate, nierogacizna, owce), mięso i przetwory mięsne, tytoń surowy i ziemniaki. Gdy bagaż ręczny i pakunki, w których podróży przewieźć może ogółem 50 kg towaru w oznaczonych specjalnie wagonach 3 klasy, zawierają jawnie produkty powyższego rodzaju, lub gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, iż podróży przewozi takie produkty, również gdy bagaż nadany jako przesyłka zwykła lub pośpieszna zawiera niewątpliwie towar będący przedmiotem handlu pokątnego, wówczas kontrolerzy biletów obowiązani są zawrócić z peronu takie osoby i zawiadomić o tym posterunek policji. W każdym wypadku postarać się należy, by podróży, względnie dostawca nie zniknął wraz z towarem. Masło wolno oddawać do przesyłki tylko w placówkach okręgowych Centrali Rolniczej, w Okręgu zaś Galicja tylko w centralnej mleczarni „Masłosojuz“ we Lwowie. Przy nadawaniu żywego bydła jako przesyłki pośpiesznej list przewozowy zaopatrzone być winien w zezwo-

bendem Vieh als Expreßgut bedarf der Expreßgutschein eines Genehmigungsvermerkes der zuständigen Stelle (Kreishauptmannschaft bzw. Abteilung Ernährung und Landwirtschaft des zuständigen Gouverneurs). Wenn Schleichhandelsgut als Stückgut aufgeliefert wird, oder der Verdacht besteht, daß Stückgut mit falscher Inhaltsangabe aufgeliefert wird, so ist ebenfalls die nächste Polizeidienststelle zu verständigen. Darüber hinaus werden die Ämter für Preisüberwachung angewiesen im Benehmen mit den Kommandeuren der Ordnungspolizei und den Bezirksdirektionen der Ostbahn insbesondere in den Verbrauchszentren Warschau, Krakau, Radom, Lublin, Tschenschau, Kielce, Lemberg, Stanislaw, Tarnopol usw., systematische Prüfungen vorzunehmen, ob die Sendung mit den Eintragungen in den Begleitpapieren übereinstimmt.

Die als Schleichhandelsgut bezeichneten eingangs genannten Güter dürfen zum Versand in Wagenladungen nur dann zur Beförderung angenommen werden, wenn der Frachtbrief den Genehmigungsvermerk der jeweils zuständigen Stelle trägt (Kreis- oder Distriktsstelle der Landwirtschaftlichen Zentralstelle, Kreishauptmannschaft, Abteilung Ernährung und Landwirtschaft des zuständigen Gouverneurs). Wenn die bei vorliegendem Verdacht vorzunehmende Stichprobe ergibt, daß die Inhaltsangabe im Frachtbrief nicht stimmt, so ist die nächste Kreisstelle der Landwirtschaftlichen Zentralstelle oder die nächste Polizeistelle sofort zu benachrichtigen und der Wagen darf bis zur Aufklärung nicht abrollen. Weitere Vorschriften regeln die Durchsicht der Lagerräume nach verdächtigem Gut und die Vornahme ständiger Polizeikontrollen vor den Ausgängen bzw. Bahnsteigsperrn der Bahnhöfe von Verbrauchszentren sowie etwaige Beschlagnahmen des von der Ostbahn überommenen Beförderungsgutes. Außer den ständigen Bahnhofskontrollen in den Verbrauchszentren ist die Polizei befugt, gelegentliche Kontrollen auf jedem Bahnhof vorzunehmen, auch ist es ihr gestattet, auf bestimmten Strecken das Handgepäck und die Traglasten in fahrenden Zügen zu kontrollieren.

lenie kompetentnej władzy (Starostwa Powiatowego względnie Oddziału Wyżywienia i Rolnictwa właściwego Gubernatora). Jeśli towar będący przedmiotem handlu pokątnego nadany zostanie jako drobnica, lub jeśli zachodzi podejrzenie, że drobnicę nadano z podaniem fałszywej zawartości, również i wówczas zawiadomić należy najbliższy posterunek policji. Urzędy Nadzoru Cen sprawdzać będą systematycznie w porozumieniu z komendantami policji porządkowej i z dyrekcjami obwodowymi Kolei Wschodniej, czy przesyłki zgodne są z danymi zawartymi w dokumentach przewozowych; odbywać się to będzie zwłaszcza w dużych ośrodkach spożywczych w Warszawie, Krakowie, Radomiu, Lublinie, Częstochowie, Kielcach, Lwowie, Stanisławowie, Tarnopolu itd.

Artykuły oznaczone powyżej jako towar będący przedmiotem handlu pokątnego przyjęte być mogą do przewozu w ładunkach wagonowych tylko w wypadku, gdy list przewozowy zawiera wzmiankę o zezwoleniu kompetentnej każdorazowo Władzy (Placówki Powiatowej lub Okręgowej Centrali Rolniczej, Starostwa Powiatowego, Oddziału Wyżywienia i Rolnictwa właściwego Gubernatora). O ile przy powzięciu podejrzenia dorywca próba wykaże niezgodność danych zawartych w liście przewozowym z rzeczywistą zawartością przesyłki, zawiadomić o tym należy bezzwłocznie najbliższą powiatową placówkę Centrali Rolniczej lub najbliższy Posterunek Policji, wagon zaś zatrzymać aż do wyjaśnienia. Dalsze przepisy regulują sprawę przeglądu ubikacyj składowych celem wykrycia podejrzanych towarów oraz wykonywania stałej kontroli policyjnej przy wyjściach i zaporach peronowych na dworcach dużych ośrodków spożywczych, jak również sprawę ewentualnej konfiskaty towaru, przyjętego przez Kolej do przewozu. Prócz wykonywania stałej kontroli dworców kolejowych w dużych ośrodkach spożywczych policja upoważniona jest do przeprowadzania dorywczych kontroli na każdym dworcu, posiada ona również zezwolenie na kontrolowanie bagażu ręcznego w czasie jazdy pociągu na pewnych określonych liniach kolejowych.

AGRAR-RUNDSCHAU PRZEGLĄD ROLNICZY

Veredlung der bulgarischen Schafzucht

Die Zahl der Schafe in Bulgarien hat sich in den letzten Jahren ständig vermehrt und ist seit der Gebietsvermehrung des Landes auf etwa 12 Millionen Stück gestiegen. Trotz dieses hohen Bestandes muß aber der gesamte Bedarf an Merinowolle durch Einfuhr aus dem Auslande gedeckt werden, da die bulgarischen Schafe nur grobe, ausschließlich für den häuerlichen Selbstgebrauch geeignete Wollqualitäten liefern. Es ist daher eine Veredlung der bulgarischen Schafzucht in Angriff genommen worden. Im Jahre 1941 wurden für das bulgarische Staatsgestüt „Clementina“ 725 Merinohöcke aus Deutschland eingeführt, nachdem sich eine 1940 eingeführte Mutterherde deutscher Merinohöcke und Mutterschafe gut akklimatisiert hatte und bereits wertvolles Zuchtmaterial bringt. Im Jahre 1942 sollen wieder 750 deutsche Merinohöcke eingeführt werden. Die ersten Züchtungsergebnisse auf dem Staatsgut „Clementina“ haben nun gezeigt, daß die dort geschaffene neue Schafrasse mehr Milch trägt als die heimische, so daß die Befürchtungen, die Züchtung einer Merinorasse könnte zu einem erheblichen Rückgang der Milchgewinnung führen, hinfällig geworden sind.

Uszlachetnienie bułgarskiej hodowli owiec

Liczba owiec w Bułgarii powiększała się w ostatnich latach stale i od czasu powiększenia się obszaru kraju wzrosła do około 12 milionów sztuk. Mimo tak wysokiego stanu liczebnego owiec, całkowite zapotrzebowanie na wełnę merynosową pokryte być musi wyłącznie z importu zagranicznego, ponieważ owce bułgarskie dostarczają wyłącznie grubych gatunków wełny, nadających się jedynie do zużycia w zakresie własnego zapotrzebowania gospodarczego hodowcy. Dlatego też rozpoczęto akcję uszlachetnienia bułgarskiej hodowli owiec. Opierając się na doświadczeniu z roku 1940, kiedy sprowadzone z Niemiec stado wzorowe baranów i macior merynosów dobrze się zaaklimatyzowało i wydało już wartościowy materiał hodowlany, sprowadzono w roku 1941 dla bułgarskiej państwowej stadniny „Clementina“ 725 baranów-merynosów. W roku 1942 ma się sprowadzić dalszych 750 baranów z Rzeszy. Pierwsze doświadczenia hodowlane w majątku państwowym „Clementina“ wykazały, że wyhodowana tam nowa rasa owiec więcej daje mleka, aniżeli rasa rodzima, tak że odpadły obawy, że hodowla ras merynosowych może doprowadzić do spadku mleczności.

Auch die ersten Ergebnisse der Wollgewinnung sind äußerst günstig ausgefallen. Die aus der Kreuzung hervorgehenden Schafe sind schwerer als die heimischen und bedürfen einer besseren Fütterung, weshalb die Weiden verbessert und der Anbau von Futtermitteln erweitert werden müssen. Die bisherigen Erfahrungen haben gezeigt, daß eine Veredlung der Schafzucht in Bulgarien sehr lohnend sein kann. Es wird damit gerechnet, daß die bulgarische Regierung demnächst ein Gesetz über die Neuregelung der Schafzucht herausgeben wird, um eine sichere Grundlage für den weiteren Ausbau der bisher erzielten guten Erfolge auf diesem volkswirtschaftlich wichtigen Gebiete zu schaffen.

Landwirtschaftliche Siedlung in Mazedonien

Die bulgarische Regierung hat beschlossen, in dem von Jugoslawien zu Bulgarien gekommenen Mazedonien eine ähnliche Siedlungsaktion in die Wege zu leiten, wie sie bereits im vergangenen Jahre für die ehemals griechischen Landesteile in Angriff genommen worden ist. In beiden Fällen handelt es sich darum, die bäuerliche Bevölkerung ausreichend mit Grund und Boden zu versehen und die neuen Gebiete zu Stützpunkten bulgarischen Volkstums zu machen. Der zu der Landverteilung erforderliche Grund und Boden wird aus dem „Siedlungsfonds“ zur Verfügung gestellt, der nach dem Gesetz für landwirtschaftliche Betriebe und Flurbereinigung u. a. jene Staatsländereien umfaßt, die der Staat aus dem einen oder anderen Grunde nicht selbst bewirtschaften kann oder will. Auch andere durch die Eingliederung Mazedoniens zu Bulgarien gelangte Staatsdomänen und sonstige Bodenflächen stehen zur Verfügung. Welche Größe der Siedlungsfond in Mazedonien erreichen wird, läßt sich zur Zeit noch nicht überblicken, jedoch dürfte es sich um eine recht ansehnliche Bodenfläche handeln. Von der Direktion für Boden und Staatsdomänen sind bereits 50 Gruppen von Agronomen und anderen Sachverständigen nach Mazedonien gesandt worden, um die Landverteilung vorzubereiten, da man sich darüber klar ist, daß die landwirtschaftliche Erzeugung in diesem Gebiet erst dann gesteigert werden kann, wenn auf dem zur Verfügung stehenden Grund und Boden ein wirtschaftlich lebensfähiges Bauerntum angesiedelt ist. Auch Handwerker, die mit der Ausübung ihres Handwerkes keinen ausreichenden Lebensunterhalt gewinnen können, sollen angesiedelt werden, jedoch darf die ihnen zugeteilte Parzelle 50 % der Größe eines normalen Bauernhofes nicht übersteigen. In gewissen Umfang können auch Bauernfamilien aus Altbulgarien angesiedelt werden.

Obstverwertung in Rumänien

Die in diesem Jahre bestehenden Aussichten auf eine gute Obsternte in Rumänien, deren mengenmäßiger Ertrag auch durch die Rückgliederung Bessarabiens wieder größer sein wird als nach dem Verlust dieses Gebietes im Jahre 1940, haben der Frage der Obstverwertung eine erhöhte Bedeutung verliehen, der von der Regierung und den führenden Wirtschaftskreisen des Landes volle Beachtung geschenkt wird. Man denkt an eine Vermehrung der Ausfuhr, die bisher nur einige Prozente vom Werte der Obsternte ausmachte, sich aber nicht mit einem Schlage wesentlich steigern läßt. Bisher erfolgte die Obstverwertung in Rumänien fast nur in der Form von Frischobst, das entweder auf dem Inlandmarkt abgesetzt oder, sofern es den Transport vertruß, ausgeführt wurde. Zur Ausfuhr kamen Äpfel für die Marmeladeherstellung, Nüsse in Schalen und neuerdings auch kleinere Mengen von Aprikosen, Erdbeeren und Himbeeren in Form von Pulpe. Der größte Teil der Obsternte muß aber im Inlande verwertet werden, wobei die Herstellung von Marmelade immer das nächstliegende ist. Das rumänische Landwirtschaftsministerium fördert die Herstellung von Marmelade mit besonderem Eifer und hat bekanntlich die

Tak samo pierwsze wyniki strzyż dały wyjątkowo korzystne ilości wełny. Pochodzące ze skrzyżowania owce są cięższe aniżeli krajowe i wymagają lepszego żywienia. Dlatego też pastwiska muszą być ulepszone i uprawa roślin pastewnych rozszerzona, jeżeli nowo wyhodowana rasa ma być rozprowadzona do powszechnego użytku w rolnictwie. Dotychczasowe doświadczenia wykazały, że uszlachetnienie hodowli owiec w Bułgarii może się bardzo opłacić. Istnieje przypuszczenie, że rząd bułgarski wyda w najbliższym czasie ustawę o hodowli owiec, celem stworzenia pewnych podstaw dla dalszego rozwoju i rozpowszechnienia dotychczasowych dobrych wyników w tej dziedzinie, która jest niezwykle ważna dla ogólnej gospodarki krajowej.

Osadnictwo rolne w Macedonii

Rząd bułgarski postanowił rozpocząć na terenach odciętej od Jugosławii a przyłączonej do Bułgarii Macedonii podobną akcją osadnictwa rolnego, jaka już w ubiegłych latach została rozpoczęta w częściach kraju dawniej należących do Grecji. W obu wypadkach chodzi o to, aby ludność rolniczą zaopatrzyć w wystarczającą ilość ziemi uprawnej oraz aby z nowoprzyłączonych terenów stworzyć ośrodki oparcia dla narodowości bułgarskiej. Potrzebne do rozdziału ziemi obszary rolne postawione zostaną do dyspozycji przez „Fundusz Osadniczy“, który w myśl ustawy o gospodarstwach rolniczych i pracach melioracyjnych i karczunkowych przejmując te tereny będące własnością państwa, które państwo samo nie może lub nie chce uprawiać, pod swoim zarządem. Również inne majątki państwowe, które przypadły Bułgarii dzięki przyłączeniu Macedonii oraz inne obszary stoją do dyspozycji akcji osadniczej. Ogólna wielkość obszarów „Funduszu Osadniczego“ w Macedonii nie da się jeszcze dokładnie obliczyć, prawdopodobnie chodzi jednak o obszary dość wielkie. Dyrekcja Gruntów i Domen Państwowych wysłała właśnie 50 grup agronomów i innych rzeczoznawców do Macedonii celem przygotowania akcji podziału ziemi, ponieważ istnieje ogólne przekonanie, że produkcja rolna na tych terenach może podnieść się jedynie wtedy, gdy na gotowych do uprawy gruntach osadzi się ludność rolniczą gospodarczo silną i żywotną. Osadnikami mogą być również rzemieślnicy, którzy z wykonywanego rzemiosła nie mogą dostatecznie się wyżywić, jednakże przydzielona rzemieślnikowi parcela nie może obejmować więcej aniżeli 50 % normalnego gospodarstwa. O ile po zaopatrzeniu grup wyżej wymienionych zostanie jeszcze ziemi, „Fundusz Osadniczy“ może w pewnym zakresie osadzić także rodziny rolnicze ze starej Bułgarii.

Przetwórstwo owocowe w Rumunii

Widoki na szczególnie dobre w bieżącym roku zbiory owoców w Rumunii, które między innymi również dzięki ponownemu przyłączeniu Besarabii będą większe, aniżeli po utracie tego kraju w roku 1940, nadają zawsze aktualnemu zagadnieniu przetwórstwa owocowego jeszcze większe znaczenie, które w pełni jest doceniane przez koła rządowe oraz kierownicze sfery gospodarcze. Poważnie myśli się o wzmoczeniu eksportu, który dotychczas obejmował zaledwie kilka procent wartości całych zbiorów owocowych, a którego zwiększenia nie da się w znaczniejszej mierze osiągnąć za jednym zamachem. Dotychczas spożycie względnie wykorzystanie owoców w Rumunii następowało prawie wyłącznie tylko w formie świeżej; owoce świeże zrywano albo wprost na rynkach krajowych, albo też wywożono zagranicę, o ile tylko warunki transportowe na to pozwalały. Na eksport szły przede wszystkim jabłka nadające się na marmeladę, orzechy w łupinach, ostatnio także brzoskwinie w mniejszych ilościach oraz truskawki i maliny w formie miazgi owocowej. Większa jednak część zbiorów owocowych musi być spożytkowana w kraju, przy czym najczęściej stosowanym sposobem jest zawsze produkcja marmelady.

Errichtung von zwölf neuen Marmeladenfabriken angekündigt. Zusammen mit den bereits bestehenden vier staatlichen Fabriken und denen der Privatindustrie verfügt Rumänien dann über rund 30 Marmeladenfabriken, womit der Bedarf des Landes reichlich gedeckt ist. Eine Ausfuhr von Marmelade kommt kaum in Frage, da das Ausland selbst über genügend eigene Marmeladenfabriken verfügt.

Dagegen eröffnen sich gewisse Aussichten für die Ausfuhr von getrocknetem Obst, mit dessen Herstellung man in der letzten Zeit begonnen hat. Die ersten Erzeugnisse wurden im vergangenen Winter auf den Markt gebracht und haben die volle Anerkennung der Verbraucher gefunden.

Durch einen Ausbau der Fabrikation, Standardisierung und Qualitätskontrolle der Erzeugung würde sich auch die Möglichkeit der Ausfuhr ergeben. Die Fachkreise sind daher der Ansicht, daß die Herstellung von Marmelade nunmehr nicht weiter ausgedehnt, dagegen die Erzeugung von getrocknetem Obst gefördert werden soll.

Ägyptens Versorgungslage

Nach Berichten aus Kairo über die ägyptische Versorgungslage besteht wegen der von den englischen Militärbehörden geforderten hohen Getreidelieferungen und den Beschlagnahmen ein Fehlbetrag, der ein Fünftel des Jahresbedarfs Ägyptens ausmacht, so daß die Bevölkerung einer großen Nottlage ausgeliefert zu werden droht. Die Berichte beschäftigen sich auch mit den Vorschätzungen der ägyptischen Ernte für 1942 und verweisen darauf, daß gegenwärtig von offizieller Seite die Weizenerte auf 8,5 Millionen Ardets (1 Ardet gleich 150 kg) geschätzt wird, während sich die vor kurzem veröffentlichte erste Schätzung auf 9,5 Mill. und 10 Mill. Ardets belief. Die von der Regierung angeordnete Einschränkung der Baumwollanbaufläche habe nicht zu einer Erweiterung der Getreideanbaufläche in dem erwarteten Ausmaß geführt. Die zusätzliche Anbaufläche für Weizen betrage nur 74 000 Feddan, für Gerste 45 000 Feddan und für Hafer 31 000 Feddan. Gleichzeitig ist die Anbaufläche für Zwiebel von 33 000 Feddan auf 16 000 Feddan gesunken. Die gesamte Weizenanbaufläche beträgt 1,58 Millionen Feddan, was bei einer Gesamternte von 8,5 Millionen Ardets einem Durchschnittsertrag von 5,39 Ardets je Feddan entsprechen würde. Der tatsächliche Getreidebedarf Ägyptens beträgt jedoch einschließlich Saatgut rund 9 Millionen Ardets. Schon hierdurch ergibt sich ein Fehlbetrag von 0,5 Mill. Ardets. Wenn man hierzu noch die an die Engländer geleisteten Getreidevorschüsse rechnet und die Verluste berücksichtigt, die erfahrungsgemäß durch den Kornwurm bewirkt werden können, so kann der gesamte Getreidefehlbetrag auf 1,5 Mill. bis 2 Mill. Ardets geschätzt werden. Dieser Fehlbetrag kann den Berichten zufolge durch Mais nicht ausgeglichen werden, zumal Maisvorräte gegenwärtig im Lande überhaupt nicht vorhanden sind, so daß bis zur neuen Ernte im Oktober Maismangel bestehen wird. Bis zu einem gewissen Grade bildet die Ernte von Hirse einen Ausgleich.

Ungarischer Paprika

Die ungarische Regierung hat es sich zur Aufgabe gesetzt, aus dem im Lande erzeugten Paprika einen namentlich für die Ausfuhr bestimmten Markenartikel zu schaffen und sorgt daher durch geeignete Maßnahmen für eine genaue Kontrolle der Güte der Ware. Die Hauptgebiete sind Szeged, Kalocsa und Ersekupvar, wo insgesamt 612 817 Katastraljoch der Paprikakultur dienen. In einem größeren, rund 2,5 Millionen katastralumfassenden Gebiet, das die genannten Paprikazentren wie ein Gürtel umschließt, ist der Anbau ebenfalls zugelassen, jedoch gilt dieser Bezirk als Paprikaboden zweiter Klasse. Seitdem die vor einigen Jahren gegründete Vereinigung der Paprikaexporteure den Erzeugern einen festen Ankaufspreis für jedes beliebige Quantum zugesichert hat, ist das Interesse namentlich der

Ze besonderer Zapobiegliwością też popiera się ze strony rumuńskiego ministerstwa rolnictwa fabrykacją marmelady. Ministerstwo rolnictwa zapowiedziało, jak wiadomo, uruchomienie dwunastu nowych fabryk marmelady. Razem z już istniejącymi czterema fabrykami państwowymi oraz fabrykami prywatnymi, Rumunia będzie rozporządzała trzydziestoma fabrykami marmelady, dzięki czemu zapotrzebowanie krajowe zostanie zupełnie pokryte. O eksporcie marmelady nie może być mowy, ponieważ zagranica sama dysponuje dostateczną ilością własnych fabryk. Natomiast otwierają się pewne widoki na wywóz owoców suszonych, których produkcję rozpoczęto w ostatnich czasach. Pierwsze partie owoców suszonych ukazały się na rynku w czasie przeszłej zimy i spotkały się ze strony spóżywców z pełnym uznaniem. Przez rozwinięcie fabrykacji, standaryzację i kontrolę jakościową produkcji, mogą się rozwinąć możliwości eksportowe. Koła fachowe reprezentują pogląd, że produkcji marmelady nie należy na razie rozbudowywać dalej, natomiast popierać należy produkcję owoców suszonych.

Położenie aprowizacyjne Egiptu

Według wiadomości pochodzących z Kairu na temat sytuacji zaopatrzeniowej Egiptu, powstał skutek żądanych przez angielskie władze wojskowe dostaw i przeprowadzanych konfiskat zboża brak, wynoszący jedną piątą rocznego zapotrzebowania krajowego, tak że ludności zagraża nędza. Sprawozdania zajmują się również cyframi szacunkowymi żniw egipskich w roku 1942 i podkreślają, że w tej chwili źródła oficjalne oceniają tegoroczne zbiory pszenicy na 8,5 milionów ardetów (jeden ardet równa się 150 kg), podczas gdy niedawno temu ogłoszone przewidywania oceniały żniwa pszenicy na 9,5 i 10 milionów ardetów. Zarządzone przez rząd ograniczenie obszarów przeznaczonych na uprawę bawełny, a obsianie ich zbożem, nie dały wyników w stopniu takim, jak oczekiwano. Dodatkowe obszary uprawne pszenicą wynoszą tylko 74 000 feddanów, jęczmieniem — 45 000 feddanów, owsem — 31 000 feddanów. Równocześnie obszar obsiewany cebulą zmniejszył się z 33 000 feddanów na 16 000 feddanów. Cały obszar uprawny pszenicy wynosi 1,58 milionów feddanów. Jeżeli ogólny zbiór da 8,5 milionów ardetów, to plon z jednego feddana wynosi 5,39 ardetów. Rzeczywiste zapotrzebowanie wewnętrzne Egiptu wynosi razem ze zbożem siewnym 9 milionów ardetów. Z powyższego zestawienia wynika więc brak 0,5 miliona ardetów. Skoro się do tego doda jeszcze dostawy zamówione przez Anglików oraz uwzględni szkody, jakie według stałych doświadczeń poczynić może wolek zbożowy, można śmiało oceniać niedobór zboża w Egipcie na 1,5 do 2 milionów ardetów. Jeżeli brać pod uwagę treść sprawozdań, powyższy brak pszenicy nie może być wyrównany kukurydzą, ponieważ zapasów kukurydzy w ogóle w kraju nie ma, tak że do nowych żniw w październiku będzie kukurydzy brak. Do pewnego stopnia wyrównanie stanowią zbiory prosa. Jak będą się przedstawiały zbiory ryżu, trudno na razie przewidzieć.

Węgierska papryka

Rząd węgierski postawił sobie za zadanie doprowadzić do tego, aby z produkowanej w kraju papryki stworzyć artykuł eksportowy znanej i cenionej marki i dlatego dokłada wszelkich starań ku zorganizowaniu dokładnej kontroli nad gatunkiem i jakością tego towaru. Głównymi terenami uprawy są Szeged, Kalocsa i Ersekupvar, gdzie ogółem obsiewa się papryką 612 817 morgów katastralnych ziemi. Poza tym na przestrzeni większej, wynoszącej około 2,5 milionów morgów katastralnych, a otaczającej pasem wyżej wspomniane centra również dopuszczona jest uprawa papryki, ten ostatni teren jednak uchodzi za glebę paprykową drugiej klasy. Od czasu kiedy utworzony przed kilku laty związek eksporterów papryki zapewnił producentom stałą cenę zakupu za każdą dowolną ilość,

kleinen Landwirte am Paprikaanbau beständig gestiegen. In der Zeit von 1937 bis 1940 stieg die Zahl der Anbauer von 9842 auf 14 816 und die Erzeugung der Paprikamöhlen steigerte sich von 375 auf 517 Waggons. Die Paprikakultur ist in hohem Grade intensiv und wirtschaftlich vorteilhaft; hat man doch berechnet, daß ein Waggon exportierter Paprika die Existenz von 25 Familien sicherzustellen vermag. Die ungarische Paprikaausfuhr belief sich im Jahre 1936 auf 106, im Jahre 1937 auf 245, im Jahre 1938 auf 276 und im Jahre 1939 auf 228 Waggons. Ein großer Teil der Ausfuhr ging nach den USA, an deren Stelle jetzt Deutschland und andere europäische Staaten getreten sind. Namentlich Deutschland hat Ungarn in den letzten Jahren immer größere Mengen von Paprika abgenommen, für den es an Stelle der weggefallenen Einfuhr von schwarzem Pfeffer steigende Verwendung hatte. Aber auch in den anderen europäischen Staaten ist die Nachfrage nach Paprika im Wachsen begriffen und die Aussichten, neue Absatzmärkte zu erobern, vergrößern sich dank der vorzüglichen Qualität des ungarischen Erzeugnisses immer mehr.

zainteresowanie uprawą papryki, zwłaszcza u drobnych rolników wzrasta stale. W czasie od roku 1937 do 1940 liczba plantatorów wzrosła od 9842 do 14 816, a zdolność przeróbki młynów paprykowych skoczyła z 375 na 517 wagonów. Plantacje papryki są zagospodarowane w wysokim stopniu intensywnie i przynoszą znaczne korzyści gospodarce; obliczono na przykład, że wagon eksportowanej papryki zapewnić może utrzymanie 25 rodzinom. Węgierski wywóz papryki wyniósł w roku 1936 — 106, w roku 1937 — 245, w roku 1938 — 276, a w roku 1939 — 228 wagonów. Wielka część tego eksportu szła do Stanów Zjednoczonych, na których miejsce obecnie weszły Niemcy oraz inne państwa europejskie. Zwłaszcza Niemcy odkupywały od Węgier coraz to większe ilości papryki, która znalazła zastosowanie na miejsce zanikającego importu czarnego pieprzu. Również w innych państwach europejskich popyt na paprykę ciągle wzrasta, a widoki zdobycia nowych rynków zbytu powiększają się coraz to bardziej dzięki znakomitej jakości tego produktu węgierskiego.

STEUER UND RECHT I SPRAWY PRAWNE I PODATKOWE

Der rechtmäßige Wechselbesitzer

Das geltende Wechselrecht (vom 28. 4. 1936, Gesetzbl. der Rep. Polen Nr. 37, Pos. 282) schützt vornehmlich den Wechselbesitzer. Dieser ist berechtigt, die Forderung aus einem gezogenem Wechsel geltend zu machen, wenn die Indossamentsreihe ununterbrochen ist, und zwar auch in diesem Falle, wenn das letzte Indossament in blanco angefertigt ist (d. h. den Namen des Besitzers nicht erwähnt).

Der Art. 16 Abs. 2 des Wechselrechtes lautet: „Wenn jemand aus irgendwelchen Gründen außer Besitz des Wechsels gekommen ist, so kann derjenige, der seinen Besitz des Wechsels nach obiger Bestimmung nachweist, nur dann zur Ausfolgung des Wechsels aufgefordert werden, wenn er den Wechsel schlechtgläubig erworben hat, oder bei dem Erwerb nachlässig handelte“. Auf Grund der angeführten Bestimmung ist als berechtigter Wechselbesitzer anzusehen:

1. wer den Wechsel hat, ihn also durch Einhändigung erwarb,
2. letzter Indossator ist,
3. den Wechsel gutgläubig erworben hat.

Die ersten zwei Bedingungen sind miteinander verbunden, weil Wechselgläubiger nur derjenige werden kann, der den Wechsel wirklich besitzt. Das bloße Indossament genügt nicht. Andererseits ist der Indossant, nachdem er das Indossament aufgeschrieben, den Wechsel aber noch nicht ausgehändigt hat, immer noch der legitimierte Besitzer. Erst mit der Aushändigung des Dokumentes gibt er sein Recht auf. Sogar während eines schwebenden Streitverfahrens um das Besitzrecht des Wechsels kann der Indossant das von ihm selbst angefertigte Indossament streichen, wenn er den Wechsel in Händen hat.

Die ununterbrochene Indossamentenreihe

Wir wollen uns jetzt näher mit den Bedingungen befassen, welchen der befugte Wechselbesitzer entsprechen muß.

Prawny posiadacz weksłu

Prawo wekslowe (28. IV. 1936 Dz. U. R. P. Nr 37, poz. 282) specjalnie chroni posiadacza weksłu i jeżeli ten okaże weksel trasowany, wykazując swoje prawo nieprzerwanym ciągiem indosów, chociażby ostatni indos był in blanco (tj. nie wymieniał posiadacza weksłu), może dochodzić praw z weksli.

Artykuł 16 ust. 2 Prawa Wekslowego brzmi: „Jeżeli kto przez jakikolwiek wypadek utracił posiadanie weksłu, posiadacz, który wykaże swe prawo według przepisów ustępu poprzedzającego, będzie obowiązany do wydania weksłu tylko, jeżeli go nabył w złej wierze albo jeżeli przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa“; w myśl tego przepisu jest posiadaczem prawnym:

1. kto weksel ma, a więc nabył go przez doręczenie,
2. jest indosatariuszem ostatnim,
3. jest nabywcą w dobrej wierze.

Dwa pierwsze warunki są łączne, albowiem nikt bez nabycia weksłu do ręki nie może stać się wierzycielem wekslowym. Sam indos nie wystarczy. Z drugiej zaś strony samo wręczenie weksłu również nie stwarza indosu. Jeżeli np. indosant napisał indos, a nie wręczył weksłu indosatariuszowi, zawsze jeszcze pozostaje legitymowanym posiadaczem. Dopiero po wręczeniu dokumentu pozbywa się swoich praw. Nawet w czasie toczącego się sporu o prawne posiadanie weksłu posiadacz, który zaindosował weksel, może swój indos skreślić, jeżeli oczywiście sam weksel ma do tego czasu w swoim ręku.

Rozwińmy teraz po kolei warunki, jakim musi odpowiadać prawny posiadacz weksłu.

Nieprzerwany szereg indosów

Pierwszym indosantem weksłu trasowanego jest remitent. Fakt ten musi wynikać z treści weksłu. Jeżeli tak nie jest, nie może być mowy o dalszym prawidłowym ciągu indosu. Dlatego też ustawodawstwo wekslowe przewiduje pewne wypadki, gdzie wierzyciel wekslowy może otrzymany weksel in blanco, t. zn. weksel niewypełniony

Erster Indossant eines gezogenen Wechsels ist der Wechselnehmer. Dieser Umstand muß aus dem Wechselinhalt ersichtlich sein. Ist dies nicht der Fall, so kann von einer richtigen Indossamentsreihe nicht die Rede sein. Darum läßt das Wechselrecht zu, daß der Wechselgläubiger den erhaltenen Blankowechsel mit seinem Namen als dem des Wechselnehmers ergänzend ausfüllen darf unter der Voraussetzung, daß er mit dem Willen der Wechselschuldner übereinstimmend und der Art der Verpflichtung, die der Ausstellung des Wechsels zugrunde lag, entsprechend handelt. Auch die folgenden Giros sind genau zu prüfen, ob keine Lücken vorhanden sind. Der Wechselkäufer hat die richtige Reihenfolge der Indossaments zu ermitteln obwohl er nicht verpflichtet ist, die Echtheit der Unterschriften einzelner Indossanten nachzuprüfen. Gestrichene Indossaments stören die Reihenfolge nicht, da sie als unangebracht gelten. Volle Indossaments (d. h. solche, die außer der üblichen Klausel und der Unterschrift des Indossanten auch die Namen des Indossatars anführen), die mit Blankogiros zwischeneinander stehen, bedeuten noch keine Unterbrechung der richtigen Reihenfolge, denn es besteht die gesetzliche Annahme, daß jeder voll Indossierende den Wechsel auf Grund eines Blankogiros erworben haben konnte. Folgt aber nach einem vollen Indossament ein weiteres, das nicht durch die angewiesene Person unterschrieben ist, so bedeutet das eine Unterbrechung der Reihe.

Das letzte Indossament

Das letzte Indossament kann in blanco angefertigt sein. Es kann jedoch vorkommen, daß der letzte Indossatar aus einem Blankoindossament, also in der Regel der Besitzer des Wechsels, schon einmal in der Reihe war. Will er in diesem Falle als Besitzer sein Recht aus dem Wechsel geltend machen, so muß er alle nach seinem letzten Indossament folgenden Giros streichen oder auch den berechtigten Besitz des Wechsels auf andere Weise beweisen.

Der Mangel von den zwei oben besprochenen Bedingungen das ist, einer ununterbrochenen Indossamentenreihe und des letzten Indossaments, ist ein formaler Mangel, den sich jeder Wechselbesitzer zur Last legen lassen muß ohne Hinsicht darauf, ob er den Wechsel gut oder schlechtgläubig erworben hat und ohne Hinsicht, ob er von dem formalen Mangel wußte oder nicht.

Der Wechselbesitzer muß gutgläubig sein und den Wechsel so erwerben, daß er gegen sich den Vorwurf einer Fahrlässigkeit nicht geltend machen kann.

Im Interesse des Wechselumlaufes besteht in dem Wechselrecht eine Annahme, daß der Besitzer gutgläubig ist. Dieser Annahme muß in jedem Einzelfalle ein Gegenbeweis entgegengestellt werden. Der Wechselschuldner kann gegen den ursprünglichen Gläubiger (den ersten in der Reihe) den Vorwurf geltend machen, daß er einen Vertrag oder anderweitige Beziehungen mit ihm hat; dieser Vorwurf gilt jedoch nicht gegen die weiteren Wechselbesitzer, die den Wechsel gutgläubig erworben haben und von den zwischen dem Schuldner und dem ursprünglichen Gläubiger bestehenden Verträgen und Abrechnungen nichts wußten. Der Schuldner kann gegen den weiteren Wechselbesitzer nur den Vorwurf des schlechten Glaubens und des bewußten Handels zu seinem Schaden geltend machen.

Wenn nun z. B. der berechtigte Wechselbesitzer den Wechsel auf dem das letzte Indossament blanco war, verloren hat, so kann der Finder grundsätzlich das Recht aus dem Wechsel verfolgen, soweit ihm von nirgendher der schlechte Glaube vorgeworfen wird. Es kann z. B. vorkommen, daß der Berechtigte verstorben ist und niemand weiß, wie er über den Wechsel verfügt hat. Die durchlebten anormalen Zeiten rechtfertigen derartige Zumutungen, und es ist eine solche Situation durchaus denkbar, wo der Beweis des schlechten Glaubens schwer durchzuführen ist, um so mehr, wenn der Berechtigte nach dem

względnie niepełny uzupełnić swoim nazwiskiem jako remitentą, oczywiście pod warunkiem, że czyni to zgodnie z wolą dłużników wekslowych oraz zgodnie z charakterem zobowiązania, które było przyczyną wystawienia weksłu. Również i dalsze indosy należy dokładnie sprawdzać i zwrócić uwagę na to, czy nie istnieją w nich luki. Wykupujący weksel jest obowiązany sprawdzić prawidłową kolejność następujących po sobie indosów, natomiast nie ma obowiązku badać prawdziwości podpisów poszczególnych żyrantów. Przekreślone indosy nie prze-

Zwalczanie handlu pokątnego to droga do ZABEZPIECZENIA WYŻYWIENIA LUDNOŚCI

rywają kolejności, albowiem uważa się je za nieistniejące. Indosy pełne, t. zn. wymieniające nazwisko następnego indosatariusza i podpis indosanta, przeplatane z indosami in blanco, t. zn. zawierające tylko sam podpis indosanta, nie dowodzą przerwy ciągu, albowiem istnieje domniemanie z ustawy, że indos następujący po indosie in blanco został zdziałany przez nabywcę weksłu na mocy indosu niepełnego. Jeżeli natomiast po indosie pełnym następuje dalszy indos niepodpisany przez osobę, której weksel tym indosem pełnym odstąpiono, należy stwierdzić przerwę w szeregu.

Ostatni Indos

Ostatni indos może być in blanco. Może się jednak zdarzyć, że ostatni indosatariusz z indosu niepełnego, a więc z reguły posiadacz weksłu, jest już pośród szeregu indosów wymieniony. Jeżeli tedy posiadacz weksłu chce realizować roszczenie z weksłu, winien skreślić indosy następujące po indosie przenoszącym weksel na niego, albo też wykazać swoje prawne posiadanie weksłu innym aktem.

Brak obu wyżej omawianych warunków: nieprzerwanego ciągu indosu i ostatniego indosu, należy do braków formalnych, które można zarzucić każdemu posiadaczowi weksłu bez względu czy nabył weksel w dobrej wierze, czy w złej i bez względu na to, czy o usterkach formalnych weksłu wiedział, czy nie.

Posiadacz musi być w dobrej wierze i nabyć weksel bez narażenia się na zarzut rażącego niedbalstwa.

W obronie dobra obrotu wekslowego prawo wekslowe stwarza domniemanie dobrej wiary posiadacza, które to domniemanie trzeba w każdym danym wypadku obalić dowodem przeciwnym.

Dłużnik wekslowy może się przeciwko pierwotnemu wierzycielowi (pierwszemu z kolei) zasłonić umową, względnie innymi z nim stosunkami osobistymi; nie może jednak tych zarzutów, ważnych w sporze z pierwotnym wierzycielem wekslowym podnieść przeciwko dalszemu wzgl. dalszym posiadaczom weksłu, którzy nabyli go w dobrej wierze i nie o łączących dłużnika z pierwszym wierzycielem rozrachunkach i umowach nie wiedzą. Dłużnik ma przeciwko trzeciemu posiadaczowi weksłu tylko zarzut złej woli i świadomego działania na jego szkodę.

Jeżeli na przykład prawny posiadacz zagubił weksel, na którym ostatni indos był in blanco, to znalazca może hipotecznie realizować ze skutkiem prawa z weksłu, jeżeli nikt nie zdoła mu udowodnić oczywistej złej wiary. Może się na przykład zdarzyć, że prawny posiadacz weksłu w międzyczasie zmarł, a nikt nie wie, ani z weksłu nie wynika, w jaki sposób wekslem rozporządził. Czyś anor-

Verlust des Wechsels nicht sofort ein Tilgungsverfahren eingeleitet hat.

Gutgläubigkeit des Wechselbesitzers

Die Gutgläubigkeit des Wechselbesitzers ist noch in einem anderen Fall von Bedeutung, und zwar bei dem Erwerb eines Blankowechsels. Grundsätzlich kann ein Blankowechsel nicht gutgläubig erworben werden. Der Erwerber eines solchen Dokuments wird erst gutgläubig, wenn er den Blankowechsel vertragsmäßig und übereinstimmend mit dem Willen des Ausstellers ausfüllt. Dadurch erhält der Wechsel, der ohne die richtige Ausfüllung eigentlich ein in Umlauf gegebenes Wertzeichen auf den Vorzeiger wäre (Vergehen lt. Art. 175 § 2 und 177 des Strafgesetzes), erst die eigentlichen Merkmale des Wechsels. Zwar verliert der mit dem Willen des Ausstellers und des ersten Wechselnehmers nicht übereinstimmend ausgefüllte oder ergänzte Wechsel nicht seine Wichtigkeit, aber gegen den Besitzer eines so ausgefüllten Wechsels kann immer der Vorwurf der Schlechtgläubigkeit geltend gemacht werden. Darum hat der Besitzer eines Blankowechsels immer vor dem Ausfüllen und vor der Weitergabe die Verständigung des Ausstellers, des Akzeptanten und der etwaigen Giranten zu ermitteln, um sich über das Ausmaß derer Haftung zu überzeugen. Die Auskunft des Vorgängers genügt nicht, um sich in der Gutgläubigkeit weiterhin zu behaupten.

Obige Bemerkungen gelten für den Erwerb eines Wechsels durch das Indossament. Die Forderungsrechte aus einem Wechsel können aber auch auf jedem anderen Wege, der für die Gründung von allgemeinen zivilrechtlichen Forderungen offensteht, erworben werden, also durch Abtretung, Erbschaft, Überweisung usw. Genügen dem Wechselbesitzer, der das Dokument durch ein Indossament, also rein wechselrechtlich erworben hat, der gute Glaube und der formale Ausweis, so muß der den Wechsel auf dem Wege einer Abtretung Erwerbende die ausdrückliche Sachlegitimation, die sich aus einem außerwechselrechtlichen Verhältnis ergibt, aufweisen. Ein derartiger Besitzer des Wechsels kann seine Rechte auf die gesetzliche Annahme des guten Glaubens des Wechselbesitzers nicht stützen. Der Zessionar kann den Blankowechsel ausfüllen. Außerdem, wenn es sich um einen Wechsel mit einer Vollstreckungsklausel handelt, hat der Zessionar dieselben Rechte erworben, die dem Abtretenden gegen die Wechselschuldner zustanden.

Bei der Zession eines Wechsels wurde erwähnt, daß man Rechte (Forderungen) aus den eine Verpflichtung gründenden Dokumenten auf jede im allgemein geltenden Zivilrecht vorgesehene Weise übertragen kann. Hier ist auch eine besondere Weise zu besprechen, nämlich eine rechtlich begründete Beschlagnahme. Auf Grund der Beschlagnahme kann der Staatssäckel das Recht auf die Wechselsumme geltend machen, weil der Wechsel mittelst Beschlagnahme Eigentum des Staates geworden ist. Er ist aber nicht Nachfolger in der Indossamentenreihe und ist auch daher nicht verpflichtet, den Beweis zu führen, daß diejenige Person, bei der der Wechsel beschlagnahmt wurde, der berechtigte Wechselbesitzer war.

Um obige Ausführungen kurz zu fassen, wollen wir zum Schluß die wichtigsten Fälle erwähnen, wo der Besitzer des Wechsels berechtigt ist, die Forderung der Wechselsumme geltend zu machen. Ein berechtigter Wechselbesitzer in diesem Sinne ist also:

1. wer den Wechsel in Händen hat, sich als letzter in der ununterbrochenen Indossamentenreihe richtig ausweist und gegen den Vorwurf des schlechten Glaubens oder einer Fahrlässigkeit bei dem Erwerb des Dokumentes widerstandsfähig ist,
2. wer zwar formal wechselrechtlich nicht legitimiert ist, sein Recht aber durch einer aus dem allgemeinen Zivilrecht fließende Sachlegitimation beweisen kann,
3. der Staatskasse auf Grund einer Beschlagnahme,
4. jeder, der den Wechsel mit einem Inkassoindossament versehen hat,

malne, w jakich żyjemy, pozwalają na snucie takich przypuszczeń i nie trudno wyobrazić sobie sytuację, w której niepodobna będzie przeprowadzić dowodu złej wiary, zwłaszcza jeżeli prawny posiadacz weksłu natychmiast po zgubie nie wszczął postępowania umarzającego.

Dobra wiara posiadacza weksłu

Dobra wiara posiadacza ma znaczenie decydujące jeszcze i w innym wypadku, mianowicie przy nabywaniu weksłu in blanco (nie mieszać z indosem in blanco). W zasadzie nikt nie może w dobrej wierze nabyć weksłu niewypelnionego. Nabywca weksłu in blanco może jednak nabyć dobrą wiarę przez wypełnienie weksłu zgodnie z umową (wołą) wystawcy, a weksel, który bez wypełnienia byłby właściwie znakiem pieniężnym na okaziciela puszczonego w obieg. (Przestępstwo z art. 175 § 2 i 177 K. K.) zyskuje przez wypełnienie właściwą formę weksłu. Wprawdzie wypełnienie lub uzupełnienie weksłu w sposób niezgodny z wolą wystawcy i pierwszego wekslobiorcy nie unieważnia weksłu, nie mniej jednak przeciwko posiadaczowi tak wypełnionego weksłu dopuszczalny jest zawsze zarzut złej wiary. Dlatego posiadacz weksłu przed wypełnieniem nabytego weksłu blankowego winien porozumieć się z wystawcą, akceptantem oraz osobami podpisanymi na weksłu co do rozmiarów ich odpowiedzialności. Informacja indosanta-poprzednika nie wystarcza, aby posiadacz utrzymał się w dobrej wierze.

Powyższe uwagi dotyczyły posiadacza wzgl. nabywcy weksłu drogą indosu. Prawa z weksłu można jednak również nabyć w każdy inny sposób przewidziany dla dokumentów ustanawiających wierzytelność w prawie powszechnym, a więc przez cesję, spadek, przekaz itd. Jeżeli posiadaczowi, który weksel nabył w drodze wekslowej, przez indos, wystarczy dobra wiara i legitymacja formalna, to nabywca w drodze np. cesji musi mieć wyraźną legitymację materialną, wypływającą z dowodu ze stosunku pozawekslowego. Taki nabywca nie może się więc powoływać na dobrą wiarę, której domniemanie stwarza ustawa weksłowa dla każdego posiadacza weksłu.

Cesjonariusz może weksel wypełnić. Ponadto jeżeli nabyty został w drodze cesji weksel z klauzulą egzekucyjną, cesjonariuszowi służą te same prawa przeciwko dłużnikom wekslowym, jakie ma cedent.

Jeżeli mówiąc o cesji weksli wspomnieliśmy, iż prawa z dokumentów ustanawiających wierzytelność można przejąć wszelkimi sposobami przewidzianymi w prawie powszechnym, trzeba dodać, że takim sposobem jest również prawna (oparta na ustawie) konfiskata. Na podstawie konfiskaty nabywa Skarb Państwa prawo posiadania sumy wekslowej, gdyż weksel stał się przez konfiskatę własnością Skarbu Państwa. Skarb Państwa jako właściciel weksłu na podstawie konfiskaty nie jest następcą w szeregu dłużników wzgl. wierzycieli wekslowych i przy realizowaniu praw z weksłu nie ma obowiązku wykazywać, czy osoba, której weksel został skonfiskowany była formalnie legitymowanym posiadaczem.

Streszczając powyższą charakterystykę prawnego posiadania weksłu, można dla celów praktycznych wymienić najważniejsze wypadki. Ogólnie biorąc, legitymowanym posiadaczem weksłu jest ten, kto ma prawo do realizowania roszczenia wekslowego. Takim jest:

1. ten, kto weksel ma w ręku i wykaże się nieprzerwanym szeregiem indosów oraz odeprze zarzut złej wiary wzgl. rażącego niedbalstwa przy nabyciu,
2. posiadacz, który jest wprawdzie ze względów formalnych pozbawiony legitymacji do dochodzenia pretensji z weksłu, lecz udowodni prawo swoje odpowiednimi dokumentami materialnymi, umową cesji, podziałem spadku wzgl. innym aktem z prawa powszechnego,
3. Skarb Państwa na podstawie konfiskaty,
4. każdy, kto zaindosował weksel indosem zastępczym (do inkasa),

5. wer den Wechsel zum Inkasso erhalten hat, wobei aber das Indossament nicht die Merkmale eines Inkasso-indossaments hat,

6. der Indossant, der den Wechsel nach dem Protest gekauft und alle nach einem Blankoindossament folgenden Giros, darunter auch sein eigenes, gestrichen hat.

7. der Wechselschuldner, der nach dem Protest den Wechsel gekauft hat ohne Rücksicht darauf, ob er sein und die folgenden Indossaments gestrichen hat oder nicht,

8. der Wechselbürge (Avalist), der die Wechselsumme beglichen hat; hier ist es ohne Bedeutung, ob der Wechsel auf einen derart. Wechselbesitzer indossiert war oder nicht.

5. ten, kto otrzymał weksel do inkasa, lecz w indosie nie zaznaczono, że jest to indos zastępczy,

6. indosant, który po wykupieniu weksłu przed protestem wykreślił wszystkie indosy po indosie in blanco następujące razem ze swoim własnym indosem,

7. dłużnik wekslowy, który po proteście wykupił weksel, bez względu na to, czy skreślił indos własny i indosy następujące,

8. poręczyciel (awalista), który zapłacił mimo, że na wekslu nie ma indosu na tego poręczyciela.

§ ANORDNUNGEN U. VERORDNUNGEN ROZPORZĄDZENIA I ZARZĄDZENIA

Höchstpreise für Sirup und Most

Nach einem für das gesamte Gebiet des Generalgouvernements mit Wirkung vom 15. 7. in Kraft getretenen Erlaß der Regierung des Generalgouvernements, Hauptabteilung Ernährung und Landwirtschaft, vom 8. 7. 42, gelten bei der Abgabe von Fruchtsäften und Süßmosten ab Verarbeitungsbetrieb an den Großhandel folgende festgesetzte Höchstpreise:

- Fruchtsirupe (natürlich),
(100 Ltr. gleich 138 kg. im Mittel)
Brombeersirup 750 Zl. je 100 Ltr. ohne Verpackung,
Himbeersirup 700 Zl. je 100 Ltr. ohne Verpackung,
Kirschsirup (Weichsel und andere saure Sorten)
je 100 Ltr. ohne Verpackung,
Blaubeersirup 600 Zl. je 100 Ltr. ohne Verpackung.
- Fruchtsirupe (künstlich)
Zitronensirup 700 Zl. je 100 Ltr. ohne Verpackung,
Orangensirup 750 Zl. je 100 Ltr. ohne Verpackung.
- Süßmost
Apfelmost 500 Zl. je 100 Ltr. ohne Verpackung,
Moosheerenmost 375 Zl. je 100 Ltr. ohne Verpackung.

Sofern sich bei gesamtwirtschaftlich vertretbarer Kalkulation unter Berücksichtigung eines Gewinnes von 10 % oder auch bei Herstellung von Sirupen und Mosten mit weniger wertvollen, aber einwandfreien und zugelassenen Roh-, Grund- und Ausgangsstoffen niedrigere Abgabepreise ergeben, sind diese zu berechnen. Der Großhandelsverdienstsatz, in dem Bruchverlust und Kosten der Übersendung des Leergutes einbegriffen sind, beträgt 75.— Zl je 100 Ltr. auf den Einstandspreis, der Kleinhandelsverdienstsatz beträgt 1.— Zl. je Ltr. auf den Einstandspreis. Die Verarbeitungsbetriebe von Fruchtsirupen und Süßmosten sind berechtigt, dem festgesetzten Abgabehöchstpreis für Ballons und Fässer den fünffachen Betrag der tatsächlichen Selbstkosten und für Literflaschen 1 Zl. je Stück anzuhängen. Bei Rücklieferung der Dauerverpackung, als die sämtliche Flaschen, Ballons und Fässer gelten, in sauberem, wiederverwendbarem Zustande, ist der bis zum Verbraucher weiterberechnete Betrag in voller Höhe von der jeweiligen Handelsstufe zurückzuerstatten (Kleinverteiler von Sirupen und Süßmosten sind verpflichtet, bei Rückgabe der Flaschen dem Letztverbraucher den berechneten Pfandbetrag von 1 Zl. je Ltr. in voller Höhe zurückzuerstatten. Etwaige erforderliche Versandkisten dürfen von den Verarbeitungsbetrieben zum Selbstkostenbetrag den Abgabepreisen hinzugezählt werden. Zuwiderhandlungen gegen diese Preisregelung werden gemäß Paragraph 6 der Preisbildungsverordnung vom 12. 4. 40 bestraft.

Ceny za syropy i moszcze

W myśl zarządzenia Rządu Generalnego Gubernatorstwa, Główny Wydział Wyżywienia i Rolnictwa, z dnia 8. 7. 42, które weszło w życie dla całego obszaru Generalnego Gubernatorstwa z dniem 15. 7, ważne są od dnia 8. 7. 42 przy dostawie soków owocowych i moszczów słodkich z wytwórni do hurtownika. Ważne są od dnia 8 lipca 1942 r. niżej podane ceny maksymalne:

- Syropy owocowe (naturalne).
(100 l masy przeciętnie 138 kg).
Syrop z jeżyn 750 zł. za 100 l. bez opakowania,
Syrop z malin 700 zł. za 100 l. bez opakowania,
Syrop z czereśni (wiśniowy i inne kwaśne gatunki)
750 zł. za 100 l. bez opakowania,
Syrop borówkowy (z czarnych jagód) 600 zł. za 100 l. bez opakowania.
- Syropy owocowe (sztuczne).
Syrop cytrynowy 700 zł. za 100 l. bez opakowania,
Syrop pomarańczowy 750 zł. za 100 l. bez opakowania.
- Moszcze słodkie.
Jablęcznik 500 zł. za 100 l. bez opakowania. Moszcz z czarnych jagód 375 zł. za 100 l. bez opakowania.

O ile z kalkulacji ogólnogospodarczej przy uwzględnieniu zarobku w wysokości 10 %, lub też przy produkcji syropów i moszczów z mniej wartościowych, lecz nienagannych i dopuszczonych do użytku surowców, materiałów podstawowych i wyjściowych wynikają niższe ceny sprzedażne, wówczas obliczyć należy te właśnie ceny. Stawka zarobkowa hurtownika, obejmująca już straty wywołane skutkiem sztuczności oraz koszt przesyłki próżnych naczyń, wynosi 75.— zł. za 100 l. ponad cenę zasadniczą, stawka zarobkowa sprzedawcy detalicznego wynosi 1.— zł. za l. ponad cenę zasadniczą. Wytwórnice syropów owocowych i moszczy słodkich uprawnione są do doliczenia do ustalonych cen maksymalnych pięciokrotnej kwoty rzeczywistych kosztów za balony i beczki, za flaszki litrowe zaś kwoty 1 zł. za sztukę. Przy zwrocie trwałego opakowania, za jakie uchodzą wszelkiego rodzaju flaszki, balony oraz beczki, w czystym i zdalnym do ponownego użytku stanie, każda placówka handlowa zobowiązana jest zwrócić w pełnej wysokości kwotę za opakowanie, wliczaną stale aż do spożycia. (Detaliści sprzedający syropy i moszcze słodkie zobowiązani są przy oddaniu z powrotem flaszek do zwrotu spożywczy w pełnej wysokości policzonego mu zastawu 1 zł.). Wytwórnice doliczać mogą do cen sprzedażnych koszt niezbędnych przy przemowie skrajni po cenie kosztów własnych. Wszelkie czynności sprzeczne z niniejszym uregulowaniem cen podlegają karze według § 6 rozporządzenia z dnia 12. 4. 1940 o kształtowaniu cen.

Preise für Geflügelfedern

Für Geflügelfedern werden nachstehende Höchstpreise je Kilogramm ausschließlich Verpackung festgesetzt:

A. Neue Ware	Rohware		gewaschene Ware	
	Übernahme- preis	Abgabe- preis	Abgabe- preis	Verbrau- cher- preis
	Z l o t y			
1. Weißer Gänserupf I	8,40	10,50	15,75	21,25
2. weißer Gänserupf II	7,60	9,50	14,25	19,25
3. halbweißer Gänserupf	7,—	8,75	—	—
4. weißer Gänseschleiß I	12,50	15,65	23,50	31,75
5. weißer Gänseschleiß II	10,50	13,10	19,65	26,55
6. weiße Gänse-daune I	22,40	28,—	42,—	56,70
7. weiße Gänse-daune II	19,50	24,40	36,60	49,40
8. weiße Gänsehalbdaune I	12,80	16,—	24,—	32,40
9. weiße Gänsehalbdaune II	11,20	14,—	21,—	28,35
10. graue Gänse-daune	14,65	18,30	—	—
11. weißer Entenrumpf	7,20	9,—	—	—
12. grauer Entenrumpf	4,95	6,20	—	—
13. weiße Hühnerfedern	1,35	1,70	—	—
14. graue Hühnerfedern	—,55	—,70	—	—
15. Gänselangfedern	2,40	3,—	—	—

B. Gebrauchte Ware	Rohware	
	Übernahme- preis	Abgabe- preis
	Z l o t y	
1. Weißer Schleiß	6,40	8,—
2. halbweißer Schleiß I	4,80	6,—
3. halbweißer Schleiß II	3,20	4,—
4. Daune I	9,60	12,—
5. Daune II	5,60	7,—

Alle genannten Höchstpreise dürfen nicht überschritten werden und verstehen sich für bestimmte, von der Regierung des Generalgouvernements (Hauptabteilung Ernährung und Landwirtschaft) festgelegte Standardqualitäten. Je ein Muster für Rohware und gewaschene Ware hat jeder Aufkaufs- und Reinigungsbetrieb für Geflügelfedern vorrätig zu halten und laufend jährlich einmal zu erneuern. Die Muster müssen von der Regierung des Generalgouvernements (Hauptabteilung Ernährung und Landwirtschaft) anerkannt werden.

Die oben genannten Übernahmepreise für Rohware verstehen sich bei Abnahme durch die Aufkaufs- und Reinigungsbetriebe für Geflügelfedern frei Transportmittel ab Erfassungsstelle oder Geflügelmästerei und Geflügel-schlächterei.

Die genannten Abgabepreise für Rohwaren verstehen sich frei deutsche Reichsgrenze bzw. frei Empfangsstation bei Abgabe an die Landwirtschaftliche Zentralstelle.

Die genannten Abgabepreise für gewaschene Ware verstehen sich bei Abgabe durch zugelassene Aufkaufs- und Reinigungsbetriebe für Geflügelfedern frei Transportmittel ab Verladeort.

Die in § 1 genannten Verbraucherpreise verstehen sich bei Abgabe gewaschener Ware durch zugelassene Kleinhandels-geschäfte an den Verbraucher.

Als Rohware gelten alle Geflügelfedern, die keiner weiteren Bearbeitung als höchstens der ersten Wäsche unterzogen worden sind. Gewaschene Ware muß füllfertig bearbeitet sein, d. h. sie muß entstaubt, gewaschen, gedämpft und sortiert sein.

Die Verkäufer sind verpflichtet, die jeweilige Ware auf der Grundlage der für die Standardmuster festgesetzten Preise entsprechend der tatsächlichen Qualität abzugeben. Entspricht die Ware nicht den Standardmustern, so ist der qualitätsmäßige Minderwert prozentual vom Preis abzusetzen. Streitigkeiten über nicht standardmäßige Abstufungen sowie über Verfälschungen oder Beimengungen von Erschwerungsmitteln werden auf Antrag durch einen von der Regierung des Generalgouvernements (Hauptabteilung Ernährung und Landwirtschaft) zu bestimmenden Prüfungsausschuß unter Ausschluß des ordentlichen Rechtsweges anhand der bei ihr hinterlegten Standardmuster end-

Ceny za pióra drobiu

Za pióra drobiu ustala się niżej wymienione ceny maksymalne za każdy kilogram bez opakowania:

A. Towar nowy	towar surowy		towar prany	
	cena przejęcia	cena oddania	cena oddania	cena konsumcyjna
	z l o t y c h			
1. Biały podskub gęsi I	8,40	10,50	15,75	21,25
2. biały podskub gęsi II	7,60	9,50	14,25	19,25
3. półbiały podskub gęsi	7,—	8,75	—	—
4. białe pierze gęsie darte I	12,50	15,65	23,50	31,75
5. białe pierze gęsie darte II	10,50	13,10	19,65	26,55
6. biały puch gęsi I	22,40	28,—	42,—	56,70
7. biały puch gęsi II	19,50	24,40	36,60	49,40
8. biały pół-puch gęsi I	12,80	16,—	24,—	32,40
9. biały pół-puch gęsi II	11,20	14,—	21,—	28,35
10. szary puch gęsi	14,65	18,30	—	—
11. biały podskub kaczki	7,20	9,—	—	—
12. szary podskub kaczki	4,95	6,20	—	—
13. białe pióra kurze	1,35	1,70	—	—
14. szare pióra kurze	—,55	—,70	—	—
15. pióra gęsie długie	2,40	3,—	—	—

B. Towar używany	towar surowy	
	cena przejęcia	cena oddania
	z l o t y c h	
1. Białe pierze	6,40	8,—
2. pół-białe pierze I	4,80	6,—
3. pół-białe pierze II	3,20	4,—
4. puch I	9,60	12,—
5. puch II	5,60	7,—

Wszystkie wymienione ceny maksymalne nie mogą być przekroczone i rozumieją się za oznaczone jakości standardowe, ustalone przez Rząd Generalnego Gubernatorstwa (Główny Wydział Wyżywienia i Rolnictwa). Każdy zakład skupu i oczyszczania piór drobiu winien posiadać w zapasie po jednym wzorze towaru surowego i pranego oraz odnawiać je bieżąco raz do roku. Wzory muszą być uznane przez Rząd Generalnego Gubernatorstwa (Główny Wydział Wyżywienia i Rolnictwa).

Wyżej wymienione ceny przejęcia za towar surowy rozumieją się, przy odbiorze przez zakłady skupu i oczyszczania, za pióra drobiu franco środek transportowy loco zbiornica lub suszarnie i rzeźnie drobiu.

Wymienione ceny konsumcyjne rozumieją się przy odstawie franco niemiecka granica Rzeszy, wzgl. franco stacja odbiorcza przy oddaniu Centralnemu Urzędowi Rolniczemu.

Wymienione ceny oddania za towar prany rozumieją się, przy oddaniu przez dopuszczone zakłady skupu i oczyszczania, za pióra drobiu franco środek transportowy loco miejsce załadowania.

Wymienione ceny konsumcyjne rozumieją się przy oddaniu towaru pranego konsumentom przez dopuszczone sklepy handlu detalicznego.

Za towar surowy uważa się wszelkie pióra drobiu, których nie poddano dalszej obróbce, co najwyżej pierwszemu praniu. Towar prany musi być obrobiony w sposób zdolny do napełnienia, tzn. musi być on odkażony, wyprany, odparowany i posortowany.

Sprzedawcy są obowiązani oddawać każdoczesny towar odpowiednio do rzeczywistej jakości, na podstawie cen ustalonych dla wzoru standardowego. Jeżeli towar nie odpowiada wzorom standardowym, to mniejszą wartość należy stosownie do jakości odciągnąć procentowo od ceny. Spory o niestandardowe zaklasyfikowanie jako też o podrabiania lub domieszki środków zwiększających ciężar rozstrzyga ostatecznie, na wniosek z wyłączeniem zwyczajnej drogi prawa, komisja kontrolna, którą ma oznaczyć Rząd Generalnego Gubernatorstwa (Główny Wydział Wyżywienia i Rolnictwa) na podstawie przedłożonego wzoru standardowego. Koszty tego postępowania ponosi wnioskodawca.

gültig entschieden. Die Kosten dieses Verfahrens trägt der Antragsteller.

Zu widerhandlungen gegen diese Anordnung werden gemäß § 6 der Preisbildungsverordnung vom 12. April 1940 (VBI GG. I S. 131) bestraft. Diese Anordnung tritt mit dem Tage der Verkündung in Kraft. Alle bisherigen Preisbestimmungen für Geflügelfedern werden ungültig.

Verteilung von Gartenbauerzeugnissen

Im weiteren Ausbau der der Sicherung der Ernährung dienenden Maßnahmen ist von der Hauptabteilung Ernährung und Landwirtschaft der Regierung des Generalgouvernements unterm 4. Juni 1942 eine Anordnung über die Erfassung aller der Ernährung dienenden Gartenbau-Erzeugnisse, wie Gemüse aller Art, Küchen- und Gewürzkräuter, Obst aller Art, Beerenfrüchte, frische und getrocknete Pilze, erlassen worden, deren Einzelheiten nach den Weisungen und Bestimmungen der Abteilung Ernährung und Landwirtschaft des Gouverneurs des Distrikts durchzuführen sind. Die Anordnung regelt auf der einen Seite die Ablieferungspflicht der Erzeuger, von der nur die für Saatzwecke oder zum Verbrauch im eigenen Betriebe benötigten Erzeugnisse ausgenommen sind, und die Einsetzung und die Pflichten der für ein bestimmtes Aufkaufsgebiet zu errichtenden Erfassungsstellen sowie deren Sammelstellen und Aufkäufer, während sie auf der anderen Seite Bestimmungen über die Abgabe von Gartenbau-Erzeugnissen auf den Märkten und über den Ankauf und die Verteilung der Erzeugnisse durch Versand- und Großverteiler und Kleinverteiler trifft. Auch bearbeitete und verarbeitete Gartenbau-Erzeugnisse dürfen nur nach den Weisungen der vorgenannten behördlichen Stelle in den Verkehr gebracht werden. Von weittragender Bedeutung ist die Bestimmung, daß Erfassungsstellen, Versand- und Großverteiler, Bearbeitungs- und Verarbeitungsbetriebe zu Bezugsgemeinschaften zusammengeschlossen werden können, die dann den gleichen Weisungen unterliegen wie die Erfassungsstellen.

Die Ablieferung der Gartenbau-Erzeugnisse durch die Erzeuger erfolgt 1. durch Abgabe an die Erfassungsstellen, deren Sammelstellen oder Aufkäufer, 2. durch Abgabe auf Grund genehmigter, nach einheitlichem Muster abgeschlossener Anbau- und Lieferungsverträge und 3. durch Abgabe auf Märkten. Die Erfassungsstellen sind verpflichtet, alle in ihrem Aufkaufsgebiet anfallenden und zur Ablieferung kommenden Gartenbau-Erzeugnisse zum festgesetzten Preise zu übernehmen. Die Sammelstellen und Aufkäufer sind nur auf Grund einer Bescheinigung der Erfassungsstelle und nur im Namen und für Rechnung der Erfassungsstelle zum Ankauf berechtigt. Auch einzelne Großverbraucher können als Sammelstelle zum Ankauf für eigenen Bedarf und auf Rechnung der Erfassungsstelle eingesetzt werden. Die Erfassungsstellen haben die Verteilung der erfaßten Erzeugnisse nach den ihnen von der zuständigen Stelle erteilten Weisungen vorzunehmen. Auf regelmäßigen Groß- und Kleinmärkten dürfen Gartenbau-Erzeugnisse nur durch im Besitz einer besonderen Genehmigung der zuständigen Stelle befindliche Erzeuger, Groß- und Kleinverteiler abgegeben werden. Auf Kleinmärkten (Wochenmärkten) ist die Abgabe von Gartenbau-Erzeugnissen durch Erzeuger an Groß- und Kleinverteiler, Bearbeitungs- und Verarbeitungsbetriebe untersagt. Unbeschadet der vorstehenden Bestimmungen können regelmäßige Groß- und Kleinmärkte als Erfassungsstellen eingesetzt werden, zu deren Leitung ein Marktbeauftragter bestellt wird. Erzeuger und Verteilerbetriebe können angewiesen werden, dem Markt zugeführte Erzeugnisse an die Erfassungsstelle oder besondere Beauftragte abzugeben. Der Handel mit Gartenbau-Erzeugnissen im Umherziehen ist verboten. Zu widerhandlungen gegen die Anordnung zur Erfassung und Verteilung von Gartenbau-Erzeugnissen werden nach den bestehenden Bestimmungen bestraft.

Wykroczenia przeciwko niniejszemu zarządzeniu podlegają karze według § 6 rozporządzenia o kształtowaniu cen z dnia 12 kwietnia 1940 r. (Dz. Rozp. GG. I str. 131). Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. W tym samym czasie tracą moc obowiązującą wszystkie dotychczasowe postanowienia o cenach za pióra drobiu.

Rozdział produktów ogrodnich

W ramach dalszej rozbudowy zarządzeń w kierunku zapewnienia żywienia Wydział Główny Wyżywienia i Rolnictwa w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa wydał pod datą 4 czerwca 1942 r. zarządzenie o ujęciu wszystkich jadalnych produktów warzywniczych i ogrodnich, jak włośczyzna i ziola korzenne, owoce, jagody, świeże i suszone grzyby; wykonanie tego zarządzenia w szczegółach będzie się odbywało w myśl wskazówek i dyrektywy Wydziału Wyżywienia i Rolnictwa Gubernatora Okręgu. Zarządzenie reguluje z jednej strony obowiązek dostawy, któremu podlega producent, a spod którego wyjęte są produkty, przeznaczone do celów siewu lub na zużycie we własnym gospodarstwie, oraz utworzenie i obowiązki punktów skupu, które mają zostać uruchomione dla oznaczonych terenów produkcyjnych, podczas gdy z drugiej strony zawiera przepisy o sprzedaży produktów ogrodnich na targach oraz o skupie i rozdziale tych produktów przez rozdziałców transportowych, hurtowych i detalistów. Także produkty ogrodnicze po obróbce lub przerobieniu mogą być wypuszczone do obrotu handlowego tylko zgodnie z poleceniami wyżej wymienionej placówki urzędowej. Dalekosiężne znaczenie posiada przepis, który mówi, że punkty skupu, rozdziałcy wysyłający i hurtowi jak i przedsiębiorstwa obróbki i przeróbki mogą się organizować w zespoły, które w następstwie będą podlegały tym samym przepisom co punkty skupu.

Odstawianie produktów ogrodnich przez producenta następuje przez: 1. sprzedaż wymienionych produktów na punktach skupu, ich filiacji zbiorczych, lub do rąk upoważnionych do skupu, 2. przez dostawę opartą na jednolicie zawieranych umowach o uprawę i dostarczenie i 3. przez sprzedaż na targach. Placówki skupu są zobowiązane do zakupienia wszystkich ilości produktów przepadających z oznaczonego terenu produkcyjnego po cenach ustalonych. Punkty zbiorcze i osoby skupujące są upoważnione do skupu tylko na podstawie zaświadczenia placówki skupu i to na rachunek i w imieniu tej ostatniej. Również poszczególne odbiorcy hurtowi mogą występować jako punkty skupu dla własnych potrzeb i na rachunek placówki skupu. Placówki skupu mają dokonywać rozdziału ujętych produktów ogrodnich według udzielenych im ze strony właściwych urzędów dyrektyw. Na regularnych targach wielkich i małych mogą sprzedawać produkty ogrodnicze tylko producenci, hurtownicy, detaliści itp., którzy są w posiadaniu specjalnego zezwolenia właściwego urzędu. Na małych targach tygodniowych sprzedaż omawianych produktów z rąk producentów do rąk rozdziałców hurtowych i detalistów oraz przedsiębiorstw obróbki i przetwórczych jest zakazana. Niezależnie od wyżej wyszczególnionych przepisów mogą targi małe i wielkie otrzymać uprawnienia placówek skupu, pozostają jednak wlecz pod nadzorem i kierownictwem ustanowionego kierownika targu. Producenci i rozdziałcy mogą być wezwani do odstawienia produktów dostarczanych na targi do placówek skupu lub do rąk osób specjalnie upoważnionych. Handel domokrajny produktami ogrodniczymi jest zakazany. Wykroczenia przeciwko zarządzeniu o ujęciu i rozdziale produktów ogrodnich będą karane według istniejących przepisów. Z wejściem w życie zarządzenia w tydzień po jego ogłoszeniu tracą moc obowiązującą zarządzenie o handlu produktami ogrodniczymi z 6 sierpnia 1941 r. oraz zarządzenie o zagospodarowaniu produktów ogrodnich z 15 listopada 1941.

Aus dem

SPÓŁDZIELCO

ORGAN DLA SPÓŁDZIELNI W GENERALNYM GUBERNATORSTWIE

Folge Nr. 16 vom 25. August 1942

Die kriegsbedingte Knappheit an Treibstoffen und die folgende Einschränkung des Kraftwagenverkehrs läßt in größeren Maße denn je die Beförderung durch Pferdegespanne in den Vordergrund treten. Die landwirtschaftlichen Genossenschaften, besonders aber die Kreisgenossenschaften bedienen sich demnach des Pferdes zu Beförderungszwecken.

Mit der steigenden Ausnutzung der Pferde als Zugtiere steigt auch deren Arbeitswert und die Bedeutung der Unfallversicherung und die Versicherung auf den Fall der Arbeitsunfähigkeit des Pferdes. Diesem Gegenstand wird in dem einleitendem Artikel des Spółdzielca Rechnung getragen. Bekanntlich übernimmt der Revisionsverband der Genossenschaften im Generalgouvernement die Vorbereitung und den Abschluß der Versicherungsverträge aller Art zwischen den verbündlichen Genossenschaften und den Versicherungsanstalten, woraus für die Genossenschaften nicht nur Erleichterungen bei der Manipulation aber auch Ermäßigungen bei der Berechnung der Versicherungssätze entstehen.

In der Versicherungsanstalt auf Gegenseitigkeit, die u. a. mit dem Revisionsverband der Genossenschaften in Verbindung steht, werden auch Pferdeversicherungen geführt. Die Versicherungsanstalt verpflichtet sich zur Entschädigungsleistung wenn ein versichertes Tier infolge Krankheit krepirt oder auch infolge Bein- oder Hüftbruch zwangsweise getötet werden muß. Außerdem werden die Vertragsverpflichtungen geltend gemacht, wenn das Pferd zwar beim Leben gehalten werden kann, aber dauernd arbeitsunfähig geworden ist. Die Anstalt zahlt ebenfalls die Versicherungssumme an den Besitzer des verunglückten Tieres wenn dieses nach mindestens zweimonatlicher Behandlung durch einen Tierarzt und nach einer hierfür getragenen Aufwendung von mindestens einem fünfteil der ganzen Versicherungssumme die Arbeitsfähigkeit nicht erreichen konnte.

Die Entschädigung beläuft sich auf 80 % des Wertes, sie darf aber dabei nicht 80 % der Versicherungssumme überschreiten.

Die Versicherungsanstalt ist nicht haftbar wenn der Schaden:

a) infolge einer Seuche eingetreten ist, wo dem Inhaber des Tieres eine verordnungsgemäße Entschädigung aus öffentlichen Mitteln zusteht oder wenn der Inhaber durch strafbare Handlung das Recht auf eine solche Entschädigung verloren hat,

b) infolge Ausübung von kriegsbedingten Anordnungen davongetragen wurde,

c) infolge Aufruhr, Raubüberfälle, Überschwemmungen, Feuerbrunst, Blitzschlag, Wirkung von Flugzeugen und Luftschiffen, Erderschütterung und Erdbeben entstanden ist.

Unter den weiter in der Abhandlung besprochenen Einzelheiten ist noch eine Begünstigung hervorzuheben, die

besonders für die Genossenschaften erzielt wurde. Nämlich anstatt der durch § 7 der Allgemeinen Bedingungen vorgesehenen ärztlichen Untersuchung des zu versichernden Tieres, genügen, wenn das Pferd Eigentum einer Genossenschaft ist, die unterzeichneten Gutachten zweier Personen.

Der zweite Aufsatz betrifft die Anlagen und die Verfügbarkeit über die Fonds einer Kreditgenossenschaft. Die Anlagen in einer Kreditgenossenschaft müssen so erfolgen, daß die Genossenschaft jederzeit und unter allen Umständen die volle Zahlungsbereitschaft aufweisen kann. Diesem Zweck dienen etliche Anordnungen und Rundschreiben des Beauftragten der Bankaufsichtsstelle zur Aufsicht der Kreditgenossenschaften, welche Bestimmungen über die Anlagen in den Genossenschaften enthalten.

Ein weiterer Aufsatz behandelt die Frage der möglichst vollen Ausnutzung von Güterwagen. Dabei werden Ladungsspannen für verschiedene Typen von Waggons angegeben. Die auf jedem Wagen angegebene Tragfähigkeit darf bei diesen und jenen Wagen überschritten werden. Die so entstandene „Überlast“ beschleunigt die Rollzeit und wird nicht in die Frachtkosten angerechnet. Daraus wachsen für die im Frachtverkehr Beteiligten Begünstigungen und Vorteile, die nicht zu unterschätzen sind.

Die Spalte „Verbrauchergenossenschaften“ enthält einen Aufsatz über die Gehaltsgestaltung der kaufmännischen Angestellten.

Die nächste Spalte „Genossenschaftswesen in aller Welt“ bringt zuerst einen Aufsatz über die Winzergenossenschaften im Donauland und schildert weiter merkwürdige Ereignisse auf dem Gebiet der genossenschaftlichen Entwicklung in den Niederlanden, Bulgarien und Ungarn.

Folgend seien die Gegenstände von Ver- und Anordnungen in dem Teil „Amtliche Veröffentlichungen“ erwähnt: Ernteschutz, Beseitigung holzscheidischer Wirtschaftsformen, Bauverbot, Zuckerrübenlieferung, Voranmeldung von Schlachtviehsendungen, Registrierung von Fahrrädern, Umsatz mit Industrieerzeugnissen, Alte Kunst, Ergänzung von Devisenvorschriften, Beschleunigung des Wagenverkehrs, Zoll für Monopolerzeugnisse, Papierbewirtschaftungsstelle, Deckung der Kosten der Bewirtschaftungsstellen, Abgabenordnung, Preise für Obstsyrupe und Säfte, Preise für Federn und Saatgut, Tarifordnung für Handelsgehilfen udgl. und der Tarif für Banken.

Die Rechtsberatungen enthalten Abhandlungen über: Besteuerung der Entschädigung für Weg und Trennung, Besteuerung der Summe der Gehälter, Freiwillige Krankenversicherung, Gerichtskosten und Zusammenschließung der alten und neuen Vermögensmassen. Nach dem Steuerkalender für den Monat September folgen Register- und Pflichtanzeigen der Genossenschaften.

Landwirtschaftliche Fachbücher durch den

Telefon
116 79 und 116 80

Oryson = = Umslag

Krakau
Nürnbergstraße 5a

Kellozugla

als Zuckerlösungs- und Fruchtsaftherstellungsapparat, modernst, an Einfachheit und Leistung unerreicht, führend, kein Wiegen und Messen von Zucker, Wasser, oder Fruchtsaft, kein Anbrennen, Verdampfen, Oberkochen, kein Brennstoff, keine Aufsicht, arbeitet auch nachts, kein Einsatz, keine 2. Platte, als Aufgußfilter ein Gerät von vielen Vorteilen, das Sie begeistert, als 130 Liter fassendes, gläsernes Standgefäß, besonders vorteilhaft auch als Sirupbehälter an Abfüllapparaten.

Von der Fachwelt, Fachstellen, Fachpresse und einschl. Behörden anerkannt als vorbildliches Gerät und vorbildlicher bleibender Werkstoffaustausch.

Filtervorgang, Mengenab- und Zunahme ständig sichtbar, keine gebrechlichen Glasrohre, Platten oder Einsätze, kein Hochschwimmen von Filtermaterial.

KELLER & RÖMER, Nürnberg
Willibaldstr. 6.

MŁYŃSKIE MASZyny

kaszarnie, struwniki, artykuły, projekty budowy młynów, schematy przemiałów, fachowe porady techniczne itp.

BIURO TECHNICZNE (dla przemysłu młynskiego)

M. PAŁASZEWSKI

Warszawa, Al. Jerozolimskie 29, m. 5. tel. 927-41

Były kierownik techniczny Wylówni Maszyn Młynskich — „Zakładów Przemysłowych Inż. Fr. Pałaszewski i S-ów w Rogoźnie”. — Fachowcy, technicy, monterzy na ządanie.

Zelluloid-Schilder

6 X 9 cm, zum Selbstbeschr., pro Stück 20 Rpl. bedruckt nach Ihrer Angabe m. allen Fleisch- u. Wurstsorten pro Stück 35 Rpl. ferner zum Einsetzen des Preises auswechselbare Preisziffern in farb. Zell., 1 Sort. enth. 160 Ziffern sowie 25 Schienen zum Aufstellen 7,75 RM.

Preisschildhalter D.R.G.M.

mit Kugelgelank zum Anklammern an Platten, Schüsseln usw. (wichtig, da Einstechen polizeilich verboten), pro Stück 30 Rpl. Teilschaber pro Stück . 30 Rpl. liefert prompt

Friedrich-W. Hechler

Preisschilderfabr.,

Dresden-A. 29,

Am Lautowitz Park 24

Ruf 86 11 31.

Sturzzugofen

für Kirchen, Schulen, Säle, Wohnzimmer, Büros, Garagen, Gastzimmer, Läden, Baracken

JOHANNES HEZINGER

Fabrik für Ofen, Herde, Heizungen

Crimmitschau Tel. 2218 u. 2118

nur Schützenplatz 1-3.

Signier-Stempel

in jeder Ausführung für Säcke, Kisten, Fässer usw. Signier- und Stempelfarben

RICHARD BERCKHAN, Hamburg-Wandsbek 66

Fabrik für Signier-Apparate

ROLNICZE maszyny i narzędzia

miotarnie, kieraty sieczkarnie, wialnie, plugi, obsypniki, brony, itp. oraz części zapasowe — polecają

BRACIA SZWEDO, Warszawa, ul. Teresnolska 14

Telefon 10-63-64

„ASTRA“ Zahnräderfabrik, DRESDEN-A. 19
Ruf N. 30127/34402 - Schließloch 539

REDAKTIONS-DOLMETSCHER

für deutsch und polnisch in Wort und Schrift sofort oder später für die Schriftleitung einer landwirtschaftlichen Fachzeitschrift gesucht. Vorbedingung: Gute landwirtschaftliche Kenntnisse. Es kommen nur Personen in Frage, die orthographisch und stilistisch einwandfrei landwirtschaftliche Beiträge aus dem Deutschen ins Polnische übersetzen können. Bewerber mit Schreibmaschinenkenntnissen bevorzugt. Schriftliche Bewerbung mit Lichtbild und Lebenslauf in deutscher und polnischer Sprache an Reichs- und Landesverlag, — Königsberg (Pr.) 1. Postfach 455.

Hausbursche, ehrlich und fleißig, sucht in Jahresstellung Hotel zum Hirsch, Immenstadt, Allgäu.

Per sofort tüchtiger Koch, gelernter Konditor bevorzugt. 3 Servierfrauen, Kellnermamsell Gefl. Angebote mit Lichtbild, Zeugnis Abschriften, Gehaltsangabe erbeten an Georg Tobeck Offiziersheim Groß-Born Kreis Neustettin.

Wir suchen für Großküchenbetrieb einen tüchtigen 2. Magazinvorwarter und eine Konfektistin. Bewerbungen mit Zeugnisabschriften und Gehaltsansprüchen sind zu richten an Küchenverwaltung Ernst Heinkel, Flugzeugwerke G.m.b.H., Rostock-Marienehe.

Wir suchen für unsere Werkküche für sofort oder später in Dauerstellung eine jüngere Belköchin, zwei junge saubere Mädel für die Küche und zum Servieren. Wohnung und Kost im Betrieb. Wir billen um Angebote mit Lichtbild, Gehaltsanspruch und frühesten Eintrittstermin an O. Konnermann, Leiter der Werkkantinen, Süddeutscher Zuckerkonzern, Neufeldstein, Platz bei Worms am Rhein.

Junge Mamsell oder Belköchin und ein Zimmermädchen gesucht. Strauchs Hotel, Magdeburg

Suche sofort oder später Köchin oder Belköchin, in Dauerstellung. Bahnhofswirtschaft Luckenwalds.

Selbstständ. Köchin, Belköchin und Hausgehilfinen gesucht. Großgaststätte „Paulanerbräu“, Zittau, Frauenstr. 7.

Gesucht wird zum ver. Termin Servierkellnerin in Dauerstellung. Angeb. mit Lichtbild erbeten an Kaffee Ewald, Jüterbog. Tel. 290.

Korzystajeie

z

książek

Biblioteki

Rolniczej!

Leere Sekiflaschen zu kaufen gesucht. **KÜPPERS, Zittau, Frauenstr. 7.**

MŁYN MOTOROWY

pod firmą

Franciszek Lorenc

w Pruszkowie, ul. Młynarska 2
Tel. 22-36 Pruszków

Gesucht für sofort oder später: Koch, gel. Konditor bevorzugt, Büfett-Anlängerin, Kalt- und Kaffee-Mamsell, Servierfrl. Bewerbungen mit Zeugnisabschriften, Lichtbild und Gehaltsangabe erbeten an Georg Tobeck, Offiziersheim, Groß-Born, Kr. Neustettin.

Für sofort oder später gesucht Gästebuchführer(in) oder Sekretärin, die mit Gästebuch, Kasse, Bonkontrollen vertraut ist; Kellner für Hotelrestaurant; Zimmermädchen. Angebote mit Zeugnisabschriften, Bild und Gehaltsforderung erbeten an Hotel Deutsches Haus, Braunschweig.

Parkhotel, Königsberg i. Pr., sucht zum sofortigen Eintritt tüchtige Servierfrauen. Ausf. Bewerb. mit Lichtbild an die Direktion erbeten.

Suche für sofort tüchtigen selbstständigen Koch und zwei Belköchinnen. Angebote mit Gehaltsansprüchen an „Zum Stadtpark“, Elbing (Westpr.).

Provinzhotel sucht einen Nachhausdiener und einen Hausdiener für Tagesdienst. Hotel blauer Engel, Aue in Sa.

Gesucht für sofort oder später 2 Küchenmädchen. Koch und Heizer vorhanden. Gelegenheit zum Kochenlernen. Angebote mit Lichtbild erbeten an Böhme-waldheim, Solfau, Lüneburger Heide.

Tüchtige junge Köchlein zum 15. August stellt ein „Konditorei Stadion“, Berlin-Charlottenburg, Adolf-Hiller-Platz 12.

Servierdamen gesucht. Kost und Logis außer dem Hause. Angebote mit Bild an „Konditorei Stadion“, Berlin-Charlottenburg, Adolf-Hiller-Platz 12.

Hausgehilfin oder Haustochter in Dauerstellung für Kleingaststätte bald oder später sucht Gasthaus Riedelmühle, Kurort Waldsiedlung, Bez. Dresden.

Erstarriges Provinzhotel sucht Hotel- und Bahndiener. Hausdiener vorhanden. Offerten mit Lichtbild und Zeugnisabschriften an Hotel Weißes Roh, Bautzen in Sa.

Kellermamsell, evtl. junges Mädchen zum Anlernen, stellt ein Hugo Gerlach, Potsdam, Nauener Straße 29.

Suche für baldigst eine selbstständig arbeit. Köchlin. Grüner Baum, Dessau-Kochstedt. Telefon: Dessau 1547.

Allein Koch oder Köchlin wird für Provinzhotel gesucht. Hotel blauer Engel, Aue in Sa. Erzgebirge.

Gesucht zum 1. 9. tüchtiges, solides Servierfräulein für Kabinenbetrieb „Prater“, Hannover, Poststr. 10. Ausührliche Angebote, möglichst mit Bild, erbeten.

Suche für sofort oder 1. 9. tüchtige junge Köchin oder Beiköchin in Jahresstellung. Angebote mit Gehaltsansprüchen, Gaststätte zum Propeller, Dessau Lichtbild und Lebenslauf an (Anhalt), Askaniische Straße 66.

2 Haus- und Küchenmädchen werden für Provinzhotel gesucht. Hotel blauer Engel, Aue Sachsen.

Köchlin, evtl. auch gute Beiköchin in Dauerstellung gesucht. Einreise vom Arbeitsamt genehmigt. Angeb. mit Gehaltsansprüchen. Reisezuschuß. Ratskeller Stadtfilm (Thüringen).

Tüchtige Mamsell f. Hotelküche in Dauerstellung gesucht. Hotel Preußischer Hof, — Schönbeck-Elbe.

Ratskeller der Stadt Dessau sucht für bald in Vertrauensstellung tüchtige Wirtschafterin — Kellermamsell, Beiköchin und Büfelfräulein, evtl. auch Anfängerin. Geil. Angebote mit Zeugnissen an den Ratskeller der Stadt Dessau.

Nettes, gewandtes junges Mädchen fürs Büfett, auch Anfängerin, für sofort oder auch später bei freier Wohnung und Kost im Hause gesucht. Bahnhofs-wirtschaft Fürstenwalde (Sprea) bei Berlin.

Honigkuchen
Teegebäck
Zuckerwaren

mierniki
herbatniki
cukoty

MICHAŁ WIŚNIEWSKI

WARSZAWA
UL. POLNA 30
TEL. CENTR. 7-06-66

Fahrrad - Ständer Stojaki do rowerów
für Gelolghalten (Kennzahl-lerfrei) liefert prompt in jeder Menge
M. Baumeister, München 13 Schellingstr. 48 Fernruf 297 254

Vollkornbrot-Bäcker
sind leistungsfähiger

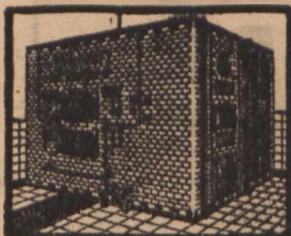
durch **Wülbern-Backkästen**
(Ein Fabrikat durch reiches Fachwissen geschaffen.)

Wülbern & Co., Gelsenkirchen
Zweig. Wilhelm Will, Berlin-Wilmersdorf
Ahenwaller Straße 10 - Ruf 88 39 60

Unter diesem Zeichen
Sicherung
der Ernteerträge
durch Saatbeizung
mit
GERMISAN

Germisan-Universal-Trockenbeize
Germisan-Saatgut-Naßbeize

sicher in der Wirkung
einfach in der Anwendung
wirtschaftlich im Gebrauch!

„SEWE“ Kohlen-, Dampf-,
Elektrobackofen

einschließ- oder ausziehbar, sämtliche Konditorei- und Bäckereimaschinen. Einrichtungen moderner Großbäckereien und Brotfabriken

SEBASTIAN WENZ
Backofen - Maschinen - Fabrik
WURZBURG

**W
E
S
K
O-MILL**

**DER TREUHÄNDER DER
PAPIERWARENFABRIK**

empfehlte
berühmten Qualitätserzeugnisse:
*Alle Arten Briefumschläge
Briefpapiere in Mappen
Kästchen u. Blocks u. a.*

Verkauf nur an Wiederverkäufer!

FABRIK: Krakau, Glinianastrasse 24. Tel. 130-19, 130-39
VERKAUFLAGER IN WARSCHAU:
Fa. »Interprint« B. S. Szczepski, Bahnhofstr. 32. Tel. 683-38

Fräulein für Küche und Bedienung sucht Fernfahrer-Heim Hotel „Stadt Berlin“, Betschau (Spreewald).

Wäscherin-Büglerin (elektrisch) für kl. Hotelbetrieb gesucht. Dauerstellung. Vier Jahreszeiten, Barchtesgaden.

Bewährte Getreide-Silos sind die
Gleitbau-Silos u. Lüftungs-Silos

System Gleitbau Klotz & Co.

Auskünfte, Referenzen und Angebote durch:

GLEITBAU KLOTZ & Co.

Eisenbetonbau, Hoch- und Tiefbau • Seit 1897

Frankfurt a. M., Grüneburgweg 98, Telefon 572 04 • Berlin C2, Monbijouplatz 10, Telefon 41 20 14 • Krakau, Postschliesfach 384 Bamberg • Breslau • Königsberg (Pr.) • Erfurt • Kattowitz

Berufs-Ekzeme und andere
Hautkrankheiten

werden mit den verschiedenen **EVERY-Salben** mit ungewöhnlich gutem Erfolge behandelt. Keine Berufsstörung, farblos, angenehmer Geruch, kein Verderben der Wäsche. Packung RM. 5.80 und Porto.

in Apotheken erhältlich.

Laboratorium **WE PE'S EVERY**, Karlsruhe 99, Baden

Hubwagen

Gerhard Schreiber
Transportgeräte-
fabrik • Aachen

**Sackband
Sacknähfaden**

laufend lieferbar.
Wilhelm Griellinger
Hent-Zentralo
Neu-Ulm-Donau

Alt-Korke kauft

jeden Posten gegen sofortige
Zahlung

neue Korke liefert

Korken-Meier
Hersbruck, Bayern
Fernruf 284

»SPOLEMI«

HANDELSZENTRALE DER VERBRAUCHERGENOSSENSCHAFTEN IM GENERALGOVERNEMENT

ZENTRALE KRAKAU

KOMMISSARISCHE LEITUNG: KRAKAU, ALBRECHTSTRASSE 5. — TELEFON 123-24

VORSTAND: „ DIETLRING 23. — TELEFON 12315-18

Das leistungsfähige Großhandelsunternehmen des Generalgouvernements.

KRAKAU	LUBLIN	Distriktsvertretungen: RADOM	WARSCHAU
Biała Podlaska Sokolow	Dwikozy Tschenschow	Kielce Warschau	Radom Zamość
Zweigstellen u. Lagerhäuser:			
Distrikt KRAKAU: Jaroslau Jaslo Kazimierzka Wielka Krakau Krosno Leżajsk Łańcut Miechow Mielec Neu-Sandez Przemysl Przeworsk Reichshof Rudnik Sanok Słomniki Tarnow	Distrikt LUBLIN: Biała Podlaska Bilgoraj Chełm Lubelski Hrubieszów Janów Lubelski Krasnystaw Kraśnik Lubartów Lublin Lukow Parzew Pulawy Radzyń Podlaski Tomaszów Lubelski Włodawa Zamość	Distrikt RADOM: Busko-Zdrój Chmielnik Jędrzejów Kielce Końskie Lipsko Opatów Opoczno Ostrowiec Ożarów Petrikau Radom Radomsko Sandomir Starachowice Stąpnieca Szczekociny Szydłowice Tomaszów Mazow. Tschenschow Włoszczowa	Distrikt WARSCHAU: Garwolin Grojec Lowitsch Mińsk Mazowiecki Ostrów Mazowiecka Piaseczno Siedlce Skierniewice Sochaczew Sokolów Podlaski Tluszc Warschau Węgrow Wlochy

SPIESZ SIĘ ROLNIKU

i zamów

KALENDARZ ROLNICZY NA ROK 1943

Kalendarz ten czytuje miliona rzesza rolników. Setkom tysięcy rodzin Kalendarz służył radą i pomocą, w ciągu ostatnich 2 lat. Niechaj więc i w tym nowym 1943 roku nie zabraknie w Twym domu codziennego doradcy. Wypełnij więc zamówienie i prześlij na adres:

Agrarverlag
Wydawnictwo Rolnicze
Kraków, Nürnbergstrasse 5a.

Tu odciąć

Zamówienie

Niniejszym zamawiam w Wyd. Roln. Kraków, Nürnbergstr. 5a, sztuk „Kalendarza Rolniczego“ na rok 1943 w cenie 4 zł. za sztukę. — Dostawa za pobraniem pocztowym.

Imię i nazwisko:

Miejscowość:

Pocztą:

Ulica:

Powiat:

Prosimy o wyraźne i czytelne pismo

Cumasina - Estose

seit Jahren bewährt zur Entfuselung, Schnellreifung und Veredlung des Gesamtcharakters bei Likören u. Spirituosen

Preis: RM 16,95 pro kg ab Werk

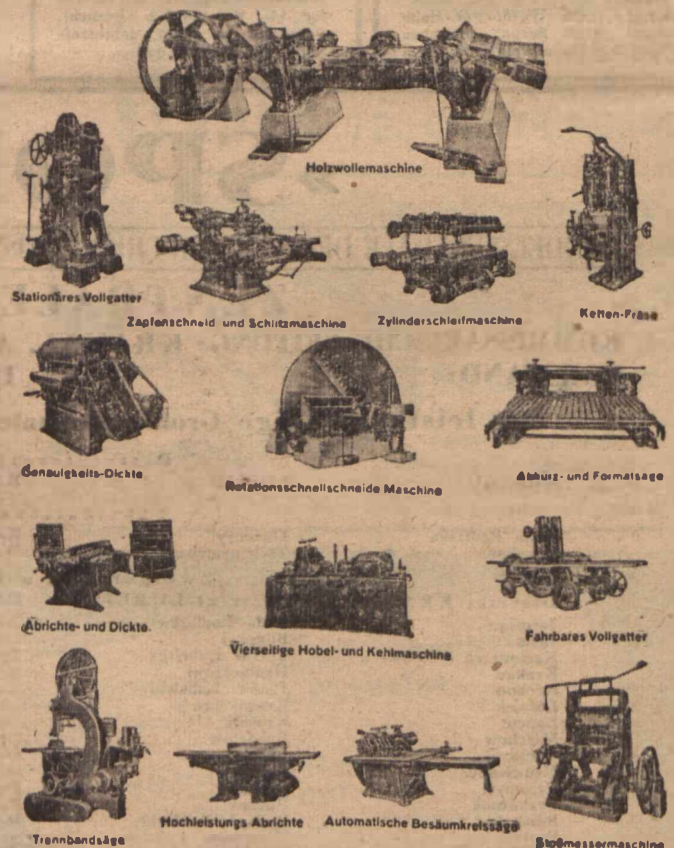
Angelmi-Werke GmbH., Leipzig-N. 21

PIEKARNIA »NOWOŚĆ«

WŁADYSŁAW BECIŃSKI
SKIERNIEWICE, ULICA RAWSKA 25

Neuzeitliche Maschinen

Holzbearbeitung

Emil Sachs München 15

Bavaria-Ring 4

EIN SZRAJBERÖFEN IM WINTER

Ofen- und Herdfabrik SZRAJBERÖFEN G. m. b. H.
 Piec Szrajbera Sp. z o. o. • Warschau — Warszawa
 WERK: SREBRNASTRASSE 16 FABRYKA: UL. SREBRNA 16
 RUF 5-36-86, 2-71-91 TELEFON 5-36-86, 2-71-91
 ORDENSTR. 11 • RUF 9-20-33 BRACKA 11 • Telefon 9-20-33

DEUTSCH
 KOMMISSARISCHE
 LEITUNG

**TEIGWARENFABRIK
 »MAZOLI«**
 G. m. b. H.
 KRAKAU, KOPERNIKUSSTRASSE 8.
 Tel. Nr. 201-10.

Verkauf
 nur gegen
 Bezugschein

**WSZYSCY GRAMY
 W LOTTO LICZBOWE**

Już od kilku miesięcy gra ludność Generalnego Gubernatorstwa, a zwłaszcza mieszkańcy większych miast, jak Krakowa, Warszawy, Lublina, Lwowa, Radomia, z zapalem i z wielkim zainteresowaniem w Lotto Liczbowe. Z zapałym oddechem oczekują szerokie masy grających na wynik ciągnięcia w nadziei, że ta wpłacona stawka 1.— zł. przyniesie im setki a nawet tysiące złotych wygranych. W licznych Lotto-Kolekturach zjawiają się chętni ze wszystkich prawie warstw społecznych i stawiają na numery, które nieraz im się w snach objawiły, lub które wyczytali w sennikach. Każdy grający otrzymuje jako potwierdzenie stawki (od 50 gr wzwyż) specjalne pokwitowanie (kupon, na podstawie którego wypłaca się w razie wygranej wielokrotność stawki. Im większa stawka, tym wyższa wygrana; im

Zaoszczędzony, jeden złoty!

złotych) powtarzały się w ostatnich tygodniach często.

bardziej różnorodna rodzaje gry, tym pewniejsze i liczniejsze możliwości wygrania. Ponieważ Lotto-ciągnięcie odbywa się dwa razy w tygodniu (w Krakowie i w Warszawie), jest więc okazją do częstego grania i wygrywania. Z pośród liczb od 1—90 wybiera się jedną liczbę, na którą stawia się stawkę. Grać można nie tylko na jedną, ale także na 2, 3, 4, lub 5 liczb (numerów). Przy odgadnięciu jednego numeru wypłaca się przy wygranej 10-krotną stawkę, 50-krotną stawkę wygrać można, jeżeli oprócz numeru odgadnie się i kolejność jego wylosowania. Przy odgadnięciu 2 numerów wygrywa się 100-krotną stawkę — gdy zaś odgadnie się wszystkie trzy numery, wysokość wygranej wynosi 3.600-krotną stawkę. Wysokie wygrane (w tym także powyżej 10 tysięcy złotych) powtarzały się w ostatnich tygodniach często.

Blizszych informacyj o umowach gry, wysokości stawek i planie gry udziela każda LOTTO-KOLEKTURA

Rata SCHUH UND LEDERWERKE A. G.

K R A K A U
ul. Floriańska 28

FABRYKA R A D O M
ul. D o l n a 10

GEGRÜNDET 1856

ROK ZAŁOŻENIA 1856

INDUSTRIE und HANDELSBETRIEBE

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWE

G.m.b.H. **FELIKS PAWŁOWSKI** Sp.z o. o.

Marmelade – Kunsthonig u. Konserven-Fabrik Fabryka Marmelady – Miodu Sztucznego i Konserw

WARSCHAU-OKĘCIE, KRAKAUER ALLEE 2 WARSZAWA-OKĘCIE, ALEJA KRAKOWSKA 2

DIE FABRIK ERZEUGT:
VON BEKANNTER QUALITÄT:
MARMELADE KUNSTHONIG

FABRYKA PRODUKUJE:
ZNANE ZE SWEJ JAKOŚCI:
MARMELADĘ MIÓD SZTUCZNY

BRIEF- und TELEGR.-
ADRESSE:

ADRES TELEGRAFICZNY

CARL FINGADO
Nürnberg

ABC — CODE 4 u. 5 EDIT.

Jahre 60 lat

CARL FINGADO

Hopsenhandlung – Handel chmielem

1882 Nürnberg-Saaz 1942

Eingeführt bei ersten Brauereien des In- u. Auslandes – Als Ausfuhrbetrieb anerkannt. — Wprowadzony do największych browarów w kraju i zagranicą. — Uznany jako towar eksportowy.

Büro und Lager:

Biuro i skład:

NÜRNBERG W

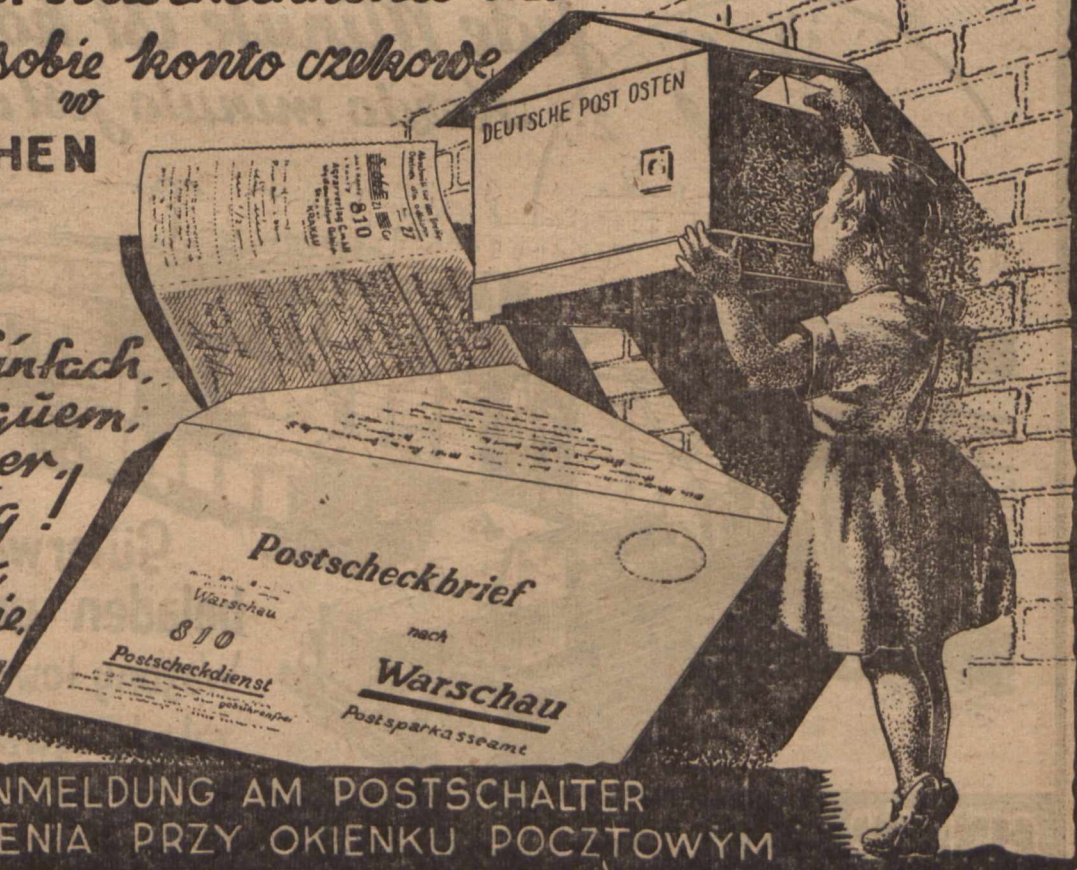
Hochstrasse 15a & 14

Telefon 63377

*Nimm ein Postscheckkonto der
Otwórz sobie konto czekowe*

**DEUTSCHEN
POST
OSTEN**

*Einfach,
bequem,
sicher,
billig!
Lato, w
wygodnie,
peronie,
tanio!*

ANMELDUNG AM POSTSCHALTER
ZGŁOSZENIA PRZY OKIENKU POCZTOWYM

KONRAD
Gumpinger

KRAKAU

ADOLF-HITLER-PLATZ 6

Ruf: 186-28 u. 210-10 · Draht: Kolonialgump Krakau

Empfangsstationen: Krakau-Hauptbahn · Krakau-Grzegorski

Eigene Lager: Städtische Markthallen Krakau

IMPORT · GROSSVERTEILER · EXPORT

Getreide, Mühlenprodukte, Futtermittel, Kartoffeln

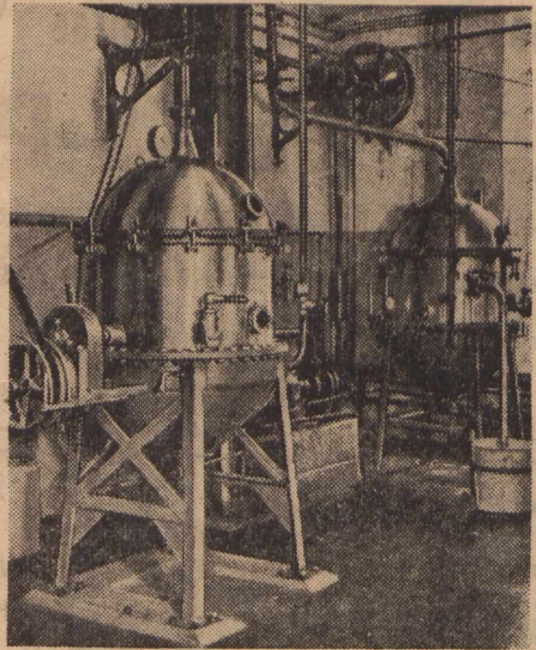
Südrüchte, Obst, Gemüse · Obst- und Gemüsekonserven

Nahrungs- und Genußmittel · Kolonialwaren

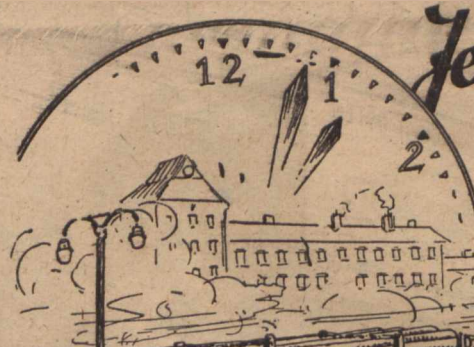

Niederlassung n: DĘBICA, Ruf 125 · J S&O, Ruf 145 · KROSNO, Ruf 14 · REICHSHOF

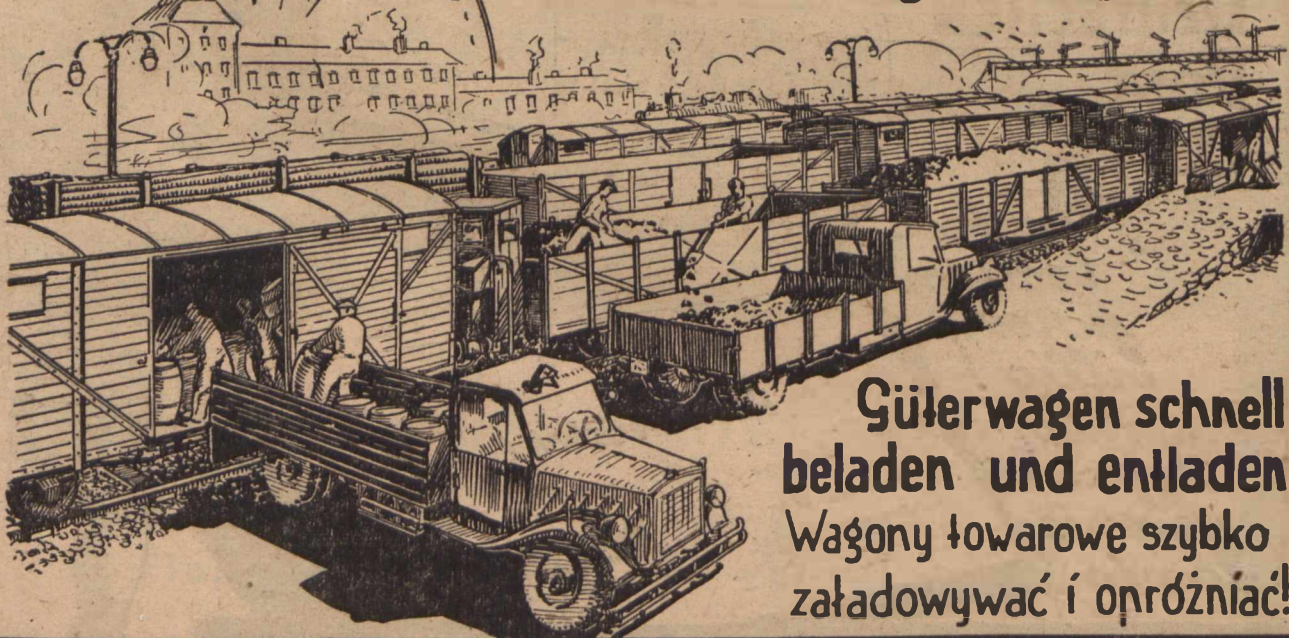
FRUCTOSA

Marmelade und Konserven
Marmelady i Konserwy

Jede Minute ist kostbar!
Każda minuta jest drogą!

**Güterwagen schnell
beladen und entladen!**
**Wagony towarowe szybko
załadowywać i opróżniać!**

GENERALDIREKTION DER OSTBAHN, KRAKAU

Verlagsleiter: Dr. F. Peter Lorz, Krakau. Hauptschriftleiter: Dr. F. Peter Lorz. Stellvertreter: Wolfgang Proksch, Krakau. Verantwortlich für Marktrecht: Curt Bette, Krakau. Anzeigenleiter: Erhard Klein. (Wahrmacht); Vertreter: Willy Kindler, Krakau. Verlag: Agrarverlag, Krakau, Nürnbergstraße 5a. Telefon 116 79, 116 80. Druck: Zeitungsverlag Krakau-Warschau G. m. b. H., Krakau, Universitätsstraße 19a, z. Z. Ist Preisliste Nr. 1 gültig.